

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felolós szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A bírói függetlenség.

Budapest, július 12.

(s.) Drága és semmivel sem helyettesíthető közkinccsünk a bírói függetlenség. Alkotmányos garancia, amelynek érintetlenül kell maradnia, hogy meg ne inogjon soha a törvények és jogok tisztelétén épülő alkotmányos államszervezetünk. Biztosítéka a közszabadságnak, amely a bírói hatalom oltalma alá menekülhet a végrehajtó hatalom tulkapása ellen. Ha a bírói függetlenség sérelmének hitét támasztják bennünk, meg kell rendülnie az alkotmány és az egyéni szabadság sérthetlenségébe vetett hitünknek. Mit jelent az alkotmányra nézve, ha megcsorbul a bírói függetlensége? Jelenti az államhatalom alkotmányosan helyes tagozatának megzavarását, a végrehajtó hatalom betörését a bírói hatalom területére. Mit jelent az egyéni szabadságra nézve? Jelenti a szabadság garanciájának kisebbedését, jelenti az összeomlást annak a *salva guardiának*, a hová bizvást menekülhetett, ahol bántatlanul huzódhatott meg eddig minden állampolgár a politikai üldözés elől.

Roppant nagy dolog tehát az, amit most belédobtak a közvéleménybe egy egészen közönséges adminisztratív ügy folyományaként. Egy törvényszéki bíró, akinek hivatali munkásságáról az illetékes királyi tábla elnöke annak rendje és módja szerint megtette a maga kötelességszerű jelentését az igazságügyminiszterhez, onnan felülről intést kapott azon a címen, hogy sok a restanciája. A bíró tiltakozik és kijelenti, hogy egyetlen restanciája sincs, tehát a megrovás méltatlanul érte. Eddig egészen rendben volna a dolog, vagy legalább is rendbehozható volna. Ha az a miniszteri

megintés csakugyan tévedésen alapult — amint nyilván így is van, mert sem egy magyar bíró szavahihetőségében, sem a minisztérium jóhiszeműségében nincs okunk kételkedni — akkor nagyon egyszerűen reparálni lehet a dolgot, mert hiszen a fölötte hatóság tekintélye egy cseppet sem kisebbedik azzal, ha beismeri a tévedését és elégtételt szolgáltat az ok nélkül megintett munkás köztisztviselőnek. És mindenképpen csak rokonszenves az a bíró, aki önértében sértve, a maga igazának védelmére bátran felszólal. Az ilyen bátorság még nagyon jó kvalifikáció is; az ilyen ember éppen olyan elszánt öre a mások igazának is. Am a megintett bíró, nagy felindulásában kissé elvetette a súlykot. Egyenesen bepanaszolta a miniszterét a királyi táblánál és feliratot indítványoz olyan törvény alkotása érdekében, amely a bírói függetlenséget biztosítsa, mellesleg pedig a bírákat a tulterheléstől megmenti és fizetésüket emeli. Hogy az önértében megtámadott bíró a maga izgatott lelkiállapotában ennyire ment, még az is érthető és mindenképpen bocsánatos. Végre is a köztisztviselőnek egyéb tőkéje nincs, mint hivatali reputációja, jó hírneve, amely biztosítja a boldogulását, az előmenetelét; és ha ezt a tőkét igazságtalanul csorbítva látja, bizony érthető az elkeseredése. Am arra való az ő közvetlen fölötte hatósága, hogy ezt az érthető túlzást enyhítse és azon igyekezzék, hogy a dolog a helyes mederbe terelődjék s a tévedés minden oldalán reparálva legyen. Ebben az esetben, sajnos, nem ez történt. A panasztevő bíró beadványát megküldötték az ország minden törvényszékének, — hogy ki tette, az nem tűnik ki világosan a félhivatalos előadásból — s ezzel országossá lett az eredetileg tisztán személyes ügy. Így a

nyilvánosság elé dobattván a dolog, a közjogi része lépett előtérbe, *Kisfaludy* Miklós vesztprémi törvényszéki bíró ügyéből a magyar bírói kar függetlenségének ügye lett. Meghordozzák a véres kardot az országban, sorakozásra hívják fel az ország bírói testületeit a bírói függetlenségének a megvédésére, és odakiáltják a közvéleménynek is, hogy nyissa fel a szemét, lássa meg a veszedelmet, amely a bírói függetlenséget fenyegeti és siessen a védőseregnek segítségére.

Ez a dolog már szokatlanságánál fogva is megmagyarázza azt a feltűnést, amelyben része van. De még inkább érthető ez a feltűnés a súlyos tartalomnál fogva, amelyet a szokatlan forma magába foglal. Súlyos tartalma van annak az országosan meghordozott panasznak és minél súlyosabb, annál súlyosabbá teszi azt a megtévedést, amely ezt az immár országos ügyet országossá tette.

A bírói függetlenség sérelmének vádjával nem szabad meggondolatlanul dobálódzni senkinek, legkevésbé egy díszes bírói kollégiumnak. Ezt a gyanút alapos ok nélkül beleolítani a köztudatba, szinte kiszámíthatatlanul veszedelmes és mindennél nagyobb veszedelem az, ha maguknak a bíráknak soraiból indul ki a vád, hogy a bírói függetlenséget kikezdte a végrehajtó hatalom.

Az aktuális esetben mi az alapja a vádnak? Kifogásolt a miniszter valamely ítéletet? Próbált utasítást adni a bírónak, hogy miképpen ítélkezzék, vagy milyen ítéletről tartózkodjék? Fenyegette valamely ítélete miatt? Igért neki valamit valamely bírói cselekményének fejében? Közvetve, vagy közvetlenül sujtotta a bírót valamiféle hátránnyal valamely ítélete, vagy eljárása miatt? Kicsoda, mivel, mikor, mi módon próbálta befolyásolni

T A R C A.

Hamlet és Horáció.

(Temetői séták.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: **Ábrányi Emil.**

A napokban — szegény *Beöthy* Zsiga temetése után — újra végig sétáltam a Kerepesi temetőn.

Naplemente felé a színészek parcellájába vetődtem és itt ráakadtam Hamletre és Horációra. Amíg éltek, egészen közel állottak egymáshoz. A halál egy kissé eltávolította őket egymástól.

Sokáig állottam a két különböző ember sírja fölött. Sokáig emlékeztem rájuk a temető szomorú csöndjében. Es most egyszerre írok mind a kettőről: Hamletről, aki mintája volt a klasszikus szépségnek és Horációról, aki mintája volt a klasszikus barátságának.

A Kerepesi-temetőben nyugvó Hamletet *Nagy Imre*nek, Horációt *Pintér Sándornak* nevezik.

I.

Nagy Imre.

Senki sem tudott a színpadon annyi plasztikával elesni, mint ő. Sokszor mosolyogva kételkedtünk az ilyen plasztikus összerogások igazságában. Ráztuk a fejünket és azt mondtuk magunk közt: a halálban ninesen ennyi számítás. A halál sokkal természetesebb. Aki hirtelen összeomlik, akit a halál villámként sújt agyon, annak nines annyi öntudata, nines annyi érkezése, hogy plasztikus vonalakba szedje tagjait; hogy plasztikus formát adjon annak a mozdulatlanságnak, amivel átmege az örökkévalóságba.

Es egy szeptemberi nap reggelén *Nagy Imre*

mindnyájunkat meggyőzött arról, hogy az a plasztikus halál, amit ő a színpadon produkált, igazság volt.

Agyonlőtte magát és hanyatt esett hálószo-bája padlóján.

Ezt az utolsó esetét, ezt az öntudatlan, retentő zuhanást nem számíthatta ki. Mégis úgy feküdt ott a vérfoltokkal borított szőnyegen, mint egy eldöntött *Apolló*-szobor.

Fájdalmunkon és megdöbbenésünkön a esodátal esztétikai érzése kerekedett fölül. Ime, itt a bizonyosság: ennek a klasszikus szépségű embernek annyira vérében volt a hősiesség mozdulatok plasztikája, hogy mikor a halál rácsapott és pilanlat alatt ledöntötte, akkor is szépen, méltóságosan esett el. A végső vonalág rut kényszerre sem tudta megtörni a kái körül a szép vonalak harmóniáját. A mindent eltorzító halál sem tudott ártani büszke arca nemességének. Ugy lépett le az élet színpadáról, a milyenek a Nemzeti Színház színpadáról ismertük: szoborszerű szépséggel, fenségese nyugalommal.

Nem láttam játszani a híres idősb *Lendvay Márton*ot, akiről apánk legendákat meséltek. De a hatvanas évek óta láttam minden kiválóbb színészt, aki mint hős-szerelmes számot tett a színpadon. Egy sem volt közöttük, akit *Nagy Imre* szép külső, szép hang és plasztikus játék dolgában tul ne szárnyalt volna.

Méltó riválisa talán csak egy volt: ifjabb *Lendvay Márton*. De amikor *Nagy Imre* a Nemzeti Színházhoz került, ifjabb *Lendvay Márton* esillaga már hanyatlani kezdett és az erőtől duzzadó fiatal ember a betegeskedő művészt könnyű szerrel szoríthatta le az elsőség poleáról.

Lendvay és *Nagy Imre* közt egyébként is olyan különbségek voltak, hogy a győzelem még akkor is *Nagy Imre* javára dőlt volna el, ha *Lendvay Márton* életben marad.

Lendvay a régi iskola hagyományában nőtt fel és temperamentumának sok elragadó tulajdon-

sága mellett a hagyományok tulságaitól akkor sem birt szabadulni, amikor a tisztultabb ízlés egyszerűbb, igazabb játékokat követelt.

Ez az iskola, mint az öreg *Dumas* és *Hugo* Victor drámái, tele volt éneklő romantikával. Aki ehhez az iskolához tartozott, annak a hangja hihetetlen ugrásokban sülyedt és emelkedett és nem látszott fokozatot ismerni a legedesebb turbékolás és a legvadabb bömbölés közt. Ennek a drámai iskolának megvolt a maga koloraturája: csillogó stakkatókban és brilláns trillákban fejezte ki a tragikus szenvedélyt.

Es ennek a trillázó ál-páthosznak mindegy volt, akár *Moor* Károly dühöngését, akár *Hamlet* finom, műértő ironiáját tolmácsolta; akár *Bánk-bán* nemes elfalulását, akár *Fercy* tüzes ingerkedését kellett megjátsszani. Mindig egy maradt: nem az ábrázolt jellemhez, hanem önmagához hű. Nem öntött tartalmat a szerepbe, hanem a maga énekében, a maga skáláiban gyönyörködött igazi, nagy passzióval. Mert szenvedélyesebb színjáték nines, mint az, aki hamis páthoszzal deklamál.

Ez a drámai játék pusztá hang-bravurrá vált és nem igen állott magasabban egy hstenör színvonalánál. A hang ereje és szépsége, a temperamentum tüze és vad lendülete egyszerű-gygyított az értelmesebb nézők sorában is, nemesak a mindig naiv karzatón; de legtöbbször az alakító erő és igazság nélkül való kantilénázás mégis csak unalmat és visszatetsést keltett azokban, akik azt tartják, amit Boileau: *Rien n'est beau, que le vrai*. Csak az szép, ami igaz.

Nagy Imre nem huzott ehhez az iskolához. Akkor sem, amikor a hetvenes évek elején, mint fiatal kezdő, először állott a Nemzeti Színház közönsége elé. Szép, rendkívül szép hangja egy ideig romlására vált ugyan, mert arra csábította, hogy a hatást leginkább a deklamációban keresse. De éppen az különböztette meg és az tette mindjárt kezdetben jobbá, előbbkelővé, hogy szavalásában több volt a mérték, lendületében több volt

biro meggyőződését? Kicsoda és miképpen próbált pressziót gyakorolni a bíró lelkiismeretére? Ugy gondoljuk, ezek volnának a bírói függetlenség megsértésének a kritériumai. De ezek közül egyik sem történt. Ilyen dolgokról nem szól a panász. Az történt mindössze, hogy az igazságügyminiszter, aki a bírónak legfőbb adminisztratív hatósága, figyelmeztette a bírót, hogy pontosabban végezze el a dolgait. Ehhez a miniszternek kétségtelenül joga van, a törvénynél fogva is, meg a dolog természeténél fogva is. Hiszen a bíró is köztisztviselő, aki csak a maga bírói lelkiismeretére nézve független; akire csak azt nem lehet reáparancsolni, hogy a bírói kötelességét *hogyan* végezze el, de hogy valamiképpen *elvégezze*, azt igenis meg kell főle követelni. A bírói függetlenség végre is nem terjedhet annyira, hogy a bíró csak akkor dolgozzék, ha az ő független akaratának úgy tetszik. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy az a bíró, akiről szó van, nem dolgozott eleget, sőt azt hisszük, nincsen bíró Magyarországon, akire ne jutna a teherből több az elégnél. De ez a bírák túlterhelésének a kérdése — erről igenis lehet panaszkodni — és nem a bírói függetlenségé, amelyen csorba nem esett.

Jaj volna nekünk, ha eszébe jutna a kormányhatalomnak erre a térre lépni. Nem is jutott eszébe eddig sem, még akkor sem, mikor az alkotmány és annak minden tartozéka nem volt olyan szent és sérthetetlen a végrehajtó hatalom kezében, mint ma. Most kellene hát ettől félnünk, mikor az a kormány áll az ügyek élén, amely az alkotmány épségét megmentette, s a törvények érinthetetlenességét visszaállította? Nem, erről szó sincs.

Szó van egy sajnálatos tévedésről, amelyet még csak akkor sajnálnánk igazán, ha ártalmára lehetne annak az egyetlen tekintélynek, amely eddig Magyarországon minden körülmények között intakt maradt, a bírói kar tekintélyének. Reméljük, ez a veszedelem sem fog bekövetkezni. De jó lesz óvakodni a jövőben a hasonló botlásoktól. A bírói függetlenség drága kincse mindnyájunknak. Félve órkodjunk fölötté mindnyájan. Olyan az, mint az asszonyi becsület: az is megárthat neki, ha ok nélkül védelmezik.

az igazság, bel-cantójában több volt az erő és tartalom.

Lendvayt a halál 1875-ben megmentette attól a keserüségtől, hogy fiatal rivalisát maga fölé lássa emelkedni. A hős-szerelmes helyét *Nagy Imre* foglalta el. S nem volt még színész, akit a természet pazarbul ajándékozott meg ifjúsággal, szépséggel, daliás alakkal és a felségesen csengő hang minden ígézetével, minden gráciájával. Nem volt színész, aki teljesebb illúziót kellett volna Rómeó szerepében, mint ő. *Robert és Moumet-Sully*, a Burg és a Français hős-szerelmesei, nem voltak olyan szuverén hódítók, mint a magyar színpadnak ez a déleceg Antóniusza.

Es mintha nemcsak a színpadi siker, hanem az életet intéző sors is alattvalójává szegődött volna néhány esztendeig: szerencse, boldogság ragyogott rá mindenfelől. *Benka* Ida, a legnagyobb magyar drámai énekesnő (aki most mellette fekszik csöndesen) feleségül ment hozzá. Házi tűzhelyét kedves apróságok játéka tette zajosná.

Hat, hét évig tartott ez a ritka boldogság. Akkor a sors megsokalta és ráküldte a halált. Ez a kegyetlen poroszító letépte szíveről a fiát és a hitvesét.

A hős-szerelmes attól kezdve meghalt ebben a szép emberben. Az élet tragikumja lassankint átvitte a színpad tragikusai közé. Erzései megérelte és megtisztította; fölfogását mélyebb tette; eszközeit megizmosította. Föltárlt előtte az élet a maga nagy titokszerűségével és mély igazságával, amit csak a szenvedők látnak tisztán.

Magába mélyedt, hogy jobban megértsen másokat. Világosabban látott mindent, mert a boldogság rózsaszínű fátyola szerteszét foszlott. És ekkor Bánk-bán lelkiharát úgy állította elének, hogy a játék igazsága könnyeket csalt a nézők szemébe. Ekkor a Fourchambault-család *Bernardján* érezte a szív meleg, erős dobogását. Ekkor *Chamillac* bűnbánata meghatott benünket. Ekkor *Antóniusz* haldoklásában volt tragikai fenség. És ekkor *Hamlet* beteg kedélyét,

A délafrikai csoda.

Budapest, július 12.

(C.) A boerok sikerei a háború első időszakában és mostani tanusíthatatlan kitarásuk a balsikerben, már maga is esodáltraméltó dolog, melyet nemcsak a haditörténelem, hanem a világtörténelem is örökre fel fog jegyezni. De még esodálatosabb és rejtelmesebb valami a módszer és az eszközök, melyeknek segítségével a boerok e hosszú háború tartama alatt még egyre képesek csapatjaiknak szükségleteit fedezni. Igaz ugyan, hogy az edzett, kevésbé beőr boer harcos szükségletei sokkal könnyebben kielégíthetők, mint az angol zsoldosok, vagy az elkenyestetett önkéntesek igényei. De végre is puszkapor még golyó mégis csak kell a boernak is, még pedig sok puszkapor, meg sok golyó, és a legedzettebb boer sem tudna csupán a levegőből vagy hazafias lelkesülésből élni. Már pedig hazája két év óta úgy el van zárva a világtól, hogy jelentékenyebb mennyiségű hadi-, vagy élelmiszernek a becsempészése egyszerűen lehetetlennek látszik. Katonai attasénk jelentéséből tudjuk ugyan, hogy a boerok közvetlenül a mostani háború kitörése előtt erősen hozzáfáltak a lőszer- és fegyverbeszállításhoz és körülbelül egy *kétvi* hadjáratra szükséges készlettel látták el magukat. Tudjuk továbbá, hogy Johannesburg városában saját ágyú- és lőszergyáruk is volt. De ez a két esztendő már letelt, a johannesburgi gyár már régen angol kézben van, a boerok pedig — úgy látszik legalább — még ma is annyi lőszerrel rendelkeznek, amennyire csak szükségük van. Az angolok továbbá már annyi vágómarhát ejtettek zsákmányul — a papíron — és annyi tanyát pörzsöltek fel, hogy ha igaz volna az, ami nem igaz: szegény boeroknak már régen nem maradt volna egyetlen darab marhájok és egyetlen szál gabonájok sem. De im a boerok mindazonáltal sehogy sem akarnak éhen halni.

Azt állítja az európai sajtó, hogy a boerok a háború mostani stádiumában az angoloktól zsákmányolt lőszer használatát és ugyanilyen módon szerzett élelmiszerekből élnek. Már bocsánat, de az badarság. Sikerül a boeroknak itt-ott néhány lőszeres ládát, s helyi-vel-közel néhány száz fegyvert zsákmányul ejteni, de a fegyver csak akkor használható, ha egytől a hozzátartozó lövészer is megvan, és viszont. Tartós fegyveres ellenállás — melyet a boerok még folytatni fejtenek — ilyen módon nem képzelhető.

Ugyanígy áll a dolog az élelmiszerekről. Lehetséges ugyan, hogy egyik-másik kis boer csapat a véletlenül kezébe került angol kőszeléből néhány napig éldegél, de lehetetlen, hogy az egész, mégis körülbelül 20.000 főnyi boer hadsereg főképp a zsákmányul ejtett élelmickekkel fedezhetné szükségletét.

Föl kell tehát tennünk, hogy a boeroknak a háború kitörése előtt még több lőszerkészletük volt, mint amennyit az európai szaktudósítók sejtettek, és hogy sikerült ezt a készletet ügyesen és idejékorán biztonságba helyezni; vagy pedig, hogy a szigorú angol ellenőrzés mellett mégis találtak módot arra, hogy a készletet a háború folyamán is becsempészes útján kiegészítsék. Az egyik eset — nem lehetetlen; a másik — egyenesen valószínű.

Hogy a boerok élelmiszerekkel is dusan élhettek volna, ennek a magyarázata sokkal egyszerűbb, mert a boer föld ma is a boeroké még és nem az angoloké, akármennyire anektálták is azt a földet — a papíron. A dolog tényleg úgy áll, hogy mai napig is csak a vasuti vonalak tőszomszédsága és a nagyobb városok határa van angol kézben. Ott is csak nehezen védhetik uralmukat. A tulajdonképpeni boer föld ellenben még ma is a boeroké, kik ott szántanak, vetnek és aratnak, és — úgy látszik — e munkában keveset törődnek az angolokkal. Ha jól fogtuk fel a boer jellemet: alig képzelhetjük, hogy ez a nép egyáltalában komolyan foglalkozik azzal az eshetőséggel, hogy hazája tényleg angol kézbe kerülhet. Kizártnak tartja ezt és pedig azért, mert először is teljesen ki kellett volna irtani a lakoságot. Már pedig szörnyen nehéz dolog, egy egész népet — amely erőnek erejével élni akar — kiirtani! Hála istennek, ilyen gaztett nehezen sikerült mindig, de mai napság majdnem lehetetlen.

Mivel a boer nép mindenesetre élni akar és csak függetlenül élhet: ez okból a jelenlegi harc tartama egyelőre egészen bizonytalan. Csodálatos egy háború! Az angoloknak háromszor annyi katonára volna szükségük, mint amennyi most Délafrikában áll, hogy céljukat elérhessék, de a mostani létszámot is csak ügygyel-bajjal tudják fenntartani. Még a boer nép sem képes ugyan tulerős ellenségét legyőzni, de még folyvást talál golyót az ellenség és egy-egy falat ennivalót a maga számára. Az óriás hiába törekszik a törpét legyőzni!

II.

Pintér Sándor.

Hamar követte legjobb barátját, *Nagy Imrét*, akivel együtt indult a színész-pályán és akihöz mind a sűrű megható odaadással ragaszkodott, éppen úgy, mint Hamlethez Horáció.

Ennek a két embernek a jellemében és egymáshoz való baráti viszonyában teljesen megtaláljuk a hamleti és horációi vonatkozásokat.

Nagy Imre csupa szeszély és tépelődés, a váltakozó hangulatok embere, akit majd féktelen jókedv ragad el, majd a legmélyebb világfájdalom ejt hatalmába.

Pintér a mindig egyforma Horáció, aki a becsület, egyszerű emberek meg nem ingatható kötelességűdsával végzi tisztét a színpadon és a férfias jellemek szilárd hűségével tartja fenn a barátságot az életben.

A mindenkitől elhagyott, belső világában megzavart Hamletnek egyetlen biztos támasza Horáció volt, aki előtt a dán királyfi föltárta egész lelkét és akit vonzalmának és nagybecsülésének egy gyönyörű kitérésében úgy magasztalt, mint a barátság legnemesebb ideálját.

*Nagy Imrén*ek ez a sűrű hű ember volt a bizalmasa, akinek — mikor beteg, disharmónikus szívét búszkén és féltékenyen rejtgette a világ előtt — még egyszer, utóljára megnyilatkozott a maga egész szomorú valóságában.

Horáció római türelemmel viselte sorsát és nem panaszkodott soha. *Pintért* is ilyennek ismerem. A színháznál, ahol többé-kevésbé mindenki tele van göggel, nagyravágyással, — ahol többé-kevésbé mindenki elégedetlen és mindenki panaszkodik valódi vagy képzelt sérelmek miatt: *Pintér* volt az egyetlen, aki sohasem panaszkodott és aki meg volt elégedve azzal az állással, amit elfoglalt, azzal a szerepkörrel, amit betöltött.

Pedig pályája elején, mikor az országos színésziskolából *Nagy Imrével* együtt kiküldt, nagy remények fűződtek hozzá. Tudom, hogy

esodálatos háborgását végre-valahára kezdte megérteni velünk.

Sőt merném állítani, hogy egészen *Hamletté* alakult át. Onmagán tapasztalhatta, milyen „*remek teremtes*“ az ember és mégis kieszülő, megvett hangjából ezt lehetett állandóan kiérteni: „*Mi nekem ez a csipetnyi por?*“ Szerették az istenek, elhalmozták tapsal, dicsőséggel és ő mégis azt mondta: „*Az égboltozat, ez a fenséges alkotmány, nekem csak dögletek párák összeverődése!*“ — Szerelmes, forró, mindenre kész rajongással néztek rá az Oféliák és ő mégis nehéz melakórral magányos utakon bolyongott és azt mondta *Guildenstern*-nek: „*Nem gyönyörködöm az emberben! Az asszonyban sem, hiddm mosolyogtok!*“

Már utban volt a teljes dicsőség felé. Már ott állott az igazi nagyság küszöbén. Már a kritika is kezdett büszke lenni rá. Többé nem a vállait vergette, hanem kezdte megkoszorúzni a fejét, azt a klasszikus szép fejet, ahol a Goethe és I. Napoleon vonásai olvadtak össze harmonikus pompában. De *Hamlet* a Yorick koponyáján jártatta szemét és mindig az elmúlásra gondolt, mindig az elmúlásra. Férfikora virágában elhervadt a lelke és a földi gyönyörök bőségében undorodva dobta el magát az élet poharából. *Hamlet* egy szeptemberi éjszakán úgy végezte, mint *Antóniusz*: fegyvert emelt magára.

Egy kilenc milliméteres revolver megadta *Hamlet*nek is az örök nyugalmat, éppen úgy, mint a legutolsó vándorlegénynek, aki nem bírja tovább hurcolni a nyomort.

Mi fárasztotta el a királyfit, az istenek kedveltjét, az asszonyok bálványát? Miért kereste a nagyság, a dicsőség, az életerő virágzásában az örök nyugalmat?

Itt állók sirja fölött és kérdéseket intézek hozzá. De *Hamlet* ur, akinek a fejedelmi örökségét már átvették az ifjú *Fortinbras*ok, nem ébred többé. *Hamlet* urnak nincs több szava hozzánk.

The rest is silence!

BELFÖLD.

A földmivelési miniszter Bécsben. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter tegnap Bécsbe utazott. Bécsi lapok értesülése szerint Darányi bécsi útja a magyar állatvitelre vonatkozólag legutóbb kiadott rendszabályokkal van összefüggésben.

As igazságügyi államtitkár. Több újság azt híresztelte a minap, hogy Vörösmarty Béla igazságügyi államtitkár átveszi a nyugalmába vonult Caorda Bódog helyét a Kurián, míg államtitkárnak helyébe az egyetem jogi fakultásának egyik tanára volna kizemelve. E híreszteléseket és kombinációkat a félhivatalos Magyar Nemzet ma este illetékes információk alapján megcáfolja és alaptalanoknak mondja.

A flumei kormányzósági tanács. A flumei kormányzósági tanácsra vonatkozó miniszteri rendeletek e hónap 15-én életbe lépnek s ugyanakkor a tanács mindjárt meg is kezdi működését. A közsegélytanács, mint Fiuméből jelentik, még a napokban ülést tart, melyen a podeszta jelentést fog tenni az autonómiát szabályozó miniszteri rendeletről. Az új kormányzósági tanács tagjai lesznek: gróf Szápary László kormányzó, dr. Gaal Tibor, az ő helyettese, továbbá gróf Wickenburg és Kankovszky miniszteri tanácsosok, Egan építészeti tanácsos és Donáth Imre királyi tanfelügyelő.

A vármegyei pénztárak államosítása. A belügyminisztérium kodifikációs osztályában már nagyban dolgoznak a vármegyei pénztárak államosítására vonatkozó törvényen, amely az első lépés a közigazgatás államosításához. A törvény tudvalevőleg már január elsejével életbe fog lépni. A munka gyors haladását mutatja az is, hogy Széll Kálmán miniszterelnöktől, mint belügyminisztertől sürűn mennek leiratok a vármegyékhöz, melyek az államosítás részleteire vonatkoznak. Ma ismét leiratot intézett a vármegyékhöz, melyben záros határidőn belül jelentést kér arról, kik vannak a vármegyei pénztáraknál alkalmazva. Ezek névsorát fizetésüket óhajtja tudni a belügyminiszter, valamint azt hogy az illetők a nyugdíjintézetbe mennyt fizettek be. A munkálatokkal a belügyminisztérium illető szakosztálya nemcsakára el fog készülni.

A választások előtt.

Budapest, július 12.

A vas megyei szabadalvúpartnak a mai napig három proklamált jelöltje van: dr. Károlyi Antal alispán a muraszombati, gróf Erdődy Gyula eddigi képviselő a felső-őri és dr. Maróthy László kádi nagybirtokos a kis-celli kerületben. — A párt a német-újvári kerület-

Faulay, akinek egyik kedves tanítványa volt, elragadtatással beszélt hatalmas organumáról és szerepek kiosztásánál megkülönböztetett figyelemmel részesítette.

Pintér valóságilag úgy indult, mint Nagy Imrével egyenrangú tehetség. De az idő csakhamar kijelölte neki azt a kisebb hatáskört, ahol biztosan megállhatott és hasznosan működhetett azoknak a társaságában, akik nagyobb feladatok teljesítésére voltak hivatva.

Ő volt az első, aki belátta, hogy a versenyt nem állaná ki merészebb röptű kollegáival. Es mihelyt ennek tudatára jött: zugolódás nélkül illeszkedett tehetségének természetes korlátai közé. Még kísérletet nem tett arra, hogy tehetségét felülmúló szerepekhez jusson és örökös ostrommal az igazgatók réme legyen. Meg sem próbált olyan szerepekkel, mint *Bánk-bán*, *Otello*, *Lear*, *Macbeth*, bármennyire dícsérték is a nagy-szerű hangját és deklamációja ékességét. Érezte, hogy e grandiózus lelkiállapotok festéséhez, e kolosszális jellem-ábrázolásokhoz a szép, csengő hang magában véve nem elegendő.

Okosan mérlegelve a maga talentumát (halljátok ezt, fiatal, képzeld őriások?), nem merve többet, mint amennyire képesítve volt: Pintér a Nemzeti Színháznak egyik legderekabb tagja lett, aki mindig egyenesen és biztosan járt a színház előkelő színvonalán. Rendkívül nem produkált, de amit játszott: lelkiismeretes gondnal, kitágultalanul játszotta el.

Gyönyörű hangjával, páthoszával sohasem élt vissza, ami bizonyította jó ízlését. Elragadtan talán nem tudott bennünket, de sokszor meghatva hallgattuk, ami gazdagabb érzésnek volt a bizonyossága.

Emlékezem, hogy a lady Milford előtt kifakadó inas elbeszélésével könnyeket csalt mindenki szemébe. Nemes színnel tudta festeni Hamletben a sirból följáró öreg király szelid és bánatos méltóságát. Kitűnő szerepe volt *Ishariotban* János apostol, *Lear királyban* Gloster, *Tartuffe*ben Orgon.

ben dr. Rosenberg Gyulát, a községi kerületben Szájbély Gyulát, a körmenyi kerületben Chernel Györgyöt, eddigi képviselőket fogja jelölni. — Rosenberg Gyulának dr. Szemadám Sándor budapesti ügyvéd, Szájbély Gyulának Bonitz Ferenc, az Alkotmány szerkesztője, Chernel Györgynek Falup József eskákányi eszperes-plébános lesz a néppárti ellenjelöltje. — Károlyi alispán ellen a néppárt dr. Ivanóczy Ferencet, a csend-laki eszperes-plébánost akarja jelölni. Ivanóczyról az hírlik, hogy csak előfutára gróf Bathányi Zeigmondnak, aki agrár-kerikális programmal szándékozik fellépni, de egyelőre háttérben marad. — Dr. Vanya Gábor szent-gothárdi ügyvéd szintén a muraszombati kerületben óhajt fellépni. — A szent-gothárdi kerületben Széll Kálmán miniszterelnök a jelölt, akinek nem lesz ellenjelöltje. — Dr. Maróthy László ellen a Kossuth-párt Györy Elek eddigi képviselőt léptette fel. — A szombathelyi kerületben a szabadalvúpart dr. Major Ferenc jelenlegi néppárti képviselő ellen Ehen Gyula polgármestert lépteti fel. — A rumi és sárvári kerületben Förster Ottó és Buzáth Ferenc néppárti képviselők eddig ellenjelölt nélkül állanak, bár Förster ellen dr. Mesterházy Gedeon szolgabíró akarják a szabadalvúkat felléptetni.

A szabadalvúpart kilátásai a vármegyében kitűnőek, a párt teljesen szervezve van és készen áll a választási küzdelemre. Erős küzdelem várható a szombathelyi, községi és német-újvári kerületben.

A zichyfalvi szabadalvúpart júli 7-én tartott gyűlésén újból gróf Karátszonyi Jenőt kiáltotta ki képviselőjelöltnek, táviratilag üdvözölték Széll Kálmán miniszterelnöktől és báró Podmaniczky Frigyes pártelnöktől. A távirati üdvözlökre a következő válaszok érkeztek báró Gudenus Ernő pártelnökhöz:

Örömmel vettem a zichyfalvi szabadalvúpart bizalmának meleg nyilvánítását és őszintén köszönetet mondok érte. Kérem támogatását továbbra is a szabadalvú eszmékért folytatott közdelemben. Széll Kálmán.

Örömmel veszzük azon jelentést, hogy a zichyfalvi kerület szabadalvúpartja újból gróf Karátszonyi Jenő ő nagyméltóságát jelölte országgyűlési képviselőül. Elvni, szorgalmas képviselőjüket és elvtársunkat az Uristen sokáig éltesse. A csekély személyem iránt nyilvántott megiszelő üdvözlöletért őszinte köszönet. Podmaniczky pártelnök.

A rosznyói kerületben gróf Ándrássy Géza lép fel képviselőnek. Ellenjelöltje Hodinka Tivadar Kossuth-párti.

A tápi kerület szabadalvúpartja megint mostani képviselője, Enyedi Lukács körül sorakozik, aki már harmadszor képviseli a kerületet. A függetlenségi párt Kelemen Béla szegedi ügyvédet, volt osongrád-megyei főszolgabíró akarja felléptetni.

A sirczi kerületben Kemény Pál nem lép fel újból. A kerület kormánypartja André Gyula ügyvédet lépteti fel, akivel szemben azonban a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt is okvetlen állit jelöltet.

Uj-Szt.-Annán Wittmann Jánosnak és Borosjón

A kedélyes apákat, a becsületes embereket, a jószívű és józan eszű polgárok különféle típusait drámában és vígjátékban egyforma sikerrel játszotta és tömredek epizód-szerepeket adott súlyt szimpatikus egyéniségével.

Az Ember tragédiájában ő volt a láthatatlan Teremtő, akinek csak a hatalmas szava árad be a színpalák közül. Pintér, a legszerényebb színész, játszotta az Atyaistent, a mindenható! Ez volt a legmagasabb rangú szerepe és imponzás hangjánál fogva jutott hozzá. Annak a hangja, akinek a nevében beszélt, hamar magához szölitotta: hamar kivette az élők sorából!

Mintha most is látnám: husz-huszonegy évvel ezelőtt Nagy Imre játszotta Hamletet és Pintér Sándor Horációt. (Az agg Hamlet lelkét még akkor Komáromy Alajos adta, aki most Üllőn farmereskedik csekélyke nyugdíjából.)

Abban a megragadó jelenetben, ahol Hamlet Horáció barátságát magasztalja: nem Hamlet, hanem maga Nagy Imre szólott és nem a Horáció, hanem a Pintér barátságát dicsőítette!

A színpadon kötött barátságot folytatták az életben. És a betanult dikcionál még szebb és igazabb volt az a párbeszéd, amivel ez a barátság kettősben, publikum nélkül, a gödöllői kis házban megpecsételődött. Színészek közt csodálatos az ilyen hü és állandó barátság!

Pintér tultett Shakespeare „római jellemén”. Mert a Shakespeare Horációja Hamlet kívánságára leteszi a méregpoharat és tovább él a királyfi halála után. Talán nagyon sokáig.

Pintér-Horáció, bármilyen hosszú és boldog életet kívánt is neki bucsúz vascorájukon az öngyilkosságra készülő Hamlet: nem tudta hosszasan túlélni a Nemzeti Színház Apolló-arcu királyfiát. Két év múlva utána ment és egyesült vele a halálban.

Miert nem temették Horációt Hamlet mellé? Egyenesen a Hamlet sirja mellé?

báró Solymossy Lajosnak eddig nincs ellenjelöltje: Józshelyen dr. Tagányi Sándor ellen egy töredék más jelöltet szándékozik felléptetni. A radnai kerületben Vancsó Gyula jelenlegi orsz. képviselő ellen Boku Szevér lép fel szabadalvúpart programmal. Dr. Takácsy Sándor, Világos jelenlegi orsz. képviselője nem hajlandó többé mandátumot vállalni. Amennyiben dr. Takácsy megmaradna elhatározásánál, a világosi kerület a mandátumot Fábán Lászlónak, a megye volt főispánjának fogja felajánlani. A pécsi kerületben a szabadalvúpart jelöltje Várhelyi Sándor, a megyei szabadalvúpart elnöke. A mostani képviselő, dr. Issekutz Marcel visszavonul a politikai élettől. Kis-Jenő a függetlenségi párt dr. László Zoárd ügyvédét lépteti fel. A nem rég megalakult szabadalvúpartnak még nincs jelöltje. Felajánlották ugyan a jelöltséget Libits Adolf udvari tanácsosnak, de Libits a jelöltséget nem fogadta el. Jelöltként emlegetik Csukay Gyula főszolgabíró, Szathmáry László volt alispánt és gróf Széchenyit, gróf Wenckheim Frigyes vejét.

Az állami tisztviselők mozgalma.

Budapest, július 12.

Az állami tisztviselők egyre növekvő mozgalmában ma is a pénzügyminiszter körmozgályai beszéde dominál. Tisztviselői körökben a miniszter nyilatkozatával szemben azt hangsúlyozzák, hogy mozgalmukat a mértékűdés és a kormányzás iránt való köteles tisztelet jellemezte és ha kérelmük támogatására az országgyűlési képviselőket is fel akarták kérni, ezzel csakis az volt a céljuk, hogy a törvényhozást is megnyerjék ügyüknek. A tisztviselők maguk is jól tudják, hogy már a fizetésük emelése is jelentékenyen fokozná az állami háztartás kiadásait, de azt hiszik, hogy kérelmük teljesítése egyáltalán nem feltételezi az adózó polgárság újabb megterhelését, mert az állami zároszámadásokban mutatkozó jelentékeny többletegek egy része is elég volna az így előálló többletkiadások fedezésére.

A szegedi m. kir. állami tisztviselők intéző száz-as-bizottsága július 10-én ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy csatlakozik a budapesti közös bizottsághoz, a további vezetést ennek a bizottságnak engedi át és főlkéri, hogy a Budapesten megtartandó kongresszus határnapját haladéktalanul tüzze ki, arra az előkészületeket minden irányban tegye meg, a kongresszus előé terjesztendő memorandum-tervezetet mielőbb dolgozza ki és azt legalább 15 nappal a kongresszus határnapja előtt minden vidéki intéző-bizottságnak küldje meg a kongresszusra való meghívással együtt. A budapesti közös bizottság által kidolgozandó memorandum-tervezete a szegedi intéző bizottság felvételni kívánja a következő 12 pontot, ugymint:

1. A m. kir. állami tisztviselők fizetése az osztrák állami tisztviselők fizetésével, lakbéré pedig a katonai lakáspénzzel legyen egyenlő.

2. Alkottassék megfelelő szolgálati pragmatika.

3. A fokozatos előléptetés legvégső határa minden eshetőséggel szemben öt év legyen és hogy az előléptetésre nézve az eladósodás többé ne kényszerítse akadályt.

4. Ha pedig egy tisztviselő elérte rangosztályának legfelsőbb fizetési fokozatát és felsőbb osztályba bármely — önhíjában kívül eső — ok miatt ki nem nevezhető: minden 5 évi szolgálat után fizetésének 10 százaléka kivevő korptiókban részesíttessék, amely korptiók nyugdíjába is beszámíttassék. A magasabb és alacsonyabb fizetési osztályok között a kellő arány helyreállíttassék s a fizetési fokozatok következetesen egyenlő arányban töltessenek be.

5. A magyar királyi állami tisztviselők gyermekei az állami tanintézetekben tandíjmentességet élvezzenek.

6. A millennium éve 3 nyugdíjévként számíttassék.

7. Az összes állami tisztviselők köteles szolgálati ideje 30 évre leszállíttassék.

8. Az özegegy nyugdíj és az árván maradt gyermekek nevelési pótléka tölemeltessék és a nevelési pótlék már egy gyermek után is tolyósíttassék.

9. A tisztviselők temetési járuléka minden körülmények között (még a nőten után is) kiadassék.

10. A tisztviselők se fizessenek adót, mint a katonák.

11. Töröltessek el a tisztviselők nyugtáblégye és azok tisztjait.

12. A végrehajtási törvény akként módosíttassék, hogy a tisztviselőnek ruházata és lakásberendezése egyáltalán ne legyen elfoglalható. Az egybá-hivandó kongresszusnak feladata legyen megállapítani a memorandum végleges szövegét, azután megválasztani azt a küldöttséget amely a memorandumot ő tel-ségének a királynak, valamennyi miniszternek, a képviselőház és főrendiház elnökeinek átadja s az összes országgyűlési képviselőknél és a főrendiház tagjainak megküldje végre megválasztani egy központi intéző bizottságot, amely a vidéki intéző bizottságokkal együtt állandóan megmaradjon és szakadatlanul működjék mindaddig, amig a fennebbi 12 pontban toglalt kívánások egytől-egyig mind teljesítve nem lesznek.

A *Balmazújfalui állami tisztviselők* a következő levelet intézték lapunk főszerkesztőjéhez, *Vérsi József*hez:

Nagyságos *Vérsi József* országgyűlési képviselő urnak Budapest.

A b.-újfalui m. kir. államtisztviselők is csatlakoznak a m. kir. államtisztviselők azon közös és országos mozgalmához, mely feladatát tűzte ki, hogy az államtisztviselők — immár az életviszonyoknak meg nem felelő, a katonaság és az osztrák tisztviselők fizetéséhez viszonyítva, csekélynek mondható — fizetése javíttassék és a szolgálati pragmatika megalkottassék. Egyszeres-mind — számolva az állam nagy kiadásával — egy méltányos és nem tusokat kérő javaslatot dolgoztak ki, mely hivatva volna az államtisztviselők feltüntetett közös kívánalmának eleget tenni.

Ezt a javaslatot a mai napon tartott gyűlésünk határozatából folyólag Nagyságodnak, mint a tisztviselők országos mozgalmának felkarolójának, igaz ügyünk közismert pártolójának és védelmezőjének azzal bátorkodunk megküldeni, hogy azt, mint a parlament egyik kiváló tagja, pártolni, annak érdekében nagybecsű támogatását és tekintélyét annak idején az ország színe előtt: a parlamentben is latba vetni méltóztassék.

Tisztelettel kérjük Nagyságodat arra is, hogy addig is, míg a parlamentben pártfogónk lenne, méltóztassék az említett s itt mellékel javaslatunkat beesés lapjában közzététetni és jogos, igazságos kérelmünket további támogatására méltatni.

Megköszönve Nagyságodnak azon lelkes pártfogását, melylyel ügyünket, mint a Budapesti Egyesületének elnöke, eddig is lelkesen méltóztatót, kérelmünket ismételve, maradtunk alázatos szolgálói: *Balmazújfaluban*, 1901. július 7-én. *Hubert Ottó* elnök, *Dr. Kádár Jenő* jegyző.

A fenti levélben említett javaslat, amely az állami tisztviselők fizetésének és képzésének illetményeinek rendezését célozza, 18 szakaszban foglalja össze az erre vonatkozó rendelkezéseket és pedig:

A) Általános intézkedések:

1. §. Az állami tisztviselők képzésbeli illetménye áll: a) a nyugdíj alapú szolgáló törzsfizetés, b) a lakpénz, c) a családi pótlékból.

2. §. A XI—V. díjosztályba sorozott állami tisztviselők törzsfizetését és lakpénzét a következő táblázat tünteti fel:

Fizetési osztály	Fizetési fokozatok	Lakpénz keretében		
		Budapestben, Fiumében és a magyar korona országain kívül fekvő államshelyen	Törvényhatósági, törvényeséki v. pénzügyi igazgatósági székhelyűl bíró városokban	Egyéb helyeken
V.	1. 10000	2000	1500	1200
	2. 8000			
VI.	1. 6500	1600	1200	1080
	2. 5500			
VII.	1. 5000	1200	960	840
	2. 4500			
VIII.	1. 4000	1080	840	720
	2. 3600			
	3. 3200			
IX.	1. 2800	840	720	600
	2. 2600			
	3. 2400			
X.	1. 2200	720	600	480
	2. 2000			
	3. 1800			
XI.	1. 1900	600	480	360
	2. 1400			
	3. 1200			

3. §. A családi pótlék, melyben csak a nő, vagy gyermekes özvegy állami tisztviselő részeseülnek, a törzsfizetésnek 10%-ából áll.

4. §. A hivatalvezetéssel megbízott igazgatók és felügyeleti jogkörrel felruházott állami tisztviselők törzsfizetésük, lakpénzük és családi pótlékukon kívül még 600 korona működési pótlékban részesülnek.

5. §. A törzsfizetés havonként, a lakpénz, családi és működési pótlékok pedig évnegyedes előleges részletekben fizetnek.

6. §. A lakpénzt természetbeni lakás pótolhatja.

B) Különös intézkedések:

7. §. A vidéki kir. törvényszékek elnökei közül 20-an nyerhetnek kir. kuriai bírói címet és jellegzet.

8. §. A kir. ítélőtáblai bírói, illetőleg főügyészi helyettesi címmel és jelleggel felruházott bírák és ügyészek száma együtt a kir. törvényszéki, járásbírák és kir. ügyészek összes számának egynegyed részét képezi.

9. §. A kir. törvényszéki bírák, járásbírák és ügyészek összes számából levonva a kir. ítélőtáblai bírói, illetőleg főügyészi helyettesi címmel és jelleggel felruházott bírák és ügyészek számát, — a fennmaradó szám egyharmadrésze a III-ik díjosztályba soroztatik.

C) Vegyes intézkedések.

10. §. Az állami tisztviselők összes illetményei díj-, illeték- és adómentesek, illetményeik felvételére szolgáló nyugdíjak pedig bélyegmentesek.

11. §. Kinevezés vagy előléptetés esetén az állami tisztviselők összes illetményei és magasabb illetményei a kinevezési vagy előléptetési okirat kelte napjától utalványozandók.

12. §. Az állami tisztviselők törzsfizetésének 2400 koronát meg nem haladó része, — tegyelmi és rendbüntetés esetét kivéve — sem bírói, sem közigazgatási végrehajtás alá nem vehető;

a 2400 koronát meghaladó résznek pedig csak negyedrésze vonható bírói és közigazgatási végrehajtás alá. A lakpénz csak lakbértartozás címén foglalható le. A családi és működési pótlékok foglalástárgyát egyáltalán nem képezhetik.

13. §. Állami tisztviselő ellen elrendelt csőd esetén a tisztviselőnek hivatalától való felüggesztése csak előzetes fegyelmi eljárás és jogerős határozat hozatala után abban az esetben rendelhető el, ha a fegyelmi határozatban megállapított, hogy az állami tisztviselő önhibája folytán jutott csödbe. Az ily módon történt felüggesztés esetén csak törzsfizetésének 1/4-része tartható vissza, többi illetményei visszatartásának helye nincs.

14. §. Minden állami tisztviselő 80 évi szolgálat után nyer teljes törzsfizetésének megfelelő nyugdíjat, s nyugdíjilletményük kiszámításánál az 1885. XI. t.-c. 24. §-ban a tanárokkal szemben fennálló kiszámítás nyer alkalmazását.

15. §. Az állami tisztviselők özvegyei tekintet nélkül a gyermekek számára minden gyermek után nevelési járulékból részesülnek, amely nevelési járulékból minden gyermek után fejenként az anyát illető ellátásnak 1/4-részt képezi, ugyanily arányú nevelési járulékból illet meg az elhunyt állami tisztviselő anyátlan gyermekeit is.

16. §. Az 1885. évi XI. t.-c. 53. §-ban meghatározott temetési járulékból az állami tisztviselő szülőinek, rokonainak, vagy vele egy háztartásban élőknek, vagy ápolóinak adandó ki akkor, ha arra a már idézett törvényben megnevezett más jogosult nincs.

17. §. Az 1896. milenárius évben alkalmazásban volt összes állami tisztviselőnek ebben az évben eltöltött szolgálati idejük nyugdíj illetményük kiszámításánál 3-szorosan számítandó.

18. §. E javaslat életbe lépése esetén hatályukat veszítik: — az 1869. évi IV. t.-c. 14. §-nak 2-ik bekezdése, az 1871. évi XXXI. t.-c. 11. §-a, az 1875. évi XXIX. t.-c. 2. §-a IV. bekezdésének az állami tisztviselőkre vonatkozó része. Az érvényben álló „Bélyeg- és díjtörvények” hivatal adományozás után járó díjra vonatkozó része, az 1881. LX. t.-c. 54. §-nak az állami tisztviselőkre vonatkozó része, az 1885. évi XI. t.-c. 23. §. 1-ső bekezdésének az állami tisztviselő 40 évi szolgálatára vonatkozó része, valamint a 24. §. 1-ső bekezdésében jelzett 10 évet meghaladó szolgálati időnek 2—29%-kal való számítására vonatkozó része s ugyanezen törvény 39. §-ának 1-ső bekezdése, az 1891. évi XVIII. t.-c. 28. §-a, az 1893. évi IV. t.-c. 13. §-a és a 18. §. 1-ső bekezdése.

Krassó-Szörényemegye székhelyén, *Lugoson*, az állami tisztviselők ez évi június hó 16-ikán tartott értekezletükön kimondták, hogy a tordaiak mozgalmához csatlakoznak s intéző elnökül *Wigh János* kir. törvényszéki bírót, bizottsági elnökül *László Sándor* kir. főmérnököt és bizottsági jegyzőül dr. *Vass Béla* pénzügyi fogalmazót választották meg. Kimondotta továbbá az értekezlet, hogy a Tordán elfogadott s ide is megküldött kérvényeket azon hozzáadással, hogy a fizetésrendezés alapjául az osztrák tisztviselők fizetése és a katonai lakbérosztályok vétessenek, annál is inkább, mert a katonatisztek a magasabb fizetést már megkapták, — a megyebeli országgyűlési képviselőeknek megküldik. Az ez évi június hó 30-án tartott második értekezleten az országos kongresszusnak Budapestben leendő megtartása mellett foglaltak állást, majd az ügyek vezetésére az elnökségen kívül 49 tagú állandó bizottságot választottak. Az elnököt megbízták, hogy a megye többi városaiban levő tisztviselőket csatlakozásra, esetleg önálló alakulásra hívja föl.

A magyar királyi államasszatik tisztikarának mozgalmával egyidőben megmozdult az altisztikar is, hogy az irányadó köröket helyzetük javítására felhívja. A *Budapestben alakult nagy végrehajtó-bizottság* felhívást bocsátott ki, amelyben ismerteti akciójuk módozatait. A bizottság egy véli a leggyorsabban és a legmegfelelőbb lebonolyítani a mozgalmat, hogy minden üzletvezetőség területén egy végrehajtó-bizottság alakíttassék, mely teljesen függetlenül a többi végrehajtó-bizottságtól szerkeszt egy memorandumot és azt mindegyik a fővárosban székelő altisztikar által jelölt nagy végrehajtó-bizottsághoz küldi be. E beérkezett memorandumokból állít össze egy memorandumot a nagy végrehajtó-bizottság. És mielőtt ez a memorandum végleg lezáratnék, a fővárosban székelő nagy végrehajtó-bizottság egy országos értekezletet hív egybe, hol a memorandum teljes megvitatás, illetve jóváhagyás alá kerül. A memorandumot, mely tisztán a jobb előléptetési viszonyokra és magasabb lakbérre szorítkozik (nem pedig címek, zsinórok, egyenruhák vagy rozetták tárgyalatassanak) július hó 26-ig kéri a nagybizottság hozzá juttatni, hogy az országos értekezlet legkésőbb augusztus hó 4-ikére összehívható legyen. Végül, így szól a felhívás befejező része, nem mulasztatjuk el az úgy nagy fontosságára való tekintettel szerényen jelezni azt, hogy az értekezleteken *orkányszerűen várjuk ne dőljön*, mely mindent, mi utjában van, elsöpör; *lágy fuvallom lengje át az egészét*, hogy az elhintett magocska éltető napsugár alatt törzsszé fejlődhesen.

KÜLFÖLD.

Botrány a bécsi tartománygyűlésen.

Budapest, július 12.

Az alsó-ausztriai tartománygyűlés tegnapi ülésén — mint egy táviratunk röviden már jelentette — ismét kitört a botrány. Két szélső párt: a szocialisták és az antisemiták érték össze fegyvereket s így természetesen, hogy a vita kölcsönös piszkolódásból állott. A botrányról a következőket jelentik Bécsből:

Bécs, július 12.

Dr. *Adler*, az új szocialista képviselő az alsó-ausztriai tartománygyűlés tegnapi ülésén erősen összehúzták a keresztény-szocialistákkal. *Adler* szemére vetette *Lueger*nek, hogy a tanítójelölteket magához rendeli s így szól hozzájuk: „Jól tudják, hogy sem szociáldemokraták, sem *Schönerer*-pártiakat nem nevezek ki. Adják becsületeszavokat, hogy egyik párt-hoz sem tartoznak; ha nem adják, akkor egyszerűen nem kapnak állást.” Ez korrupció, melynek káros befolyásai lesznek a gyermekek jövőjére. Azoknak a tanítóknak, akik egzisztenciájukat féltik, meg kell tagadniuk a meggyőződésüket.

Sturm (valamit közbeszólt).
Dr. *Adler*: Önnél minden csak frázis. Ön csak azon igyekszik, hogy minden áron előre jusson s a nap beragyogja.

Lueger: Melyik nap?
Dr. *Adler*: De polgármester ur! Ön arról híres, hogy ön mondja a legjobb vicceket. Miért mond most ily rosszat? A legutolsó választáson, a Favoritenben a szociáldemokratáknak nem engedték meg, hogy a választói lajstromokat eltűnéssék.

Schneider: Ellopták volna.
Dr. *Adler*: (az órájára tekint.) Már fél háromra s *üyenkor az alkohol már dolgozni kezd ebben az emberben*. (*Lueger* felé fordulva.) Lássák, uraim, ilyen a polgármester, mindig szeretetreméltó, mindig jess, de nincs benne egy szeményi igazságérzés. (Nagy zaj a keresztény szocialisták padjain)... Én már leszoktam arról, hogy *Lueger* miatt bosszankodjam. Ön iránt csak utálatot érzek, mert ön az ország és a város legnagyobb veszedelme.

A tartományi marsall *Adler*t megint.
Lueger: Már három óra. Valamit csak kell en-nem, mert egy negyed négykor ismét üléssem van.

Dr. *Adler*: Ön nemcsak klerikális, ön sokkal rosszabb annál. (*Schneider*: Antisemita.) Önök a klerikalizmus martalócái.

E szavakra a keresztény-szocialisták közt nagy zaj kerekedik.
Gessmann (dühösen fölugrik s vérvörös arccal érthetetlen szitkozódásokat kiált *Adler* felé.)

A tartományi marsall folyton cseppet, de nincs eredménye.

Lueger: De *Gessmann*, *Gessmann*!
Az ellenzék zajosan tapsol *Adler*nek. A zaj nőttön-nő.

Lueger: *Adler* választása alkalmával tizenkét, ríkió ruhájú, kifosztott nő korteskedett a szocialisták mellett. Majd megmutatjuk mi önöknek, hogy merre van a Novara-utca!

(A választáson, melyből dr. *Adler* győztesen került ki, az antisemita lapok állítása szerint a szociáldemokraták javára az utcai leányok is korteskedtek. Ezeknek főfészke pedig Bécs második kerületében a Novara-utca. Erre célozt *Lueger*).

Dr. *Adler* *Lueger* közbeszólására fölemeli kezét és így szól: Konstatálom, hogy Bécs város polgármestere annyira belemért a piszokba, hogy a leggyalázatosabb rágalmak egyikét kapta fel, melylyel pártot valaha illelték. Ezt a szennyfoltot senki sem fogja többé róla lemosni.

Ezt a beszédet, mely a keresztény-szocialistákat még nagyobb dühre ingerli. a kisebbség tetszéssel honoralja. Dr. *Adler* pedig így folytatja:

— Kijelentem, hogy a munkások nemcsak azért küzdenek a keresztény-szocialista párt ellen, mert klerikális, hanem azért is, mert erkölcsi, politikai és intellektuális tekintetben veszedelmes.

Gessmann: A maguk kortesei a Novara-utcából jöttek.

Dr. *Adler*: Tartományi bizottsági tag ur, ön hazudik!

Lueger: Hogy mer ilyesmit állítani?
Dr. *Adler*: Aljas ember!

Lueger: A keresztény és a zsidó világnézet közt elkeseredett harc folyik, de végre is a keresztény világnézet fog győzni.

Wohlmeier: Ez a zsidók nézete a keresztényekről!

Dr. *Adler* (a keresztény-szocialistákhoz): Önök kezdték a krakéler-politikát, a politikai gyalázkodásokat és személyes sértetéseket.

Gessmann: Pfü! Ezt az *Arbeiter-Zeitung* szerkesztője mondja. (Nagy zaj.)

Schneider: Hilsner!

Noske: Alkoholista-csoport!

Gessmann: Novara-utcai kortések!

Dr. Adler: Bizonyítsa be!

Gessmann: Láttam őket.

Dr. Adler: Szép, hogy ebben oly szakértő.

Gessmann: Hallgass!

Dr. Adler (a keresztény-szocialistákhoz): Megmondtam önöknek, amit mondani akartam és ezt önöknek meg kellett hallgatniok. A tetszésükre nem számítottam. Azon a napon, amikor az önök tetszésével találkoznom, kötelelet vennék magamnak.

Auersperg herceg rövid felszólalása után a zajos ülés véget ért.

A tartománygyűlés ma elintézte az 1901. évi költségvetést. A tárgyalás folyamán **Hofer** indítványa, hogy a katolikus tanító-szemináriumok 5000 koronás szubvencióját töröljék, ismét a leghesebb jelenségekre adott alkalmat a szónok és a többség tagjai közt. **Hofer** ismételt rendreutalásban részesült.

A délafrikai szabadságharc.

Budapest, július 12.

Transvaalban és Oranjaban jó ideje, hogy rosszul áll az angolok ügye. Most azonban minden jel arra mutat, hogy az angol *Fokgyarmatban is veszedelmesen terjed az angolellenes mozgalom.* Fokvárosból ugyanis azt táviratozzák, hogy az ottani városi őrség parancsot kapott: *legyen készen az indulásra.* Ez annyit jelent, hogy a Fokgyarmatban erősen terjed a fölkelés azok után a sikerek után, amelyeket a boerok Transvaalban és Oranjaban, továbbá legújabb betörésükkel a Fokgyarmatban arattak.

Brüsszel, július 12.

Rendkívül meglehetően az angolok hadi operációit Délafrikában az, hogy a boerok lépten-nyomon *aláházták a vasuti pályát és fölrobbantották a vonatokat.* Az angol parancsnokok rendkívüli óvintézkedéseket tettek ez ellen. Őrjáratokat küldtek ki a vonalak megvizsgálására, de ezek sehol aknára vagy elhelyezett patrónokra nem akadtak és a lépberüpitések mégis napirenden maradtak. Erre *apró autómobilokat indítottak el a vonatok előtt,* s ezek akadálytalanul haladhattak, de az utánuk jövő nehéz vonat alatt mégis fölrobbant az akna. Hosszu ideig hiába kutattak az angolok az aknavetés módja után s csak mostanában sikerült megtudniok, hogyan helyezik el a boerok a vonalakon a halálhozó dinamitot. A sajtószerű boer aknavetés a délafrikai vasuti pályák különös rendszerén alapszik. A lassan járó vonatok számára ugyanis aránylag könnyed és hajlékony sinek vannak az összes vonalakon lefektetve. Ezek alá egy nagyon egyszerű szerkezet kerül. Egy ócska puskáról ugyanis leszedik a csövet és az agyat, aztán rendszeren patrónnal megtöltik és úgy helyezik el az egyik sín alatt, hogy a ravasz közvetlenül a sín alá kerüljön. A puszka elé néhány kilogramm dinamitot tesznek és ezt az egész készüléket, amelynek elhelyezése alig tart negyedórát, szépen leföldik homokkal. A pályán így semmi sem látszik. Az autómobil is baj nélkül haladhat el az akna fölött. Ellenben a nehéz, lassu vonatok a lazán álló sín mélyen behajlítják, ez lenyomja a ravaszt, a patrón elül és a golyó egyenest a dinamitha röpíti, amely így menten fölrobban. A pálya helyreállítása így nem is okozna nagyobb munkát, de a robbanás által okozott közvetlen kár és az uttestet betöltő sok rom nagy kellemetlenségeket szerez az angol hadvezetésnek.

London, július 12.

A *Daily News* jelenti: Oranje délnyugati részén, **Norval Pont** és **Edenburg** közt *dél-nyugati nagy hadműveletek folynak.* **Williams** ezredes visszatért a franszemithi kerületben tett utjáról s 30.000 darab marháat, néhány boer családot és 25 boer foglyot hozott magával. **Jagersfontein** Road mellett nagyobb katonai tábor van. A **Bloemfontein-kroonstadti** vasutvonal mentén kisebb csatározás folyt, amelyben 6 boer elesett, 30 megsebesült, a többi pedig fogoly lett.

London, július 12.

A *Daily News*nak jelentik **Bloemfontein**ből tegnapi kelettel: *De Wet* állítólag **Brandfort**nál áll csapatával. Egy brit csapat **Kroonstad**tól délre operál.

London, július 12.

A Reuter-ügynökség jelenti **Zeerust**-ból 8-iki kelettel: **Methuen** tábornok **Enselsburg** felé menet e hónap 6-án este meglepett egy boer táborát és elfogott 43 boert. Zsákmányul esett 29 puszka, 1200 darab marha, 38 szekér és 600 zsák gabona. Negyven boer családot a brit táborba vittek. A boerok 3 halottat

hagytak a csatatéren. Parancsnokuk elmenekült. Angol részről megsebesült két ember.

London, július 12.

A *Morning Post* jelenti **Niucsvangból:** A taliovani öbölben levő dalniji kikötőt az ősz folyamán részben megnyitják, amikor 6-7 nagy gőzös számára lesz hely az ottani dokkokban. **Vladivoszto**k, mint a szibériai vasut végpontja, hozzá sem fogható **Dalnijhoz.** **Kárb**in és **Niucsvang** között még nem nyílt meg a forgalom, noha a vasut készen van. Az oroszok, úgy látszik, nem szándékoznak elhagyni **Niucsvangot.**

Páris, július 11.

Ricchiardi olasz ezredes, aki tudvalevőleg a dél-afrikai harcok idején légiójában küzdött az angolok ellen és aki ez év május havában **Brüsszelben** nőül vette **Guttman** kisasszonyt, **Krüger** elnök egyik unokáját, a *Matimb*ban terjedelmesen írja le az idegen légió működését a háboru kezdetétől fogva egészen 1900. szeptember haváig. **Ricchiardi** védi az angol sajtó ellenében az idegen önkénteseket, akiket az angolországi lapok közönséges zsoldosoknak minősítenek.

Nem voltak ezek zsoldosok, — írja — hanem olyan férfiak, akik minden rábeszélés nélkül, önkéntesen, a saját költségükön álltak fegyverbe. Olyan férfiak voltak, akik mindenkit, aki ellen igazságtalanságot, jogtalanságot követnek el, testvérükül fogadtak és akik az elnyomott országot hazájoknak tekintették. A legionáriusok serege — írja **Ricchiardi** — munkásokból és különböző országok ifjaiból toborzódott. Nem kondotierikből állott ez a csapat. Az idegen légió kezdetben *kétezer embert* számlált, akik **Európából,** **Amerikából** és **Ausztráliából** siettek a délafrikai haratra. Volt közöttük: 400 német, 300 olasz, 250 hollandiai, 200 irlandi, 150 északamerikai, 150 osztrák, 50 magyar, 50 orosz, 100 svéd- és norvégországi, 50 portugál, 25 spanyol, 25 montenegrói, 15 svájci, 10 görög és 10 török. A franciák számát nem határozza meg **Ricchiardi.** Ehhez hozzászámítandó még az a kétezer idegen, aki régebbi idő óta élt már Transvaalban, megszerezte a polgárjogot és a háboru kitörésekor szintén fegyverre kelt az angolok ellen. A légió a legnagyobb veszteséget 1899. okt. 21-én az **Elandslaagte** melletti ütközetben szenvedte, amelyben *háromszázan estek el és kétszázan sebesültek meg* közülük.

London, július 12.

Az alsóház tegnapi ülésén **Brodrick** hadügyminiszter felolvasta **Kitchener**nek egy táviratát, amely szerint **Hearn** yeomanryhadnagy és 7 katoná eskü alatt azt vallotta, hogy látták, amint a boerok **Blackfontein** mellett rálőttek a földön fekvő angol sebesültekre.

London, július 12.

A felsőház tegnapi ülésén **Camperdown** interpellálta a kormányt, hogy miképp szándékozik eljárni a dél-afrikai németalföldi vasut ellen. **Landsdowne** külügyminiszter azt válaszolja, hogy a kormány ez idő szerint nem felelhet erre a kérdésre. Ez az ügy belevág a nemzetközi jog és az általános politika kérdéseibe s a mellett **Transvaal** és **Oranje** jövődéli közigazgatása szempontjából is itélendő meg. Úgy látszik, hogy a vasut részvényeinek birtokosaival szemben különbséget kell majd tenni azok között, akik a háboru kitörése előtt jóhiszeműleg szereztek részvényeket és azok között, akiknek érdekei később keletkeztek. Figyelembe kell venni azt is, hogy a kormány az 1900 március 19-én kelt proklamációval kihirdette, hogy semmiféle telektulajdon elidegenítését és semmiféle telektulajdonon alapuló érdekeket nem fog elismerni, amelyek a proklamációt követő időből származnak. Hogy ezt a megkülönböztetést meg lehessen tenni, a kormány a vasut részvényeinek összes birtokosait föl akarja szólítani, hogy azonnal jelentsek be, mennyi ilyen részvényük van és mikor szereztek meg azokat. A kellő lépéseket azonban meg fogják tenni. Az angol kormány több idegen kormánytól értesítést kapott, amelyek alattalóiknak ebben az ügyben való érdekességéről szólnak.

Nagy-Szeben, július 12.

Egy idevaló lókereskedő angol ügynököktől azt a megbízást kapta, hogy a legrövidebb idő alatt 2000 lovat szállítson **Délafrika** számára.

Az ausztriai választások. Bécsi tudósítónk táviratozza, hogy gróf **Coudenhove** csehországi és gróf **Pininski** galíciai helytartó Bécsbe érkezett. A lengyel lapok értesülései szerint Bécsben időzések azzal a kérdéssel függ össze, hogy *milyen időre tüzékek ki a csehországi és galíciai tartománygyűlési választásokat.* A kormány a választásokat október első felében akarná megtartatni, mire a **Reichsrath** október második felében ismét

megkezdene működését. Ezzel szemben a csehek azt kívánják, hogy a cseh tartománygyűlés szeptemberben újból összeüljön és október végeig tárgyaljon. Ebben az esetben a választások későbbre maradnának.

Polgármester a politikában. Berlini jelentések szerint **Vilmos** császár néhány hét előtt *vonakodott Kirschner főpolgármestert fogadni,* aki nála kihallgatásra jelentkezett. **Kirschner** arra akarta kérni a császárt, engedje meg, hogy a villamos vasut a **Hársfasort** a királyi kastély közelében szelhesse. **Kirschner** csak a kabinetiroda kijelentése után, hogy **Thielen** miniszter nem fogja az engedelmet megtagadni, határozta el magát arra, hogy a császártól kihallgatást kérjen. **Kirschner** egy újságíró kérdésére azt felelte, hogy *nem nyilatkozhatik ebben az ügyben.* Ez a felelet is arról tanuskodik, hogy a királyi kastély és a városháza között *újabb konfliktus* támadt és hogy a császár megint *deavudálta egyik miniszterét.* A császár csak földalatti vasutat hajlandó megengedni.

Mikor a katonai attasé politizál. Péterváron nagy feltűnést kelt, hogy **Muraviev** ezredes, aki tavaszig *párisi orosz katonai attasé volt,* most váratlanul kilépett az orosz hadsereg kötelékéből. **Muraviev** Párisban a nacionalistákkal paktált, sőt **André** hadügyminiszter ellen *cikkeket is sugalmazott az orosz lapoknak,* amiért kormánya a francia kormány kérésére visszahívta, azonkívül megtöltötték az orosz sajtónak az **André** miniszter ellen való izgatást. **Muraviev** visszaérkezése után a pétervári vezérkarba osztották be és általában a legszebb jövővel bíró tisztnek tartották. Annál nagyobb meglepetést okozott most a hadseregből való kilépése.

A kínai bonyodalom. Riasztó hírek érkeznek a kínai bonyodalom színhelyéről. A *Times*nak ma azt táviratozzák, hogy hír szerint **Tuan** herceg *nagy sereggel dél felé tart* Sanszi tartomány irányában és hogy a trónörökös is csatlakozott hozzá, ami csak az özevgy császárné tudtával és beleegyezésével történhetett. Azt is jelenti, hogy **Khinában** a boxerek új név alatt egyesültek: most a *Szövetkezett falvak* társaságába álltak össze s rögtön hozzá is fogtak az akcióhoz. Legelső cselekvésük az volt, hogy **Cicsau** mellett *megverték a 3000 főből álló császári sereget.* Ami talán a császári seregek beleegyezésével történt.

London, július 12.

A Reuter-ügynökség jelenti **Sanghaiból:** Az özevgy császárné rendeletet bocsátott ki, amelyben elrendeli, hogy a kínai követek jelentsek be azokat a külföldön élő fiatal kínaiakat, akik tanulmányaikban vagy egyébként kiváló tehetséget árulnak el. Ezeket a fiatal embereket a kínai kormány költségén visszahozzák **Khinába,** hogy megfelelő hivatalokra nevezzék ki őket.

HIREK.

Budapest, július 12.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Július 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Báró Fejérváry Gasteinban.** Mint nekünk **Karlsbadból** írják, báró **Fejérváry** honvédelmi miniszter ottani kuráját eredménytelen befejezte és egészségének további helyreállítása végett a legközelebbi napokban **Gasteinba** utazik. — **Údvarhelymegye** közgyűlése, mint nekünk táviratozzák, **Ugron János** indítványára elhatározta, hogy báró **Fejérváry** ötvenéves katonai jubileuma alkalmából felirabban üdvözlí.

— **A Vatikán adminisztrációja.** A pápa sokallja azt a pénzt, a mibe a Vatikán adminisztrációja kerül. A napokban **tebát** egy kis értekezletre hívta össze **Rampolla,** **Masena** és **Mocenni** bíborosokat s megbeszélte velük, hogy hogyan lehetne apaszteni a kiadásokat. Az értekezlet eredménye az, hogy egyszerűsítik az ügyvitelt s ezzel évenként körülbelül félmillió lírát takarékoskodnak meg. Egy csomó hivatalnok, persze kenyer nélkül marad.

— **Július 14-ike Budapest.** A július 14-iki francia nemzeti ünnep alkalmából a budapesti francia konzulátus ügyvivője vasárnap délután 4 és 6 óra közt fogadja a budapesti francia kolónia tagjait a konzulátus helyiségében (Délbáb-utca 25.)

— **Az orosz pamiri expedíció.** A *Times* jelenti **Simlából,** hogy a brit kormány megengedte a **Fedsenko** vezetésére alatt álló orosz tudományos misszióknak, mely a Pamir területre megy, hogy utját **India** felé, vagy a **Kilik-szoroson,** vagy a **Gilghit-völgyön** keresztül vegye, vagy a **Jarkand-folyó** mentében levő, **uton** **Leh** felé menjen.

— **Millenniumi oszlop.** Van egy oszlop az Andrásy-ut végében, egy oszlop, amely nemrégiben még büszkén állott, s amely most egyszerűen eltűnt a föld színéről. Ez az ugynevezett millenniumi oszlop, amelyet bátran el lehetne nevezni Penelopé oszlopának, mert ugyilátszik: amit nappal építettek rajta, azt éjjel lebontják. Tudvalevő, hogy ez az oszlop a teherpróbánál siralmasan végigrepedt, s használhatatlanná vált. Az arkangyal, aki a tetejében fog állani, bizonyára keserű könnyeket hullatott annak hallatára, hogy az oszlop megint eltűnt a föld színéről. Másnak nem igen fáj ez az esemény, mi is csak a komikus oldaláról nézve jegezzük fel. Mondatnak elég szépen hangzik: a millenniumi oszlop építési munkálatai 1901-ben, tehát öt esztendővel a millennium után annyira haladtak, hogy éppenséggel egy kő sínes meg belőle. Hogy már egyszer megvolt, ez csak még mulatságosabbá teszi a dolgot.

— **Biró Lajos hazatérése.** Az utóbbi évek leg-szerencsésebb és legszivósabb magyar kutatója a távol Keleten, *Biró Lajos* hazánkba, visszatérően van Magyarországra. *Biró*, aki hat esztendővel ezelőtt indult kutató utjára Ausztráliába, Új-Guinea szigetét össze-vissza járta, miközben rendkívül értékes állat-fajokat és növényeket gyűjtött a magyar nemzeti múzeum számára. *Biró* gyűjteményei máris több termet töltöttek be a néprajzi múzeumban. A tropikus éghajlat azonban egészségét nagyon megviselte és ezért egy-két évi pihenésre hazatért. Mivel a levegő változtatáshoz hozzá kell magát szoktatnia, nagy utján hosszabb pihenőket tart és így csak a jövő májusban ér Budapestre.

— **Viktor Emánuelék utazásai.** Csak az imént irtuk meg, hogy az olasz királyi pár az angol udvar és Loubet elnök látogatására készül s most ismét újabb utitervekről érkezik hír Rómából. E szerint, mint olasz udvari körökben beszélik, *Viktor Emánuelék* az orosz, német udvar és *Ferenc József* látogatására is készülnek. Mindez még csak tervezetés, s a tervezés némely részének megvalósulása bizonytalan is. Ami királyunk meglátogatását illeti, a két külügyminiszterium, illetőleg a nagykövetelek között gyakran történnek tárgyalások. Legutóbb *Prinetti* külügyminiszter és báró *Pasetti* római osztrák-magyar nagykövetelekezett ebben az ügyben és ennek a következménye valószínűleg egy *találkozás lesz Prinetti és gróf Goluchowski között.* Az olasz diplomácia azon fáradozik, hogy *Ferenc József*, aki még *Umberto* király látogatását sem adta vissza, előbb látogassa meg az olasz udvart, ha nem is Rómában, a pápa miatt, hanem *Velencében*, vagy *Firenzében.* Erre azután az olasz királyi pár látogatni meg *Ferenc Józsefet* Ischiben vagy egy másik városban. Természetesen az olasz diplomácia legjobban szeretné, ha *Ferenc József* király Rómában jelennék meg. Báró *Pasetti* nagykövetele *kötelezte magát, hogy ezt a tervet királyunknak előterjeszti,* de előre jelezte, hogy annak kivetele sok nehézséggel ütközik. — Szeptember végén *Viktor Emánuel* Antivárba utazik, hogy jelen legyen az antivári-nikschichi vasút építésének megkezdésére rendezendő ünnepségeken. A külföldi utazások előtt a királyi pár Olaszországnak azokat a tartományait fogja meglátogatni, amelyeket *Helena* királyné még nem ismer. Raciongyéből a királyi pár Milánóba és Velencébe, onnan pedig Nápolyon át Sziciliába és Szardíniába utazik. Ezután következik az első külföldi út: Montenegróba.

— **Kormányozható léghajó.** A legnagyobb komolysággal jelenti egy párisi távirat, hogy *St.-Cloud*-ban ma szállott föl először egy *Santos Dumont* nevű aeronauta egy újfajta léghajóval, amely — kormányozható. A Trouadéro városnegyed lakosságát ámulatba ejtette *Dumontnak* találmanya, amely a legnagyobb biztonságban áll az Eiffel-torony felé, azt észre megkerülte, aztán sugáregyenes irányban tartott vissza elé, oda, ahonnan felszállott. A párisi távirat jónak látja el nem hallgatni, hogy szelől se mozdult, miközben a *Dumont* léghajója ezt a korszakos utat megtette. Az állítólag kormányozható léghajó éjjel egy órákor szállott föl *St.-Cloud*-ban végigfutotta a longchampi lövészteret, aztán elröplött a Bois de Boulogne felett, majd nyílesen és egyenesen visszatért *St.-Cloud*-ba. *Mikor Santos Dumont* visszatért és le akart ereszkedni, barátai akik valóságos extázisban voltak a nem remélt eredményen, lelkesedve biztatták őt:

— Az Eiffel-toronyhoz!

Dumont nyomban irányt változtatott, felemelkedett hajójával és megint nyílegyenesen röplött az Eiffel-torony felé. *Mikor* már egészen közel ért hozzá, elszakadt egy kötélt és a léghajó leszállt. *Dumont* hamarosan megigazította léghajóját, újból felemelkedett az Eiffel-torony tetejéig, néhányszor megkerülte s aztán visszatért *St.-Cloud*-ba.

— **Szerencsétlenség a hadgyakorlaton.** Aradról táviretozzák: Az aradi 83. gyalogezred egy zászlóalja tegnap éjjel gyakorlatra ment a temesgyeji Kisfaludra. A második század tábori őrségében voltak

Szabó Árpád önkéntes káplár és *Fackelmann Antal* szakaszvezető. Utóbbi az önkéntest ellenségnek nézőven szuronyt szegzett, *Szabó* egy lépést tett előre s *Fackelmann* szuronya nyolc centiméternyire a hasába fordult. *Szabót* kocsin hozták be éjjel a helyőrségi kórházba; délelőtt operálták, de délután belső vérzés következtében meghalt. A szerencsétlenül járt fiatal ember, kinek szülei Oravicán laknak, végzett gáz-dász volt.

— **Fehér díszruhák.** Aki *Kállay Béni* közös pénzügyminisztert és *Cseh Ervin* horvát minisztert *fehér díszruhában* óhajta látni, ne sajnálja a fardatságokat és utazzék le Boszniába. A kegyelmes urak ugyanis ma délután utaztak el a gravosai vasut megnyitására, s aki tudja, hogy nyári időben a napon állani és szónokolni milyen kellemes dolog, az méltányolni fogja ezt a kirándulást. Legjobban méltányolták azonban a boszniai vendéglátók, akik az érkezés notabilitások számára, az ott uralkodó rettenetes hőrségre való tekintettel *fehér vászomból* készítették díszruhákat. Hogy milyen díszruhák lesznek ezek, arról nem szól a krónika. Fehér frakk kissé furesca volna, fehér díszmagyar már jobban festene... Mindenesetre első alkalom, hogy a komoran ünnepléses fekete színt kiszorította legnagyobb ellensége, a fehér...

— **A hőmezővási helyi főispán ügye.** A hőmezővási helyi szabadalvúpart vezetői már rég harcba állanak *Thoroczky Viktor* főispánnal. A harmadik elfajulásának kell mondanunk a főispán két olyan levelének közzétételét, amelyekhez, ha igazak is, közzétételük csakis megengedhetetlen módon jutottak. A leveleket *Garzó Imre*, a hőmezővási helyi szabadalvúpart tisztelbéli enőke tette közzé a *Hőmezővási helyi* című lapban, és kétségtelenül alkalmas arra, hogy írójukat kompromittálja. *Thoroczky Viktor* főispán tudvalevőleg egy félhivatalos könyomatos utján apokrifeknek mondta a leveleket, kijelentve, hogy a levelek terjesztői ellen gettete a bírói följelentést. Erre a fenyegetésre *Garzó Imre* a következő nyilatkozatot teszi közre:

A *Szegedi Híradó* mai számában báró *Thoroczky Viktor* hamisnak állítja általam közzétett két levelét s hirdeti, miszerint megbizta dr. *Baksa Lajos* ügyvédet, hogy a bíróságnál a kellő intézkedéseket megtette. Részmérő elismerem, hogy ennél kevesebbet nem tehetett, de sietek kijelenteni, hogy a *birtokomban levő nemcsak két, hanem kilenc hasontartamu levelének valódisága kétségbevonhatatlan s annál fogva a bíróságnál leendő ügyvédi intézkedéseknek reám vonatkozó következményeit készen várom. Garzó Imre.*

Thoroczky A. H.-M.-Vásárhelyi és Vidéke című lap egyik munkatársa előtt az elene intézett támadásokról és azok okairól a következőket mondotta:

— Mintegy fél éve hallom már, hogy *Fáriék* bizonyos levelek közzétételével fenyegetőznek sőt mintegy három hónappal ezelőtt Ammer, mivel már két éve nem is beszéltem, egy levelet irt hozzám, melyben értesít, hogy *Vásárhelyről* valóságban üldözök olyan levelekre az átadásáért, melyek fölém származtak. En a megkeresésre nem is válaszoltam, mert mindazon levelekre, melyeket nekem tulajdonítanak, amelyeknek valódiságát el sem ismerem, egyáltalán semmit nem adtam és még most sem adok, mikor azok már közölve vannak. Hiszen egy józanul gondolkodó ember hogy képezhet el olyat, hogy a főispán valamely városi vállalat kiadását, vagy szerződésnek kötését eszközözhetné, illetőleg beilyárolhatná, mikor ilyen ügyekben a közgyűlés többsége dönt és határoz? Mert köztudomású dolog, hogy a főispánnak a törvényhatóságok anyagi dolgait érdeklő ügyekben rendelkezési joga nincsen Ezek a föltevések tehát nemcsak rágalomok de neveléségek is. Különbön is, akkor lehetne engem valamivel jogszerűen vádolni, ha ténykedéseimmel a városnak, vagy bárkinek is kárt okoztam volna. De hát szenvedtet-e a város, vagy bárki kárt a nekem tulajdonított levelekeket? És ha már levelekről van szó, én is föl-emletem, hogy az idősb Ammer nekem is kinnálta egy *Cató* szerepét játszó vásárhelyi urnak hozzá intézett leveleit, melyek a szentes-vásárhelyi vasut építésével, gróf *Bethlen* Márkussal és 20.000 forinttal állanak összefüggésben. En azonban nem reagáltam ezekre a levelekre, mert tisztességtelen és aljas jegyverekkel küzdeni nem tudok és nem akarok. A leveleltek megsértése pedig olyan tény, melyet a törvény torol meg, de amelyet a jóízlés, a becsületesség és társadalmi tisztesség is undorral fordul el.

Az *Ammer*ekkel való ismeretségről a következőket mondotta a főispán:

— Az idősebb Ammert már régen ismerem s fenntartottam vele az ismeretséget mindaddig, míg tisztessége ellen kifogás nem tetétt. Leveleztem is vele sok minden ügyben, mert örökösön nagyszabású tervei voltak s mint ügynök, ezeknek a terveknek megvalósításában élt. Sőt többször segittem is rajta, mint egy vagyonilag elbukott, de előkelő családból származó emberen, és tárgyaltam vele kölcsönügyben is, de mindig és mindenben eredménytelenül. Valószínű azonban, és erre adtam is vannak, hogy ő nevében, de felhatálmazásom nélkül, a háttam mögött is tárgyalt. En azt hiszem, hogy a nekem tulajdonított levelek vagy ortvadás céljából, vagy azért készülték, hogy azok révén valaki jogtalan haszonhoz jusson. Hogy gonosz indulatú és hátatlan emberek is vannak, arra nem is gondoltam akkor, mikor másokkal jót tettem.

— **Milán súlyosan megsebesült.** A már megboldogult *Milán* királynak természetesen semmi köze sincs ehhez a hírhez. A nagybecsereki cigánybando primása a sebesült. Az történt tudniillik vele nemrégiben, hogy veszedelmes konkurenciája támadt egy idegenből odatelepedett cigányban, bizonyos *Veress Tóni* nevezetűben. Az új cigány hírtelen tért hódított s most már ő kezdte kihegedülni a nagybecsereki urak zsebéből a bankót, holott eddig ez a *Milán* monopoliuma volt. A jogában ilyenformán megtámadott *Milán* előbb *újságilag* akarta kiüldözni Nagybecserekről a konkurenciát. Mérges nyíltéri közleményekben félemlitette volna meg, ha *Veress Tóni* olyan legény lenne, akire rá lehet ijeszteni. De hát nem olyan. — Erre azután azzal állott elő *Milán*, hogy: — *vivjanak* párbajt. Kihívta az idegent egy szál vonóra. Muzsikájanak felváltva s aztán itéljen a publikum a felett, hogy ki a jobb cigány. *Veress Tóni* elfogadta a kihívást és már le is folyt a nevezetes párbaj, amiről a *Torontál* című lap így emlékezik meg:

Tegnap este nagy csata színtere volt a kaszinó-kert; két cigányprimás versenyzett az elsőségért. Mikor már mindkettő kidühöngte magát a Nyíltérben, akkor végre a cselekvés terére léptek. Bár nem volt kifogástalan, szabályos verseny — hisz a zeneértőt sztrít a nagyközönség helyettesítette — mégis eleget tettek a cigány-becsületnek. Először a kihívó fél, *Milán* játszott zenekarával, azután a kihívott *Veress Tóni*. Mind a kettő kitett magáért, úgy, hogy abszolút győzelmet egyik sem aratott. Majd a két primás állott ki a síkra — egy szál vonóra, *Veress* kihívása következtében. Elsőnek *Milán* játszott szép tetszés mellett, úgy, hogy tapsvihar jutalmazta játékaért, de mikor rágyújtott *Veress* a *Bihari kesergőjére*, majd meg *Reményi Repülj* tetském dalára — a magyar ifjúság, mely eddig is a *Veress* pártján állott, írgetszerű tombolásban tört ki. Még a zenekarok játszottak ezután főlváltva, *Milánék* kottából, *Veress Tóni* meg a szívéből huzta igazi magyaros hévvel, lelkesedéssel. Végre is *Milán* bandája összepakolt és otthagya a küzdelem helyét — átengedve *Veress Tóni*-nak, ki aztán osztalan lelkesedés között játszott tovább.

Milánról tehát külsült az, amit az üzletembernek titokban kellene tartani, hogy nem versenyképes. Es *Milán* nehéz sebből vérezve távozott a párbaj színhelyéről.

— **Öngyilkos körorvos.** Nagy részvétet keltett *Bókán* és környékén dr. *Nagy Ignác* bókai körorvos öngyilkossága. Dr. *Nagy*, mint *Bókáról* jelentik, rendelkezésében, egy karosszékben ülve, jobb halántékon lötte meg magát. A 9 milliméteres revolvergolyó a koponyájába hatolt s azóta dr. *Nagy* eszméletlenül fekszik s a halállal vívódik. Az általános szeretett orvos kezébe a legyvert gyógyíthatatlan betegség adta. Dr. *Nagy*, aki negyvenhat éves, a mult télen faluról-falura járt nagyon megnőtt praxiszának ellátása végett s e közben maga is annvira meghűlt, hogy erős influenzába esett, mely után olyan nehéz lett a légzése, hogy éjszakáinkant karosszékbe ülve kapkodott levegő után. Bajában sem O aszországnban, sem *Marillában* töltött hetek sem hoztak enyhüést. Vasárnap érkezett meg *Marillából*, de csak a legerősebb atatószerekre tudott rövid időre pihenőhöz jutni, s nyilvánvaló, hogy ezen az állapotán való kétségbeesés adta kezébe a fegyvert.

— **A főváros és a tanító.** A főváros az idén mindenben takarékoskodni akart s ebben az igyekezetben határozta rá magát arra, hogy ebben az évben nem tölti be az üresedésben levő tanítóit és igazgatói állásokat. Ilyen formán is megtakarékoskodik valamieske pénz. A tanítók előmenetelében azonban nagy hézag egy ilyen esztendő s észre is lehetett venni a tanítószágon, hogy elkedvetlenedett a határozatra. Erre aztán engedett a tanács a spórolásból s elhatározta, hogy mégis betölti az üresedésben lévő állásokat. — Kedvetlen tanítókkal nem sokra megy az iskola. — A jelölés és a választások augusztus végére várhatók.

— **Hivatalvesztésre ítelt jegyzők.** *Esztergomból* táviratozzák, hogy *Balassa* lábatlani és *Bucsanyni* dömői jegyzőket szabálytalanságok miatt állásuktól felfüggesztették és hivatalvesztésre ítélték.

— **Hajótörés.** *Madridból* jelentik, hogy a *Buenos Ayresből* elindult *Mexico* gőzös *Vigoná* a nagy kőd következtében hajótörést szenvedett. A hajó utasait, összesen 580 embert, és a legénységet halászbárkákon megmentették. A gőzöst azonban elveszettek tartják.

— **Tűzvész emberhalál.** *Sarospatakon* a Hejere városrészben négy ház leégett. Az egyikből *Sekeczky* *András* ügyvéd özvegye a lángok elől kis fiával a pincébe menekült, ahol a füstben mindketten megfulladtak. A szerencsétlenül járt özvegy *András* fia, aki most tett érettségi vizsgát, a lángokon keresztül menekült ki az utóára.

— **Kibicház.** Kedves és ötletes találmány a kibicház. Feltalálója egy budai kávéház derek pincére, aki két célt szolgált egyszerre találmányával, az ideges emberség nyugalmának megteremtését és a szegény emberek boldogságát. Világos ezután, hogy a kibicház komoly intézmény. Ime, az ismertetése és keletkezésének története. A kibicok az utóbbi évtizedekben szörnyen visszaéltek immunitásukkal és derűre-borura tanácsokat osztogattak azoknak a kártyásoknak, akik a hátuk mögött túrték a kibicok seregét. Régi baj ez, próbáltak is segíteni a dolgon, de hiába. Nem használt a falra akasztott kép, a szörnyen pofonosapott arc, amely hatalmas betűkkel hirdette a tizenharmadik paragrafust, hogy kibic hallgass! Most végre egy budai pincér kieszelte, hogy a kibicet fogadatlan prókátoroskodásáért meg kell büntetni, a büntetést pedig szabadsága árán kell belőle kivásálnia. E végből a kávéházban fölállította a kibicházat, amelybe irtalmatlanul bezárják a tanácsokat osztogató kibicet és csak husz fillér fizetés után adják vissza szabadságát. A kibicház négy spanyolfalból készült s a kávéház sarkában áll. Ide hurcolják a fecsegő és kellemetlenkedő kibicet, akik néhány nap óta egymásután fizetik a büntetéspenzéket. A derek pincér a huszfillereket a negyvennyolcas agg honvédek perselyébe teszi, ötletével így szolgálja a jótékonyt is. Mióta a kibicre az új korszak hajnala virradt, megtörtént már, hogy egy buzgó kibic a zárkában elszundikált. Nem háborgatták a szabadságvesztett kibicet, hagyták szépen aludni, mikor aztán fölébredt, dupla büntetést fizetett vele. Szóval a kibicház intézménye bevált, a kártyások kevesebbet bosszankodnak és a kibicok valamivel kevesebb tanácsal boldogítják felebarátaikat.

— **Feltört ékszerbolt.** A főváros nagystíli gazemberei az utóbbi időkben a csendes Belvárost szemelték ki működésük színterül. Itt garázdálkodnak éjnek idején, annélkül, hogy a rendőrségnek csak fogalma is volna működésükről. Az éjszaka is egy nagy ékszerüzletet fosztottak ki a betörők a Koronaherceg-utcában. Annál meglepőbb ez a betörés, mert a kifosztott üzlet szemben van a főpostával, ahol éjnek idején is lázas munka folyik s ahol éjjel-nappal sürögnek-forgognak az emberek.

— **Özveggy Subáky** Károlynéknak a Koronaherceg-utca 10-ik szám alatt levő üzletében jártak az éjszaka betörők s mintegy tízezer korona értékű drágaságot vittek el. A kifosztott üzlet szemben van a főpostával, a Zichy-féle házban, rejtejt helyen mert a ház az új szabályozási vonal értelmében jóval beljebb épült a többi házaknál s a mellette lévő épület az egyik oldalán egészen eltakarja. Lámpa ég ugyan az épület előtt, de csak éjtéreg s amikor eloltják, sötétség borul a ház ezen részére.

A betörők — úgy látszik — erre a körülményre építették tervüket s mint a következmények mutatják, helyesen. A bolt közvetlen a kapu mellett van. Udvari bejáratát háromszoros vasajtó zárja el; az utcai bejáratot pedig vasredőny ledi, amelyet két kulccsal és egy Wertheim-lakkal zárnak el. A tulajdonosnő annyira bizott ebben az intézkedésében, hogy üzletét betörés ellen nem is biztosította. Az üzletben lévő nagyértékű ékszereket este rendszeren egy vasszekrénybe zárták; a kisebb értékű arany- és ezüsműt pedig üveges szekrényekbe rakták.

A betörést ma reggel hét órakor vették észre. Kovács János boltiszolga ki akarta nyitni az üzletet s rögtön látta, hogy a Wertheim-lakat hiányzik a vasrólól s a másik két zár is nyitva van. E közben odaérkezett özveggy Subáky is s a szolgáló vele együtt ment be az üzletbe, amelyet nagy rendtelenségben találtak. A szekrények üvege össze volt törve; a kirkakat ablakait is bevették a betörők, az áruasztal pedig tele volt ezüstedényekkel. A betörésről értesítették a főkapitányságot, ahonnan Czenterics Béla rendőrtisztviselő ment ki több detektívvá a feltört boltba.

A rendőri vizsgálat során konstatálták, hogy a tettesek az utca felől jutottak a boltba; miután a Wertheim-lakatot ügyesen lefejtették s a zárat átkulcsal kinyitották. A betörők a zárról valószínűleg viaszlenyomatot készítettek s így csinálták meg az átkulcsokat. A betörőknek azért is könnyű dolguk volt, mert a vasredőny zajtalanul működik s így észrevétel nélkül bejuthattak a boltba. Az is mutatja a betörők szakképzettségét, hogy csak a tömör ezüsműtűket vitték magukkal, míg az értéktelenekeket otthagyták. Az ezüst evőeszközökön kívül sok aranygyűrűt és órákat is elvittek a jómadarak, akik valószínűleg éjjel egy és két óra között működtek. Az ellopott tárgyak értéke körülbelül tízezer korona. A rendőrség nagy apparátussal keresi a jómadarakat.

— **Leégett papírgyár.** Rozsnyóról táviratozzák, hogy a horkai első magyar papírgyár leégett. A kár eddig 100.000 korona. A munkások és a raktár teljesen elhamvadt. A tüzet még nem oltották el, sőt egy egész hold területen pusztít. 180 munkás kenyér nélkül maradt.

— **Egy nagy sörgyár pusztulása.** Lapcséből táviratozza tudósítónk, hogy a Reibeck-féle világhírű sörgyár részvénytársaság telepe földig égett. Az épületek, gépek, az egész készlet minden felszereléssel, sok ezer hordó, a raktárak mind elpusztultak. A kár meghaladja a két millió márkát. Háromszáz munkást fosztott meg keresetétől a nagy tüzész.

— **Nyolc esztendői kényszermunka — egy pisztolylövésért.** Lagovskit, aki Pobjedonosceev ellen merényletet követett el, nyolc esztendői súlyos kényszermunkára ítélték. Az ítéletet fölterjesztették a semmitőszékhez s ennek az ítélező fórumnak a tagjai sokáig vissza fogtak emlékezni arra a védőbeszédre, amelyet az elítélt elmondott nekik.

— **Oroszországban az uralkodó osztályok —** ugymond — a helyét, hogy oktatták és fölvilágosították a népet, sőt a tudatlanságban tartják azt. A polgári iskolákat egyháziakkal helyettesítik és a tudomány helyett babonáságot csöppögtetnek belé. Ezért leledzik a nép rémületes szegénységben, s ezért képtelen arra, hogy érdekeit megvédje és magán segítsen. Az intelligenciának ilyen körülmények között kötelessége a népet segíteni és protestálni az ilyen rend ellen. Mindezt első sorban a bürokrácia felelős. Pobjedonosceev a legkártekebb képviselője a bürokráciának. Az ő műve volt Tolsztojev exkommunikációja. Nincsen törvényes eszközünk a protestálásra s ezért választottam, bíró uraim, a tiltakozásnak ezt a formáját. E végből jöttem Szamarából Pétervárra. Tejes négy napon át azon fáradoztam, hogy Pobjedonosceevvel találkozzam. Vártam rá Bogoljev temetésénél, de nem jött. Az utakon csavargtam éjeli szállás nélkül. Pénzem teljesen elgyogyott, s még a kabátomat is el kellett zálogosítanom. Testleg s lelkiileg fáradt voltam s attól rettegem, hogy a merényletet nem hajthatom végre. Ezért siettem s löttem be abba a szobába, ahol Pobjedonosceev dolgozott.

A beszéd szép és sok benne az igazság is. Ez azonban semmit se lendített a Lagovskii során. A nyolc esztendő — nyolc esztendő maradt.

— **A brucki anarkista.** Rómából jelentik, hogy a Bruckban letartóztatott Siega Giovanni, akiről azt állították, hogy anarkista, s most a budapesti királyi ügyészség foglya, a *Corriere della Sera* szerint teljesen ártatlan ember. Alába való s foglalkozására nézve tolmács. Siega Giovanni sohasem volt anarkista.

— **A szibériai deportáltak hazamennek.** Soha még hivatalos közlemény nem hozott annyi áldást Oroszországban, mint az, amelyet ma hozott nyilvánosságra a pétervári hivatalos lap. Mai számában közli a cár rendeletét, amely megbizja a belügyminisztert, hogy a *közgazgatási uton Szibériába deportált orosz polgároknak a szűkebb házájukba való visszatérést megengedje.* Mindössze ennyit táviratoztak nekünk a cári ukáz tartalmáról, de e rövid jelentés is dicséri azt a humanus szellemet, amelyet Miklós cár vitt a cári trónra. Ez a szó: Szibéria eddig rémület, borzalmat, sötét kint, tengeri szenvedést jelentett, most a cár jóvólából elveszti ezeket az építettnöket. Ha jól értelmezzük a kivonatban közölt ukázat, úgy a szibériai fogoly-depókba ezentúl csak a gyilkosokat, merényloket, hazarúlókat viszik, míg azok, akik felett a közigazgatási bíróság ítélt, ezentúl emberségesebb módon bűnhődnek kihágásaikért. Új gondolat, nemes gondolat Oroszországban.

— **Kisiklott tehervonat.** A leMBERGI lapok jelentése szerint, a podvolocszkai tehervonatot ma délen Lemberg és Podzamoce között kisiklott. A kisiklás oka az volt, hogy egy felhőszakadás alámosta a pályatestet. A gépvezető, a gépész és a vonatvezető idegrázkódást szenvedtek.

— **Az új dán konzul.** Fleischl Sándor a Fleischl Samu cég főnöke, dán kir. konzullá nevezetett ki.

— **Az amerikai hőség.** Newyorkból jelentik, hogy az Egyesült-Államok déli és nyugati részeiben még ma is olyan nagy a hőség, amilyen eddig még az Unió egy városában sem volt. Egész Kansasban a természetnek legalább a fele elpusztult. *Chicago*ból táviratozzák, hogy a nyugati vidékeken, ahol nagy a szárazság, még most sem esett.

— **Villámcsúzott villamos vasuti kocsik.** A tegnapi közölt hír, hogy egy villamos közötti kocsik villámcsapás következtében elégett, tévedésen alapul, mert csak az történt, hogy egy villamos kocsinak világítási vezetéke és villámhárítója megromlott. A kocsiban vagy személyekben kár nem is történt, mert a villamos kocsik villámhárítóval vannak ellátva.

— **Életmentő csendőr.** Csongrádon az éjszaka kigyulladt Varga Pál nád edelei kunyhója. A tüzet az arra haladó csendőrjárát vette észre. Bogdán József csendőrorrmester, az őrártat vezetője, élete kockáztatásával behatolt az égő kunyhóba és az ijedségtől elájult Vargánét és gyermekét karjain vitte ki az udvarra.

— **Ördöglakat.** Ki ne ismerné az ugynevezett ördöglakatokat, s más titokzatos néven szereplő boszorkányos játékokat, amelyeknek fortélyosan a nyitjára lehet jutni, csak éppen erőszakal nem szabad hozzájuk nyulni. Ilyesféle ördöglakattal van most dolga az angol postának. *Cullanger* és *Dublin* között egy levélsekénybe egy *méhra* költözött. De a szekrény félig tele volt levelekkel, amikor ez történt, s ezeket a leveleket most már csak úgy lehetne kiszodni, ha a méheket elpusztítanák. Csak hogy ezt megtiltja az angol törvény. Nagy zavarban van tehát az angol posta s miután hiába törték a fejüket legkiválóbb elméi, tehát pályadíjat tűzött ki annak a számára, aki a különös postaszekrényből ki tudja szedni a leveleket, a nélkül, hogy akár a levelekben, akár a méhekben kár esnék. A problémát azonban még senki sem oldotta meg.

— **Sikkasztó sertéskereskedő.** Szegedről jelentik, hogy ott feltűntet keitő letartóztatás történt. A város egy ismert polgárát, *Kivinyi* A. Gyula sertéskereskedőt tartóztatta le a rendőrség egy bécsi cég feljelentése alapján. A panasz szerint 19.000 koronát sikkasztott el *Kivinyi*. A vizsgálat során kitűnt az is, hogy *Kivinyi* család bukásra tett előkészületeket és a csődnyitás előtt 5400 korona értékű sertésállományt adott el. *Kivinyi* a rendőrség az előzetes vizsgálat befejezése után átkísérte az ügyészségre amely csalás és sikkasztás, továbbá csalárd bukás címén indította meg ellene az eljárását.

— **Leégett gyár.** *Aussig*ból jelentik, hogy a múlt éjjel az ottani kémiai-gyár egyik épületében, amelyben chromsavas kálit gyártanak, tűz ütött ki, amely az egész épületet a gépekkel együtt elhamvasztotta. A kár 140.000 korona. A gyár biztosítva volt.

— **Házasság.** Dr. *Osatern* Lipót ügyvéd eljegyezte *Dósa* Frida kisasszonyt Budapesten.

— **Az omnibuszok megállóhelyei.** Az omnibusztársaságnak kényelmetlen az, hogy csak a táblával jelölt megállóhelyeken állhatnak meg a kocsijai s azt a kérelmet intézte a tanácsos, hogy töröljék el az új rendet és állítsák vissza a régit. Régebben tudniillik minden utas kedvéért megállott a kocsik, illetőleg minden utas kedvéért kétszer is. Egyszer, amikor iőszállott, másodsor pedig a leszállásnál. — A tanácsos azonban nem teljesítette a társaság kérelmét. A visszautasításnak az az oka, hogy szenvedne az utca forgalma és az amúgy is hosszadalmas utazás még végtelenebbé válnék. — Ez az utolsó argumentum nem éppen találó. Aki omnibuszra ül, annak nem drága az ideje.

— **Halálozás.** *Révay* Nep. János. Zenta város tisztii főorvosa 66 éves korában Budapesten meghalt.

— **Leszakadt a függőhíd.** *Bukarest*ből táviratozzák: A *caineni*-i Kárpátok völgyében, amelyet az Ott folyó szel át, a folyó fölött átvezetett függőhíd leszakadt s a hidon haladó emberek a vízbe zuhantak. A szerencsétlenül jártak közül hetet sikerült kimenteni. Azoknak az áldozatoknak a számát, akik a folyóban lelétek sirjukat még nem lehetett megállapítani.

— **Megesipett betörő.** Említettük tegnap, hogy a rendőrség letartóztatott egy gyanús viselkedésű embert akinek nagy értéket képviselő ékszerek voltak. Kezdetben *Kis* Janosnak mondogta magát, de később kiderült, hogy *Bakai* Sándor a neve. Ma már a rejtélyes idegen viselt dolgait is tudja a rendőrség. A miskolci rendőrkapitányság ugyanis táviratban értesítette a budapesti rendőrséget, hogy *Bakai* Sándor Miskolcon két betörést követett és a nála talált ékszerek innen származnak. *Eperjessy* rendőrfogalmazó táviratban adta meg a miskolci rendőrségnek a letartóztatott ember személyleírását és a nála talált ékszerek jegyzékét, hogy határozottan megállapítható legyen *Bakai* bűnössége.

— **Rendőri hírek.** Özveggy *Bauer* Ferenéné születteit *Gábi* Erzsébet 78 éves magánzónó tegnap óta eltűnt Rákos-utca 6. szám alatti lakásáról. Hozzájártozó attól félnek, hogy valami szerencsétlenség érte a gyenge, öreg asszonyt. A rendőrség keresi. — Ma hajnalban, 4 óra tájban a Gellért-rakparton egy középkorú férfi holttestét fogták ki a Dunából. A boncinteztetbe vitték. — *Hoffmann* Gyula kereskedő Lónyay-utca 28. III. emelet 16. sz. alatti lakásába betörték s onnan 300 korona értékű ezüst evőeszközöt és ruhásműt ellopottak.

— **Az Auer-társaság ellen.** Az Auer-társaság ellen irányuló szervezkedés tegnapi értekezletén, mint bennünkét értesitenek, kevesen vettek részt. Nevesebb fővárosi kávé s konterencián nem jelent meg.

— **Meerscheinschlöss.** A híres gráci *Meerscheinschlöss* idegyógyintézet tetemesen kibővült. A szanatóriumot dr. *Müller* Ferenc egyetemi tanár vezeti, az asszisztense dr. *Mirtl* Károly, mindkettőjük buszóságának jele, hogy a szanatórium minden tekintetben megfelel a legmesszebbre menő kívánalmaknak is.

— **Cigányzene a Telefon Hírműködésben.** Ma este cigányzene lesz hallható a Telefon Hírműködés összes állomásain este 8 órától 11 óráig. A cigányzene-átvitel azonban, melyet az Emke- és az Elite-kávéházból közvetít a Telefon Hírműködés, megszakítja a 8 óra 15 percor tartandó tözsedolvasás (frankfurti, párisi tözsedolvasás és berlini tözsedolvasás) és a fél 10–10 óráig való esti olvasás, melynek keretében az est folyamán érkezett legújabb híreit olvastatja fel a beszélő újság.

Falkait letartóztatták.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 12.

Falkai Lászlót, a hírhedt vált postaskikasztót, akiről már nóták születtek Budapest utcáin, csakugyan letartóztatták New-Yorkban, ahova az ellopott pénzzel olyan ügyesen kiszkött. A kiszkölt csendőrmestert, aki szökése közben könnyű szerrel játszhatta ki a hatóságok éberségét, a saját könnyelműsége és tudatlansága döntötte veszélybe akkor, amikor már élvezte Amerika szabad levegőjét.

Most már kétségtelen, hogy Falkai a newyorki osztrák-magyar konzulátus foglya, valamint az is, hogy az általa eliskasztott pénzből 36.000 koronát megtaláltak nála. Az eddigi hírek elfogatásáról mind tévesek voltak. Nem a hajón tartóztatták le; ügyesen kiszkölt az amerikai rendőrök kezei közül. Lakást bérelt New-Yorkban s azt hitte, hogy most már biztonságban van. Elbizakodottságában nyílt képes levelezőlapokat küldött budapesti ismerőseinek s ezeken megírta newyorki címét is. A levelezőlapokat a főpostán elfogták s a budapesti rendőrség táviratozta meg Falkai lakását a newyorki osztrák-magyar konzulátusnak, kérve letartóztatását.

Falkait newyorki lakásán fogták el az amerikai rendőrség detektívjei. Lakásán házkutatást is tartottak és egy ládában ráakadtak az eliskasztott pénzre is, mintegy 36.000 koronára.

A napokban a postaigazgatóság két embere két detektívvel New-Yorkba utazik, hogy az ottani rendőrség előtt konstatálják Falkai személyazonosságát; a detektívek pedig a kiadatás után átveszik a sikasztót s visszahozzák Budapestre.

A rendőri sajtóiroda a következő hivatalos jelentést adta ki Falkai elfogatásáról:

A postakincstár kárára elkövetett sikasztás tettesét, Falkai László postakihordót a budapesti rendőrség megállapította lakásán a newyorki főkonzulátus közbenjárására az ottani rendőrség letartóztatta. A kiadatási eljárást a siker biztos kilátásával megindították. A rendőrséghez ma érkezett kábel-távírat szerint a sikasztónál harmintehezer koronát foglaltak le.

A postaigazgatóság, amely még tegnap is megcáfolta Falkai elfogatásának híreit, és szintén hivatalosan jelentése tudatja ezt. Az örömteljes hangon tartott jelentés a következő:

A magyar posta- és táviró-intézetre az utóbbi években szerencsés idők járnak. 10th Kálmán posta- és táviró-tisztet, aki annak idején 91.000 forintot vitt el a feleségével és gyermekeivel indult utnak a sikasztás igéretföldjére, Brémában fogták el és jóformán hiány nélkül megkerült a pénz. Falkai pénzeslevélhordó, aki már majdnem elkerülte a magyar posta szerencséjének messzeható kezét, most mégis kézrekerült és nála is megtalálták az eltilajdonított kincstári vagyont. Ma érkezett távirat derék newyorki főkonzulátusunktól, hogy Falkainál az ellopott 40.000 korona összegből 36.000 koronát lefoglaltak. Szalay Péter posta- és táviró-elnökiigazgató a magyar posta köszönetét táviratban fejezte ki a főkonzulátusnak.

A postaigazgatóság Falkai elfogatásáról napi-parancsban értesítette az összes postai alkalmazottakat.

Hosszas előkészületek után követte el Falkai a sikasztást, amelyben — mint most kiderült — jelentős szerepe volt Falkai egy Klein nevű amerikai rokonának. Klein börtönbüntetés elül menekült Amerikába. Egymásután írta a leveleket Amerikából Falkainak és az Ujvilágról csupa kivánatos és kellemes dolgot mondott. Nehány ilyen levelet a rendőrség meg is talált és ennek alapján abban a biztos hitben volt, hogy Falkai Budapestről egyenesen Hamburgba ment és ott hajóra ül, hogy Amerikába érhesen mihamarabb.

A volt csendőrmester azonban túljárt a rendőrség intézkedésén, a távirati körzés és az elfogatási parancs kelepőcin. Előbb Pátyba ment az anyjához és a sógorához, akiknek kétezer koronát adott, aztán Győrön át Bécsbe utazott, ahol egy külvárosi fogadóban vett lakást. Másnap lenyíratta a bajuszát és kórszakállat növesztett s így a bécsi rendőrség nem ismert rá. Egy kivándorlási ügyöntől jó pénzzért megvett egy kölföldre szóló utlevelet, aztán Rotterdamig váltott vasuti jegyet, de utközben Brémában kiszállt a vonatról. Most már könnyű szerrel jutott New-Yorkba.

Amerikában teljes biztonságban érezte magát. Egyik külvárosi fogadóban szállt meg New-Yorkban és ott már az igazi nevét mondta be. Nehány nap múlva az osztrák-magyar otthonban szállt meg, majd egy hónapos szobát bérelt. Megérkezéséről tudatta pályi sógorát és figyelmeztette őt, hogy feleségével és gyermekeivel együtt mihamarabb jöjjenek Amerikába. Azt nem tudta, hogy sógorától a rendőrség

elvette a kétezer koronát, ezért ezt írta levele végére: „Az utazásra van elég pénzetek!”

Második levelében sürgette Falkai a családját, hogy jöjjön már és neve alá odairta a pontos címét is. A vizsgálóbíró utasítására ezt a gyanús írású levelet a postaigazgatóság a főkonzulátusához küldte és tudvalegőleg ez adta aztán a kulcsot Falkai elfogatására.

Rendkívül érdekes az az eljárás, amelylyel Falkainak a kiadatása jár. Ez a processzus meglehetősen költséges. Ha Falkait New-Yorkba való érkezésekor a hajón tartóztathatták volna le, akkor az eljárás nem lett volna annyira hosszadalmas, mint most. Amikor a gőzös a kikötő szájánál Sandy Hook szigete mellett megáll, a vámvizsgáló hajót bevárja. Ezen a hajón a vámhivatalnokok, a rendőrség közgei, a konzulátok tisztviselői és gyakran újságírók érkeznek a gőzörsre. Az osztrák-magyar monárkiát Németországgal közösen egy Bernard nevű szövetségi ügyvivő képviseli. Ha a letartóztatásra vonatkozó táviratot megkapja, ő maga vagy valamely tisztviselője a vámvizsgáló hajón a gőzörsre megy és ott a sikasztót letartóztatja. Ezt a letartóztatást bejelenti a newyorki rendőrfelügyelőségnek. Minthogy a dolog német területen — a Norddeutscher Lloyd hajóján — történt, a newyorki rendőrség nem avatkozik a dologba, legfőképpen megfelelő díjazásért Blackwells szigeten őrizetű a foglyot arra az időre, amíg ugyanaz a gőzös visszafelé indul Brémába vagy Hamburgba.

Sokkal komplikáltabb a dolog, ha a letartóztatásnak akkor kell történnie, ha a szökevény már partot ért, illetve a városban letelepedett. Ilyen a Falkai esete is. A newyorki osztrák-magyar konzul ugyanis előbb magandetektívekkel meggyőződik az illető személyazonosságáról. Ha ez megtörtént, akkor felkéri a rendőrséget, hogy addig, amíg az igazoló eljárás megtörténik, a szökevényt tartóztassa le. Ez a konzul felelősségére meg is történik. Az igazoló eljárásig tartó időre a szökevényért járó költségeket a konzul fizeti.

Az igazoló eljárásra vonatkozólag a törvény előírja, hogy egy amerikai honpolgárnak kell a szökevény személyazonosságát fogadalommal megerősítenie. Ilyenformán tehát hiábavaló fáradság volna a két postatisztet és a két detektívet Falkai személyazonosságának megerősítése végett kiküldeni. Mert az Egyesült Államok a letelepedés után csak öt esztendő múlva ösméri el a bevándoroltatott amerikai honpolgárnak. Azelőtt ez a terminus négy év volt. Ez meglehetősen hosszú idő és nem volna érdemes erre az időre egy postatisztet kitelepíteni, hogy aztán Falkait igazolja.

Szerencsére az Egyesült-Államok törvényei is ismernek kivételeket. Az igazoló eljárásra vonatkozólag kettőt. Az első eset az, ha egy amerikai honpolgár, akinek legalább tízezer dollár vagyona kell hogy legyen, 360 dollár díjat fizet le és jótállást vállal azért, hogy az igazoló — Falkai esetében az egyik kiküldött postatiszt, vagy az egyik detektív — sohasem fog (betegség, nyomor, stb. következtében) az Egyesült-Államok terhére élni. Ha ez a jótállás megtörtént, akkor is csak hat hét múlva fogadják el a kiküldött postatiszt vagy detektív igazolását.

A másik kivétel sokkal rövidebb eljárást provokál. Ha kétezer dollár díj lefizetése után egy newyorki pap, két bankár, vagy két közhivatalnok vállal jótállást az igazoló tisztviselőért, vagy detektívért, akkor annak igazolását rögtön elfogadják és a szökevényt — mindig a konzul felelősségére — kiadják.

Látvánival, hogy Falkai kiadatása meglehetősen költséges és még a legrövidebb eljárás mellett is betelhetik 14—16 nap, amíg visszaérkezik Budapestre. Ennyi ideig tart ugyanis az utazást Budapestről New-Yorkba és vissza. Falkai visszahozatása körülbelül 20—30 ezer koronába kerül, tehát majdnem olyan nagy összegbe, mint amelyet sikasztott. Mert a letartóztatás pillanatától kezdve a magyar állam fizeti a költségeket, a jótállók sem vállalkoznak ingyen a szerepeikre, ehhez járulnak a két postatiszt és a két detektív utazásának költségei és a sok távirat díja is. Ilyenformán könnyű a költségeket előre is megállapítani:

a letartóztatás előtt és után való költségek	2.200 K.
a postatiszt és detektívek utiköltsége	4.800 K.
a tanúk jótállásáért	3.000 K.
a jótállás díja	10.000 K.
a táviratok díja	1.000 K.
Összesen:	21.000 K.

A vizontlátás örömeit tehát drágán fizeli meg a magyar állam. És Falkai is elmondhatja magáról, hogy drágán utazott. Sokkal drágábban, mint ahogy egy szolid levélhordó utazni szokott.

Koritovszky és társa.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, július 12.

Lovag Koritovszky Mora Konstantin, aki önmaga itélkezett maga felett, csöndesen pihen már a kőbányai új temetőben. Szinte feledésbe ment volna már a szédelő lengyel lovag ügye, ha egy honfitársa és jó barátja, gróf Potoczky Henrik fel nem idézi az ő emlékeit.

Eddig mindenki azt hitte, hogy Koritovszky egyedül működött a szédelgés mezején és hogy csak az ő nevéhez tapad az a sok család, amely miatt kérdőre vonták őt a törvény emberei. Ma derült ki csak, hogy a szerencsétlen lovagnak társa is volt, aki őseitől öröklött rangban fölülte állt, de erkölcsi tekintetben egyenlő volt vele. Ez a gróf Potoczky, Koritovszky hű társa és barátja is foglya ma dél óta a rendőrségnek.

Gróf Potoczky Henrik nevét akkor emlegettük először, amikor Koritovszkyt köröztette a rendőrség és a lengyel lovag hónapokon át bujkált a törvény emberei elől. Abban az időben a Zuglóban lakott Koritovszky kedvesével, Prachtl Annával és gróf Potoczky Henrikkel együtt. Abban az időben fel is hívták rá a rendőrség figyelmét; de úgy Koritovszky, mint Potoczky szabadlábban maradt.

A két jó barát aztán — mikor a rendőrség nem is gondolt már velük — a tavasszal átköltöztek a Mártonhegyre, a Szelén-féle villába. Elegánsan rendezkedtek be; számozatlan flakkert tartottak és hitelbe éltek. Nem volt olyan mérsáros és hentes a környéken, akinek nagy összeggel ne tartoztak volna.

Koritovszky eleinte a saját kezére kötötte az adás-vételi szerződéseket; később azonban bevonta tiszteibe gróf Potoczky Henriket is, aki készséges segítő-társa volt neki, sőt Koritovszky letartóztatása előtt pár nappal együtt vettek meg egy villát s ez a vétel szegte most a nyakát gróf Potoczky Henriknek.

A lengyel gróf — miként Koritovszky lovag, Sztaniszlából származott Budapestre. Atyja gróf Potoczky Nikodém József volt, édesanyja pedig Jablonszka hercegnő. A fiatal gróf 1868-ban Bécsben született s most 33 éves. Szülei katonai pályára adták s mint kadét szolgált egyik huszárezredben. Amikor aztán szülei meghaltak, nagy örökséghez jutott és otthagya a katonaságot. Végigjárta az összes világvárosokat a s főúri körök mindenfelé a legnagyobb előzenyességgel fogadták. A pár milliónyi örökség azonban nem tartott sokáig és gróf Potoczky vagyona romjával Monte-Carloban próbált szerencsét. Fortuna istenasszony azonban hűtlen lett hozzá és utolsó krajcárját is elvesztette a játékbárigban.

Ekkor tévedt a fiatal gróf Budapestre, ahol csakhamar megtalálta földjéit, Koritovszky lovagot, aki ebben az időben — ezelőtt mintegy nyolc hónappal — már ismert és keresett alakja volt a rendőrségnek. A honfitársak csakhamar jó barátokká lettek s ez idő óta folyton együtt is laktak mindaddig, amíg lovag Koritovszky a rendőrség kezébe került.

Pár nappal ezelőtt, hogy lovag Koritovszkyt letartóztatta a rendőrség, elegáns magánfogó állt meg Thuresány Pál fővárosi lakosnak a Rézmál-dűlő 6294. szám alatt lévő villája előtt. Libériás inas ugrott le a bakról és Thuresány után tudakozódott. Amikor megtudta, hogy a tulajdonos otthon van, kiment a kocsizhoz és jelentette ezt az uraságoknak, akik leszálltak a fogatról és bementek a villába.

— Gróf Potoczky Henrik vagyok, — kezdte az egyik vendég — ez meg itt a titkárom, lovag Koritovszky. Ugy hallottuk, hogy eladó a villa. Mit tagadjam, nekem nagyon megtetszett és meg akarom venni.

Thuresány Pál örült, hogy jó vevőre akadt a gróf ur személyében, aki folyton arról beszélt neki, hogy lengyelországi birtokairól nem sokára megérkeznek kincseket érő butorai meg a drága hegyi lovak, amelyek majd olyan könnyedén huzzák a kocsit a budai hegyek között. A gróf ur nem is alkudott sokat: hamarosan megvette a villát 24.000 koronáért.

— A pénzem még nem érkezett meg — mondta a gróf ur — de ez magát ne bántsa. Azért megcsináljuk a szerződést s pár hét múlva megkapja a pénzt. Jó kamatot is fizetek utána!

Thuresány Pál belement az alkuba s másnap a szerződést is megkötötték egy budapesti ügyvéd jelenlétében. Mindkét fél aláírta a felolvasott szerződési pontokat s a szerződés érvénybe is lépett. Nem sok idővel a szerződés aláírása után gróf Potoczky ötezer forint jelzálogkölcsönt vett fel a villára, amelyért még egy krajcárt sem fizetett.

Ekkor sült ki csak, hogy a szerződésnek volt egy pontja, amely szerint Potoczkynek joga volt az eladó megkérdőzése nélkül a maga nevére íratni a

villát s arra kölesönt felvenni. Mikor ezt megtudta Thurosnay Pál, feljelentette gróf Potoczky a rendőrségnél. Bérczy kapitány mára idézte meg a lengyel grófot és hosszas kihallgatás után letartóztatta.

Kiderült, hogy gróf Potoczkyt egy árva krajcár nélkül megvette a Félégyháza mellett lévő Szák pusztaán Deutsch Gábor pusztáját is, amelyre azután egy fingirozott váltó alapján rögtön bekebelezetett Koritovszky javára 25.000 forintot.

A letartóztatott grófot a rendőrség átadja az ügyészségnek.

A rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki gróf Potoczky letartóztatásáról:

Turhányi Pál és neje azt a följelentést tették, hogy gróf Potoczky Henrik és Koritovszky Konstantin a múlt hó derekán megjelentek náluk. Gróf Potoczky magát nagybirtokosnak adta ki, Koritovszkyt pedig bárónak és titkáranak nevezte és nyaralójukra alkudtak. Potoczky és Koritovszky, akik flakkeren és inas kíséretben jelentek meg és ismételtlen hangsúlyozták, hogy két waggon podgyászuk utban van, a panaszost félrevezették és oly adásvételi szerződést irattak alá velük, amely többek közt azt az intézkedést is tartalmazta, hogy gróf Potoczkynek a vételár lefizetése előtt Turhányiéknak meghallgatása nélkül jogában áll a nyaralót saját nevére iratni. Miután Potoczky gróf az adásvételi szerződés megkötése után a nyaralót nyomban saját nevére iratta és jelzálogilag megterhelte; tekintettel arra, hogy a panaszosok azt állítják, hogy a szerződés ezen pontja velük közzétett és a nyomozás oly tényközleményeket derített fel, amelyek által igazolva van, hogy az adásvételi szerződésnek ez a pontja panaszossal közölve nem lett, Potoczky Henrik gróf előzetes letartóztatásba helyeztetett.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.

— A zárszámadások. — Lejárt bérlet. — Új iskolák. — Az istenhégyi káplánság. —

Budapest, július 12.

A fővárosi törvényhatósági bizottsága ma délután rendkívüli közgyűlést tartott, főleg a tavalyi zárszámadások tárgyalása végett, de a napirendre más tárgyakat is kitértek. A közgyűlésen Halmos János polgármester elnököt, a közgyűlés azonnal átért a napirendre.

A községi alap s a székesfőváros kezelése alatt álló intézetek és alapok 1900. évi zárszámadásairól szóló bizottmányi és tanácsi előterjesztést Melly Béla tanácsjegyző ismertette.

E jelentés szerint rendes kiadásokra előirányoztatott 35,279,824 korona, rendkívüli kiadásokra 1,617,089 korona, rendes bevételekre 35,284,477 korona, rendkívüli bevételekre 327,800 korona. Ezzel szemben a tényleges kiadások akként alakultak, hogy felmerült 33,584,567 korona rendes és 1,548,978 korona rendkívüli kiadás; eléretett pedig 34,695,676 korona, rendes és 42,743 korona rendkívüli bevétel. Tényleges hiány tehát 395,126 korona. E hiány fedezésére szolgál az előző évi pénzmaradvány 1,285,314 korona összege, melynek számbavételével a zárszámadás, szemben a költségvetéssel 890,387 koronával kedvezőbb eredményt mutat. De ez az összeg fejezi ki a zárszámadási végleges eredményt, mert az a körülmény, hogy az 1899. évről az 1900. évre fenntartott hitelösszeggel szemben az 1901. évre nagyobb hitelösszeg tartatott fenn, ezt még megelőzőleg csökkentti, úgy, hogy tényleges háztartási feleslegként 622,663 korona jelentkezik. A jelentés végül hangsúlyozza, hogy ennek a feleslegnek jelentőségét nem tulajdonítható, mert nem bevételről, hanem állott elő, hanem egyrészt elejtett munkák költségei, másrészt kamatmegtakarítás címén. De nem nyújthat ez a felesleg a háztartás eredményéről kedvező képet azért sem, mert hisz maga az 1900. év saját szükségleteit saját bevételeiből fedezni képes nem volt, s hogy a zárszámadás hiányt nem mutat fel, csak annak közszűnhelő, hogy az előző évekről pénztári feleslegek állottak rendelkezésre. A zárszámadások tudomásulvételét kéri.

Dr. Havass Rezső nem a zárszámadásokhoz kíván szólni. Örömmel üdvözlí Herzig Péternek a zárszámadások kapcsán a pénzügyi bizottságban tett amaz indítványát, hogy a főváros a kereskedelmi miniszternél közbenjárjon az ipar fejlesztése dolgában. Indítványa a következő:

Utasítások a tanács, hogy amint az ősi munkaidő bekövetkezik, az illetékes szakkörök bevonásával, különösen a budapesti kereskedelmi és iparkamara és az országos iparügyesület meghallgatásával tegye tanulmányozás tárgyává a főváros kereskedelme és ipara hanyatlásának okait és a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatait terjeszse mielőbb a fővárosi közgyűlés elé.

Dr. Kiss Károly azt kifogásolja, hogy a zárszámadásokat a törvényes határidőn túl terjesztik be. Laml Hugó főszámvéző kijelenti, — bár tényleg júniusban kellett volna már a számadásokat be-terjeszteni — erre képtelen volt, mert éjjel-nappali munka mellett sem készülhetett el előbb.

A közgyűlés a szárszámadásokat elfogadta, s Havass indítványát is a magáévá tette.

A főváros annak idején több hivatalának elhelyezése végett kibérelte a Borz-utca 7. sz. házat, s ezt a hivatalok céljára megtelelede az is alakította. Most, hogy e hivatalok a Központi Városába fog-nak átköltözni, a szerződés értelmében beállott annak szükségessége, hogy a házat ismét visszaalakítsák. A szóban forgó munkálatokra szükséges 10.600 korona költségre vonatkozólag a tanács azt javasolja, hogy 2600 korona a községi alap, 8000 korona pedig az előre nem látott kiadások terhére engedélyeztessék. A közgyűlés elfogadta a javaslatot.

A Szent-László-uton építendő és 362.000 koronával előirányzott elemi iskola és kiseddóvoda, a Vörösváru-uton építendő és 232.500 koronába kerülő elemi iskola, továbbá a Mester- és Ipar-utak sarkán építendő és 480.000 korona költséggel előirányzott elemi iskola és kiseddóvoda költségeire vonatkozólag a tanács azt javasolja, hogy a költségeket a 100 millió kölcson-ból fedezzék. Eliogadták.

Több maglódi-uti és környékbeli lakos azt a kérelmet intézte a tanácshoz, hogy a maglódi-uti új elemi iskolát ne a közgyűlés által kijelölt telken épít-sék fel, hanem a Maglódi-utnak külsőbb részén, a Maglódi-ut és Óhegyi-ut sarkán. A tanács a kérelmet elutasította s a folyamodók felelősséget azzal terjesz-ti a közgyűlés elé, hogy a tanácsi határozatot hagyja helyben. A közgyűlés a tanács javaslata értelmében határozott.

Gottlieb György és társai folyamodást intéztek a tanácshoz, hogy szervezzen az Istenhegyen egy róm kath. lelkesi állást. Ugyanezen ügyben Rostaházy Kálmán I. ker. plébános is beadványt intézett a tanácshoz, melyben a plébánosnak alárendelt kápláni állás rendszere-sítését kérte. A tanács a beszerzett adatok alapján maga is szükségét látván annak, hogy az Istenhegyen egy helyi káplánság rendszeresíttessék, a tárgyalásokkal megbizta az I. ügyosztályt. E közben Vaszary Kólos herceprímás leiratot intézett a polgármesterhez, kérve, hogy a Svábhegyen egy ugynevezett „kített káplán-ságot” szervezzen. A tanács ezek alapján azt javo-solja, szervezzenek az Istenhegy és környéke részére Kristinaváros-svábhegyi kített káplánság elnevezéssel egy helyi káplánságot, melynek vezetésére kinevezett segédlelkész a svábhegyi templomban végzendő isten-tiszteleteken kívül köteles a svábhegyi és zugligeti iskolákban a hitoktatási teendőket is ellátni; illetmé-nyű állapítsák meg 3000 korona fizetésben és 1000 korona lakbérben s írják a költséget a községi alap idevágó rovatának terhére. A javaslathoz a közgyűlés hozzájárult.

Néhány nyugdíjügy letárgyalásával végződött a félórás közgyűlés.

(*) A lipótvárost Bazilika szobral. A lipót-városi Bazilikában föllátható karrarai márványszob-rokra, nevezetesen Szent László, Szent Erzsébet és Szent Gellért alakjaira nyilvános művészi pályázat kiírását rendelte el a tanács.

SZÍNHÁZ, ZENE.

„Négy évszak. Csillag Teréz ma este ragyogó művészetének káprázatos skáláján játszotta el a nő négy évszakát. A fiatal leány sejtelmes vá-gyakkal telt bohó lelkét, az ifjú asszony rózsás életkorszakát, a melankolikus, de még verőfényes őszét és a nagymamát talentumának pazar szépségeivel mu-tatta meg ez a csodás asszony. Az évszakok csak aroa rózsáit lopták meg minden fordulónál, csak a barna türtökre lopódzott egy-egy ősz szá, a tél csak a haját vonta be ezüstös fényvel, a lelke, a szive egy maradt végig: derűs, meleg, boldog... Csillag Teréz ma a nőt játszotta el. Gyönyörűséges élvezet volt a nő négy évszakát végigélni ennek a nagy művésznőnek a lelke tükrén keresztül: két óra alatt... Es nem igaz az, amit a nagymama mon-dott ma este: hogy a rózsák hervadása a nő varázs-erejét megtöri. Ezt csak azok hiszik el, akiknek ma este nem csillogott könny a szemükben, amikor a nagymama megmutatta karácsony estjének a dolgá-pának rejtetett kincsét: az első virágszálat; amit akkor kapott... Nem igaz, nem igaz; a közönség még tap-soltni is elefejtett ennél a jelenésnél. Annál zajosa-bban, melegebben tapsolt minden egyes felvonás vé-gén, nyolcszor, tizszer, nagyon sokszor. A színház zsulfova volt. (s. t.)

„Városligeti Szinkör. A Városligeti Szinkör-ben vasárnap este lesz az Ocska brigádros huszon-ötödik előadása. Délután 4 órakor a Vasgyáros kerül színre tételyárakkal. Hétfőn a Cigánybárról adják Bal-lánéval, Lángh Etellel és Feld Olivával a több szere-pekben. — Keddén a Böregörben Eisenstein Sziklay Kornél, Froscht Ujvári játsza. A nők közül Sziklai Szeréna, Feld Olga és Balláné játszzák a főszerepe-ket. — Zihrer operettjének, a Sváhalok próbáival any-nyira előhaladt a személyzet, hogy az igazgatóság

péntekre tűzte ki az operette első előadását. Az új-donság fényes díszletekkel és jelmezekkel kerül színre. Az operettné a színház primadonnája, Sziklai Kornél és az egész személyzet részt vesz.

„Fővárosi Nyári Színház. Holnap, szombaton Csillag Teréz harmadik vendégjátékául Hercegg Ferenc szenzációs darabja az Ocska brigádros kerül színre, melyben a művészón Tisza Ilona szerepét fogja ját-szani. A szereposztás a következő: Ocskay László — Pethes, Szőrényi — Klenovits, Ocskay Sándor — Pázmán, Taries — Környei, Jávorka — Mihályi, Dili — Hadrik Anna, Jutka — Szentmiklóssy, A palóc — Faragó, Ozorozóy — Sebestény, Hamza — Farkas, Krupics — Erős, Málcsik — Vámos. Az első felvonás-ban előforduló tárogatóst Mihályi fogja énekelni. A díszletek és jelmezek teljesen újak és korrúek.

„Művészet Budakeszen. Vasárnap, 14-ikén este Nyárai Antal, Pichler Elemér, Pápay Lajos, Juhász Ilonka, Barcs Aranka, Aczél Szidke, Balás Olga, Vágó Géza és Márton Géza művészi estét rendeznek a budakeszi nyaralótelepen. Az előadás tiszta jöve-delmének egy részét a tüdőbetegek szanatóriuma javára fordítják.

„A Kisfaludy-színház. A Kisfaludy-színház-ban holnap, szombaton este 8 órakor lesz Zöldy Már-ton Eszter című bibliai melodráájának jelmezes főpróbája. A főszerepeket Tordai Etelka, Tomori Mel-lissa, Hegedűs Paula, Földváry József, Kispálfi János, Sárközy Árpád és Fehér József játszzák.

„Szerződötetés. Leszkay András, a Magyar Szín-ház igazgatója három évre szerződötete Sello Paulát, Rákósi Szidi színésznőjének végzett növendékét, aki a legutóbbi vizsgálati előadáson komikai tehetsé-gével tűnt ki.

„Dalos Színház. Érdekes két darabot adnak most a Dalos Színházban. A kedvelt darabok: Az elátkozott királyfi című kacagató énekes bohózat és A lelketlen mostoha című énekes népszimű, melyben pompás magyar népdalok vannak. A szerepeket a társulat legjobb tagjai játszzák.

Nyitlér.

Luh Erzsébet

gyógyviz.

gyomorbetegségek minden nemű ellen, ugyazintén a torok, feje és hórgok 14001 hurutos állapotában kiváló sikerrel alkalmazhatók.

Megrendelhető a forrásbirtólósnél, Szolyván, (Bereg megye). Budapesti főraktár: VIII., Kerepesi-ut II., I. em.

Byrolin és Byrolin-szappan
nélkülözhetetlen minden kinek, ki a bőrt melegség, por, izzadás, sportm. gerőt-tetésűktől meg akarja óvni. Kapható gyógyszerárakban, droguistáknál, illatszerekese-dekben és dírokt Dr. Graf & Comp. Bécs, V. Amerling-strasse 2.

Járványok idején és minden időben semmi sem bizto-sítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztő-képes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai

„ÁGNES“

FORRAS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltét-lenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz; dús szénáttartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyszerknél fogva kitűnő szere a legkülönfölebb gyomor, légség és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borvíz

Főraktár: ÉDES-KUTY L. Budapesten, cs. és kir. udv. szállító.

Ásványvíz-nagykereskedő. Kapható minden gyógytárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Grác! Szanatorium Grác! Meerscheinschloss

idegbetegeknek, üdülő-betegeknek és morium-betegeknek. Legújabb berendezések, kombinált vil-lamos fényfürdők, házias és más individuális táp-láló-gyógymód. Képes prospektusok ingyen.

„ÖNSEGÉLY“ takaré- és hitelszövetkezet

VII., Dohány-u. 4. I. em.

(Dréher palota, Károly-körút mellett.) Gyors és kulánis elintézés mellett kölcsönt nyujt kereskedőknek, iparosoknak és hivatalnoknak legköny-nyebb visszafizetés feltételek mellett. Minden kölcsöntvevő nálunk csak az első évben fizet kamatot az eredeti kölcsönösség után, a más-ik évben csak 1/4, a harmadik évben csak felerésze, a negyedik évben csak egynegyed- része után. — A heti betétek mindazonáltal kamatoztatnak. A kamatok nem 4 óra előre és egyszerre fizetendők, hanem 52 egyenlő hetirészletben a heti befizetéssel együtt év-ről-évre egy negyeddel redukálva.

(Az e rovat alatt közöltettek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT.

***. Stiófoki lövészversenyek.** Az Urlovások szövete kezete szombaton és vasárnap rendezte ez ideli meeting-jét a Balaton partján. Ez a szép iekvésű verseny-pálya fennállásának rövid ideje alatt oly népszerűséget vívott ki magának, hogy az ideai versenyzők is bizonyára növelni fogják a szöveteiket sikereit. Az első napra a nevezések szépen sikerültek és ha a mezőnyök is ehhez képest fognak alakulni, úgy pompás sport-ünnepe lehet Stiófoknak.

A versenyt a stiófoki díj vezeti be, melyben nagy eséllyel indul az alagi utolsó napon Nyakas mögött figyelemre méltó formát mutatót *Jambó*, mellette kombinációba jöhet *Micsoda*. Az öreglaki-díj gátverseny hároméveseknek van fenntartva, mely *Primának* lehet zsákánya. *Harpagon* és *May's Slave* sem indulnak esély nélkül. A somogyevi akadályversenyt *Bohémé* fogja megnyerni, helyre *Paragraf* futhat. A keszthelyi-díj kimenetelét a *Shönborn-istálló* kiküldöttje és *Quäcker* közé helyezték. Az eladók versenyében a *Haber-istálló* lova a tipünk *Viveur* előtt. A boglári-handikap fejezi be az első nap programját. Kedvező teherrel indul *Trilla*, *Mérsz* és *Joke*.

Típjaink a következők:

- I. Micsoda—Jambó.
- II. Prima—Harpagon.
- III. Bohémé—Paragraf.
- IV. Schönborn-istálló—Quäcker.
- V. Haber-istálló—Viveur.
- VI. Trilla—Mérsz.

***. A vasárnapi karlsbadi díjban** indul: Mind-egy (Adams), Diadal (Dogget), Miss Duncan (Wilton), Retour (Soutbey), Booky (Morgan), Per Butters (Jones), Pompadour (Talar).

***. Original** a legújabb tip a *helenenthal* díjra. Garáza féltésére Orwell után biztos induló a kotingbrunni nagy kétéves versenyben és mint a beavatottak tudni vélik, jelentékenyen jobb, mint Mayor.

***. Ritka II.** a Szent István-díj favoritja, Kotingbrunban fog először a nyilvánosság előtt megjelenni.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Bíró az igazságügyminisztérium ellen.** *Kisfaludy* Miklós veszprémi törvényszéki bíró azzal a panaszzal fordult a győri táblához, hogy az igazságügyminisztérium, dacára annak, hogy a kiosztott ügydarabait elintézte, a fegyelmi hatóság mellőzéseivel megalkodott. A bíró panaszában kéri a törvényszékeket, hogy írjanak föl oly törvényalkotásért, mely a bírói függetlenséget biztosító törvény végrehajtását szabályozza, valamint a bírót a tulerheléstől megmenti s fizetésüket emeli. A panaszt valamennyi törvényszékkel közölték. A bírói működés függetlenségét az igazságügyminisztérium mindenkor a legszigorúbban megóvjá és figyelemben is tartja. Az tehát, hogy a fennforgó esetben vagy bármely más esetben a bíróság függetlensége érintett volna, kizártnak tekintendő. Azonban az igazságügyminiszternek a törvények köteleességévé teszik, hogy a bíróságok pontos és szabályszerű ügykezelése illoit örködjék. E köteleességének teljesítése magával hozza, hogy a bíróságok és azok tagjainak működését figyelemmel kísérrje megvizsgálja és az ügykezelés szabályszerűsége és pontossága szempontjából észrevételezés tárgyává tegye és észrevételeiről az illoitöket értesítse.

§§ **A legdrágább tárcsa-novella.** Ez alatt a cím alatt emlékeztünk meg a mult héten arról az érdekes irodalmi pörrel, amelyet *Kabos Ede* képviselőben dr. *Kovács Jenő* egy pénzügyi hetilap ellen indított és amely az alperesnek elmarasztalásával végződött. Dr. *Báttaszéki Lajos* ügyvéd, az alperes képviselője, most a következő sorok közlésére kérte föl lapunkat egy könyvatos tudósító útján:

Mint *Gurré Ferenc* jogi képviselője, ki néhány napig vidéken távol voltam, s csak most értesültem e pörre vonatkozólag megjelent hírlapközleményekről, ezekre a következőket jegyzem meg: A hozott ítélet még csak elsőbírósági s így „elvi” jelentőségű nem lehet. A kérdéses tárcát nem *Gurré Ferenc* kö-zölte a Pénz és Föld című lapban, hanem ennek a lapnak felelős szerkesztője, akinek jogkörébe ő bele nem avatkozik mint lap tulajdonos. Meg sem gátlhatta addig, amíg a felelős szerkesztő neve ott van, s így sem mint tettes, sem mint elbújtó, sem mint részes nem volt oly vétségben vétkes mondható, amelyről tudomása sem volt, lévén a szerzői jog bitórlása kriminális természetű cselekmény, amelyben csak az lehet vétkes, aki elköveti, vagy aki az elkövetést tudja elősegíteni. A bíróság előtt *Kabos ur* kezdetől fogva csak 100 koronát kért a tárczájért, amelyre *Gurré Ferenc*, értesülvén a történetről, azonnal és a pör előtt 20 koronát önként küldött neki, tehát a bíróság a legjobb akarattal csak még 80 koronát ítéltelhet meg neki. Vegül kollégialis tisztelettel kérem *Kabos Ede* és dr. *Kovács Jenő* urakat, a *Budapesti Napló* belmunkatársait, sziveskedjenek be-

folyásokkal odahatni, hogy ott annak idején a *jogerős* ítélet is szó szerint közöltessék, ha jónak látták az elsőbíróságot nyilvánosságra hozni.

A nélkül, hogy reflektálhatnánk a nyilatkozatnak arra a részére, amely az általunk szöszterint közölt ítéletnek megokolásával vitatkozik, kijelentjük, hogy annak idején — igenis — az utolsó fórum ítéletét is közölni fogjuk. Az a loyaltás, amelyet tudvalevőleg minden esetben tanusítunk, főlölegessé tehette volna ezt a külön kérést.

§§ **Robelly utban hazafelöl.** Megirtuk, hogy *Robelly Jenő*, aki hónapokkal ezelőtt többféle osalás és sikkasztás elkövetése után egy színésznő társaságában külföldre szökött, Londonban elfogták. Az ottani rendőrség börtönéből védőjéhez, dr. *Jankovich Jenő* jóvárosi ügyvédhez levelet intézett, amelyben azt állítja, hogy szerencsétlenségének egy asszony volt az okozója, de ugyanez az asszony tartotta őt vissza az öngyilkosságtól is. Levelet így végzi:

Nyilant, emelt fővel lépek bírám elé, mert tudom igazolni, hogy koldusként csak az életem vittem magammal s a halmazatból, mit rám borítanak, sok sok ellog hullani s ami marad, ha ellenem vádjukat fönntartják, azért szenvedni fogok, bizva bírám igazságosságában és méltányosságában! Szerencsétlen voltam, — nem büns.

Az elfogatás hírére megindult kiadatási eljárás gyorsan befejezetett, s *Robelly Jenő* rendőri fedezet alatt utnak indították már hétfőn a londoni Holloway Prison fogházból. Tegnapelőtt már *Oderbergből* sürgönyözött védőjének. Az oderbergi állomásról a csaczi járásbírószág fogházába vitték, ahova budapesti börtönörök montek érte. *Robellyt* ma este, esetleg holnap reggelre várják haza a Markó-utcai fogházba.

TÁVIRATOK.

Pétérvár, július 12. *Leszár* nagykövetségi tanácsot, aki eddig a londoni nagykövetség mellé volt beosztva, *pekingi* követté nevezték ki.

A dán király hazautazása.

Gmunden, július 12. *Keresztély dán király* és *János schleswig-holsteini herceg* ma reggel *Salzburgon* és *Münchenen* át *Koppenhágába* utaztak. Elutazásukkor megjelent a páyaudvaron a *cumberlandi hercegi pár* és gyermekei, *Mary hannoveri hercegnő*, *Thekla schwarzburg-rudolstadti hercegnő*, a *cumberlandi herceg* és a hannoveri királynő udvara, a kerületi főnök, a polgármester és sok más előkelőség. A *cumberlandi hercegné* *Salzburgig* elkísérte a királyt.

A pápa levele.

Páris, július 12. A lapoknak azzal a jelentéssel szemben, hogy a pápa az egyesületi törvény dolgában levelet írt a francia kormánynak, ma íéhhivatalosan kijelentik, hogy a külügyminisztériumban semmit sem tudnak ilyen iratról.

Lord Rosebery házassága.

Hága, július 12. *Udvari körökben* semmit sem tudnak arról, hogy *Lord Rosebery* el fogja jegyezni *Albany hercegnőt*, *Emma* anyakirálynő testvérét.

Orosz nagyherceg Bulgáriában.

Várna, július 12. *Mihajlovis Sándor* nagyherceg *Plevna város* meghívását, rövidre szabott idejére való utalással, nem fogadta el. Most már bizonyos, hogy a nagyherceg csupán *Várnát* és *Burgaszt* látogatja meg.

Euzinograd, július 12. A *Rosztiszláv* orosz páncéloshajón tegnap délielőtt néhai *György* orosz trónörökös nagyherceg halálának évfordulója alkalmából requiem volt. Az istentiszteletet és az orosz páncélos-hajó látogatását lakoma követte, amelyen *Ferdinánd* fejedelem és *Mihajlovis Sándor* nagyhercegnek kívül jelen voltak a miniszterek, a fejedelem kísérete és a várnai notabilitások. A lakomán a nagyherceg *Ferdinánd* fejedelemet és a bolgár hadsereget, a fejedelem pedig az orosz cárt és hadsereget köszöntötte fel.

Várna, július 12. *Ferdinánd* fejedelem és *Mihajlovis Sándor* nagyherceg ma a lakosság lelkes ovációi között *Várnába* érkeztek, ahol számos küldöttséget fogadtak és a székesegyházban egy tedeumon voltak jelen. A metropolita beszédét intézett hozzájuk, amelyben a nagyherceg látogatását a két nép közötti benső viszony helyreállítása új alapjának mondotta. Az ezután következő katonai szemlén egy különítmény orosz tengerészkatona is részt vett. A szemlén jelen volt az orosz diplomáciai ügyvivő, az ügyvivőség személyzetével, a miniszterek, a hatóságok, a konzulok és nagy közönség. A nagyherceg azután az orosz konzulátust látogatta meg, mire a *Nadesda* hajón megreggelizett. A reggelinél *Ferdinánd* fejedelem a hatalmas orosz flottára, *Mihajlovis Sándor* nagyherceg a fiatal bolgár flotta fejlődésére mondtak felköszöntőt. Este az euzinogradi palotában diszebed

lesz és azután fogadás. A nagyherceg holnap regge *Burgasba* utazik.

Szerbia adósságai.

Belgrád, július 12. Itt a napokban *Sepasimo nase financije* (Mentsük meg pénzügyünket) cím alatt *röpirat* jelent meg, mely utalt arra, hogy *Szerbia* a háboruk, a vasuti építkezések és más költséges beruházások következtében 400 millió aranydénárnyi államadósságot vett magára. Ezt az adósságot nagyon kedvezőtlen feltételek mellett vállalta el az állam, úgy hogy átlag nem kapott többet a névérték 68%-ánál. Az adósság kamatai évenként 20 millió dénárba rugnak, holott a kereskedelmi mérleg sohasem tüntet fel 10 milliónál nagyobb aktívumot. A röpirat szerzője ezekből a tényekből arra a következtetésre jut, hogy előbb-több a kamatannuitásnak felnyíre való leszállítására kerül a dolog. Ezekben a fejtegetésekben, amelyek a kormány párt nézeteit látszanak tolmácsolni, tulajdonképpen polemia van a *Mali Zsurnal* című radikális lappal szemben. A radikális párt lapja ugyanis sokkal merevebb álláspontot foglalt el ebben a kérdésben. Arra hivatkozott, hogy *Portugália* az államadósságai után való kamatfizetést 1/3-ára redukálta, amit a külföldi sajtó nagy megbotránközással fogadott ugyan, de sem *Németország*, sem *Anglia*, sem *Franciaország*, amelyeknek alattvalóit ez az intézkedés sértette, nem tett lépéseket *Portugália* ellen. Eppogy *Szerbia* sem kockáztatna valami nagyon sokat, ha *Portugália* példáját követné, ellenben gazdasági helyzete minden irányban javulna. Ezzel az egyharmadrésze való redukálást ajánló javaslattal szemben tehát az említett röpiratnak az a javaslata, hogy az államadósságok kamatannuitását csak felnyíre szállítsák le, a mérsékelt irányt képviseli.

Rittich tábornok kiutasítása.

Pétérvár, július 12. Néhány külföldi lap azt írta, hogy *Rittich* orosz tábornokot, aki egyik részvevője volt a prágai Szokol-ünnepnek, *Ausztriából* kiutasították. A *Novoje Vremja* megcáfolja a kiutasítás híret s hozzátette, hogy erről egyáltalán szó sem volt.

A fölmentett bankár.

Bécs, július 12. *Vogel* egykori bankárt, aki azzal volt vádolva, hogy *Taubin* orosz tőkepenzes örökségét csalárd módon megszerezte, négy napi tárgyalás után az esküdtszék egyhangulag fölmentette.

A monszun.

London, július 12. A *Times*nak jelentik *Szímálából* tegnapi kelettel, hogy a monszun most már egész *Indiában* föllépett. A *Ganges* völgyének nyugati részében bőven esett az eső, amire ott nagy szükség volt.

Olasz kéz Albániában.

Róma, július 12. A porta hossaas vonakodás után teljesítette az olasz kormánynak azt a kérését, hogy *Albániában* postahivatalokat állíthasson föl. Az első olasz postahivatalokat *Prevezában*, *Volianban*, *Durázóban* és *Skutáriban* fogják fölállítani.

A pestis.

Konstantinápoly, július 12. A keleti expresszvonatok közlekedése ma újra megkezdődött.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, július 12. A gabonatözsdekn roszban és buzában emelkedés állott be, mert általános volt az a feltevés, hogy a nagy hőség még ártani fog a vetéseknek. Az emelkedés átlag 2 márkát tesz ki.

Páris, július 12. A bozeni szőlők között, két magánparcellán hivatalosan megállapították a filloxera fellépését. A hatóság óvintézkedéseket tett.

New York, július 12. (Terménytözsde.) (Zárlat.) *Gyapot*: *New Yorkban* helyben 8 1/16 (8.9/16), júliusra 8.35 (8.24). *Októberre* 7.60 (7.55). *New-Orleansban* helyben 8 1/16 (8.1/16). — *Petrolium*: *Stand white New Yorkban* 6.90 (6.90). *Stand white Philadelphianban* 6.85 (6.85). *Rafined in Cases* 7.90 (7.90). *Credit Balances at Oil City* 1.05 (1.05). — *Zsir*: *Western steam* 8.90 (8.90). *Robe* és *Brothers* 9.— (9.—). — *Tengeri irányzata* igen szilárd. — *Juliusra* 56 1/4 (53.7/4). *Szeptemberre* 56 1/8 (54.1/8). — *Okt.-re* 56 3/8 (54.3/8). *Buza* irányzata igen szilárd. — *Piros ószi* helyben 76 1/2 (74.—). *Juliusra* 74.— (71.9/8). *Szeptemberre* 73.7/4 (71.—). *Októberre* 73.7/4 (71.9/8). *Dec.-re* 75.3/4 (73.—). *Gabona* szállítási díja *Liverpoolba* 1 1/4 (1.1/4). — *Kávé*: *jaír Rio T. sz.* 5.1 1/16 (5.1/16), *Juliusra* 4.90 (4.90). *Októberre* 5.05 (5.05). — *Liszt*: *Spring Wheat cears* 2.75 (2.75). — *Cukor*: 8.9/16 (8.9/16). — *Ór*: 27.90 (27.92). — *Réz*: 17.— (17.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, július 12. (Terménytözsde.) (Zárlat.) *Buza* irányzata igen szilárd. *Juliusra* 66 1/8 (64.1/8). *Szept.-re* 68.3/8 (66.3/8). *Tengeri* igen irányzata szilárd. — *Juliusra* 51.3/4 (49.1/4). — *Zsir*: *Juliusra* 8.70 (8.60). — *Szeptemberre* 8.75 (8.67). — *Szalonna* short *cear* 8.45 (8.45). — *Sertésus*: *Juliusra* 14.85 (14.25). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

KÜLÖNFELEK.

Mit busulsz, kenyeres . . .

Mit busulsz, kenyeres,
Mikor semmi sincsen?
Mindennel megáldott
A jószágos isten.

Elpusztult a házad?
Nem kell zsindelezni —
Erdőszél, bokoralj;
Szállás valamennyi.

Megdöglött a lovad?
Hát mi nem mulandó?
Most legalább nem kell
Se abrak, se patkó.

Üres a tarsolyod?
Nem húzza le vállad!
Szalonnád ösztövé?
Zsiros a dolmányod!

Minden sürt gondtól
Megmentett az isten —
Ne busulj kenyeres,
Mikor semmi sincsen

Endrődi Sándor.

† A kis spanyol király. Aquirra tábornok, XIII. Alfonz spanyol király katonai nevelője érdekes dolgokat mondott el a turini Stampa egy munkatársának a kis király neveléséről, szokásairól és jelleméről. XIII. Alfonz király tudvalegőleg a jövő évben lesz nagykorú és ugyanakkor elfoglalja a trónt. Aquirra a többi között ezeket mondotta az olasz újságíróknak: A fiatal király, aki csak nemrég vett részt először egy nagy csapatszemlében, többször kifejezte azt a kívánságát, hogy szeretné, ha minél gyakrabban megjelenhetné a nyilvánosság előtt. Megakarta tekinteni ezt vagy azt a kaszárnyát, szeretett volna végig lovagolni a városban, de az anyja sohasem engedte ezt meg neki, mert attól tartott, hogy az utcán valami baja eshetik. Anyja szintén imádja a királyt. XIII. Alfonz most már elég érett ahhoz, hogy megértse, hogy milyen kritikus helyzetbe került a dinasztia XII. Alfonz korai halála által és csak anyjának köszönheti, ha atyjának ingadozó trónját mind- eddig megtartotta.

— Oh, anyám — mondotta egy alkalommal — bármint tennék érde, sohasem tehetnék eleget, hogy bámulatomat és hálámat kimutassam és hogy diosérjelek azért, hogy őseim trónját megtartottad és nem mulasztottál el semmit, hogy méltóvá legyek erre a trónra.

Hogy mennyire szereti a király az anyját, a következő anekdota is bizonyítja: Egy napon a királyné megkérdezte a kis király matematikai tanárát,

vajjon Alfonz elvégezte-e számtani föladatait. A tanár azt felelte, hogy igen, de a királyné úgy látszik rosszul értette a feleletet, mert elrendelte, hogy Alfonz azon a napon egyedül ebédeljen szobájában, ami rája nézve a legsúlyosabb büntetés volt. A király panasza nélkül engedelmesskedett, bár nem tudta megérteni, hogy mivel érdemelte meg a büntetést. Mikor később kiderült a félreértés, a királyné bocsánatot kért a fiától. Alfonz azonban megölelte és megcsókolta anyját és könnyezve így szólott hozzá:

— Te kérsz tőlem bocsánatot? Hisz neked mindig őszintén megbocsátanék, még ha valami igazán rosszat tennél velem, amit nem is tudsz megtenni.

A király élete módja rendkívül egyszerű. Télen reggel nyolc óraker, nyáron hét óraker kel föl. Hi-deg fürdő után megreggelizik. Reggelije egy csésze csokoládé és vajas kenyér. Azután megkezdődik a tanulás, amely délelőtt körülbelül három óráig tart. Tizenegy óraker vivő és torna óra következik, mire a király anyjával és testvéreivel meg-ebédel. Ebéd után a pompás parkban egy óráig a céllövésben gyakorolja magát, s azután ismét három óráig tanul. Az előadás után a király ismét a parkba, vagy a lovagló iskolába megy. Estefelé anyjával kikocsizik a városba, vagy a szobájában valamely barátjával beszélget. Nyolc óraker megvaosorál és tíz óraker aludni megy. A király erős testalkatu és eddig sohasem volt komoly betegsége. Kissé sovány, de izmos. Alfonz franciául és németül folyékonyan beszél és az angol nyelvet is tudja. Különösen szereti a történeti és katonai tanulmányokat. Természetesen első sorban Spanyolország története érdekli. Előtte II. Vilmos német császár az igazi modern uralkodó. A német császár fáradhatatlan tevékenysége elragadja őt.

— Ha én is ilyen uralkodó lehetnék! — kiáltott fel egy alkalommal.

— Akkor még nagyon sokat kellene tanulnia, — szólott tréfásan a tanítója.

— Talán még mindig keveset tanulok? — kérdezte a király élénken. — Oh, ha a nép tudná, hogy milyen nehéz előkészülni arra, hogy királyok legyünk!

A király rendkívül szorgalmas és engedelmeskedik tanárainak. Aquirra tábornokkal szemben csak egyetlen egyszer volt udvariatián. Egy föladatot, amelyet már jól megoldott, újra kellett megcsinálnia, mire a király kedvetlenül így szólott:

— Ön borzasztó kegyetlen lehet alattvalóival szemben, ha már velem szemben is, aki király vagyok, ennyire követel.

— Éppen, mert ön a király, vagyok ennyire követelő s aggódva gondolok arra, hogy néhány hónap múlva még sokkal nehezebb feladatokat kell majd megoldania.

A király egyszerre nagyon komoly lett:

— Magadban nem bízol, vagy Ilonkában? — kérdezte Djerbulesku.

Andor Ilonkára nézett. E tekintetben ki volt fejezve a legedesebb remény és a feltétlen bizalom. Ilonka visszaadta a forró tekintetet, ez volt a jegyváltásuk.

A apáca-fejedelemsasszony és Radniskyné megcsókolták Ilonkát, mint akit hosszú utra elbocsátanak. Az öreg Eliást meg Ilonka csókolta meg azzal a kívánsággal, hogy augusztus 18-ikán mindnyájan ott legyenek a Dumbovica partján, Djerbulesku Romulus házában a lakodalmon. Megígérték mindannyian.

Még a hegyek is megmozdulnak.

Két évtized egy kis ere az évszázadoknak, de egy emberi nyom életében hatalmas áradat. Azt a két évtizedet pedig, mely regényünk két első része és ezen rész közt lefolyt, a nagy idők sorozatába jegyezte fel Clío. Az áradat, mely ez időt betöltötte, sokakat felemelt, de elsepert még sokkal többet.

Parintye Iliet a megváltozott világ mindig szűkebb zátonyra szorította. Lelkében még égett a gyűlölet, de szívébe már belopózkodott egy-egy halvány sugár. A koronázási nemzeti ajándéknak a 48-as honvédek részére visszaadományozása, a honvédtábornokok visszaadott rangja és ezek nyomán az az érzés, mely felverte az országot keletre nyugatig, hogy újra élünk, — kivetkék odújából Parintye Iliet. Nem lehet az, hogy ez ne csak szemfényvesztés legyen. Összeszedőzködött, Bécsbe ment.

Ott már Andrassy volt az ur. Előbb nem hitte el, hogy ugyanaz az Andrassy, kit képből (in effigie) ugyanaz a császár felakasztatott, ki most mint király első tanácsosává tevő. Ugy volt. A kételkedést bizonyosság váltotta fel és ez a bizonyosság megölte a Parintye Iliet reményteljes zöld vetéseit. Azután hallott és látott sok mindent, amit hallani, látni nem akart soha. Haza ment barlangjába. Nem építettett már iskolákat, templomokat. Kiengesztelődni nem akart, harcolni

— Igaza van, bocsásson meg tábornok ur. Adja Isten, hogy azokat a föladatokat, amelyek rám várnak egész népem megelégedésére oldhassam meg.

† A dajka sírja. A hildburghauseni sirkertben érdekes sírkő látható. A sírkövet a bajor régensherceg nővérének, Teréz Szász-Hildburghausen hercegnőnek gyermekei emeltették hű dajkájuk, *Ronne Jahanna* asszony hamvai fölé s a következő felirású vésették a hófehér márvány-obeliszkre:

†
Itt nyugszik Ronne Johanna.

Szül. 1760. nov. 27.,
meghalt 1837. január 27.

Hűséges dajkájuknak és gyermekségük
buzgó órének
emelték

Teréz, Bajorország királynéja,
György, szász herceg,
Frigyes, szász herceg,
Eduárd, szász herceg.

† A színpad és a toalett. Mióta a tizenharmadik század elején egy francia táncosnő, Salé kisasasszony megindította a színpadi viselő reformját — hogy éppen táncosnő cselekedte azt, magában véve is nevezetes; — a színpadi toalett dolgában nagy tökélyre vitték. A szubvencionált színházak többnyire a maguk szabóműhelyében dolgoztatnak, míg ellenben a magánszínházak, nevezetesen azok, melyek operettek és kiállítási darabokat adnak elő, bizonyos ékeket foglalkoztatnak, melyek fantázia és leleményesség tekintetében kiválóak. Az utcai öltözeteket rendszerint a magából fizeti a színész. Kivételt tesz ebben a tekintetben a párisi Théâtre Français, mely minden öltözetet kivétel nélkül megfizet, melyben szereplő a színpadon megjelennek. Évente 120.000 frankot ad ki erre a célra. Nehéz feladat az öltözet bizonyos alkalmakhoz mérten elkészíteni, de a színpadi szabók leleményessége ebben a tekintetben is kiállja a tűzpróbát. Ha például olyan öltözetre van szükség, mely esőtől áztattnak lássék, akkor gummioldattal kenik be, mely az áztatott ruha csillogását utánozza. A kosztüm kérdése nagyon furcsa helyzeteket teremt néha. Van Párisban és bizonyára másutt is színésznő, ki 1200 forint évi fizetést kap és kétezer forintot toalettben jelenik meg a színpadon. A kosztümök tulajdonjoga szerint is sokféleképpen alakul a viszony. A párisi Operában és Odeonban minden olyan kosztüm, melyet egyszer a színpadon viseltek, az állam tulajdonába megy át: itt hát a színész érdeke, hogy a magából sohasem csináltasson színpadi toalettet. A Théâtre Françaisban ellenben a színészek szövetsége nevezi magának, miért is az az érdeke, hogy az állammal minél drágább színpadi viseleteket csináltasson. Egy drágább kosztüm 700 és 6000 frank között variál

nem tudott. Minek a kifest, éles kard, ha tokjába berozsádósodott és minek a kés, ha mindig csukva van? Apolónéja, barátéja, hű társa a gyűlölködésben, amióta Zoe halálhírét hozták, hervadt, mint a der üttött virág. A lélek sorvasdását nem bírta a test. Párszor kiment lánya után Olaszországba, míg aztán úgy elbetegesedett, hogy menni nem tudott. Akkor rá vette Parintye Iliet, hozzassa haza Zoét és az urát, Bacó Ferencet a radnai kis román templom sirkertjébe, ahol a többi Djerbulesku nyugszik.

Mikor a szomorú halottasszekerek az elesett magyar szabadsághósszal és feleségével megjelennek Parintye Iliet udvarán, akkor lopózkodott lelkébe az a kicsiny fényugár, melyet többet onnan kibödni nem tudott. Zoé mély és igaz szerelme, Bacó Ferenc végakarata, hogy együtt adassanak át az anyaföldnek, mert ő Zoétól megválni holtá után sem akar, a Rafila kívánságával csak így volt megegyeztethető. Az egyeztetés pedig nehezen ment. A sírokat a távoli Olaszországban Lévy Eliás gondoztatá. Elhozatni csak az ő beleegyezésével lehetett.

A volt magyar főúr, a magyar faj későbbi adáz ellensége, Parintye Iliet kénytelen volt felkeresni a nyomorúságos öreg zsidót, ott a Galambodi-féle ősi kuria alatt, a nagy korsmaépületben. Az ősi kuria nem volt beomlodozva, nem könyökölt ki ablakán a belésegíteniak egészen új elem. A korán elhalt Galambodi Miklós özvegye, a német asszony megmentette fiának az ősi emlékeket és hagyományokat. Ott csillagott a hármasszobor hirdetve mindenkinek, hogy gondolkodnak és hogy éreznek belől.

Nagy ut volt ez Parintye Ilietnek, de hiába ígért Bergernek ezeket, ha helyette Lévy Eliás engedélyt kieszközli. Mindig azt kapta válaszul: „Az egy bolond öreg, akinek egy jó szó ezreknel többet ér és egyetlen rossz szót ezrekkel jóvá tenni nem lehet.”

Nagy ut volt ez Parintye Ilietnek. Felkeresni azt, kivel amíg ő a bosszu szolgálatában lázasan épített és kíméletlenül rombolt, mindig és min-

REGÉNY.

Cine mintye.

— REGÉNY. —

Írta: DÓZSA ENDRE.

(110)

Eliás áldólag terjesztette kezét a hármass csoportozatra: — Menjenek, menjenek Jehova hírével és vigyék magukkal a fényugárt, mely most körül fogja! Az ölyv már elrepült, a galambok utban vannak. Szálljanak meg az öreg Djerbu Juon házában! Ne törjék el soha Jákob lajtorjája, melyen most ide közénk leszállottak az angyalok!

— És ön, főtisztelendő fejedelemsasszony, meg az Ilonka új kis mamája — fordult most már szokott világfimosolyával Djerbulesku a két hölgy felé — átengedik-e nekem az én kis humoromat?

— A régi mamáktól előbb megkérem én feleségül. Kérem, nehogy az új grám szigorubb legyen — szólott mosolyogva Galambodi Andor.

— Pedig én szigorubb leszek. Ilonkát elviszem Bukarestbe. Neked, Andor öcsém, Ilonkánappjág nem szabad látni őt. Sem levelet írni, sem semmiféle összeköttetést egymás között fenntartani. Ez alatt a nyolc hónap alatt meghívok házamhoz minden előkelő fiatal embert, akit csak ismerek, vagy Ilonka ismert valaha. Ez alatt a nyolc hónap alatt utazd be a világot, ismerkedj meg te is minél több szép nővel, ha aztán egymáshoz mégis hívek maradtok, augusztus 18-ikán eljössz az én bukaresti kertembe, az üveg-kioszkhoz, a Dumbovica partján Ilonka várni fog. Ház-tüznézés lesz ez, amelyet másnap követhet az esküvő.

— Sok idő az nagyon — szörnyűködött Andor.

és hogy a kiadásokat némiképpen csökkentésük, sokszor a régiek viseleteket is áttormálják. Abból a tarlatából, melyből a táncosnők lenge szoknyáit készítették, a párisi Opera 75.000 méter fogyaszt el. Azonfelül az Opera a híres párisi áruházakban valóságos vadász a maradekokra és néha 70—80.000 frank értékű vásárol meg egyszerre. Mintak dolgában, melyek után a kosztümök készülnek, nagyon jól van ellátva az Opera műhelye; eddigi készlete körülbelül 200.000 rajzminát mutathat fel és még folyton gyarapítják. Cipők tekintetében valósággal katonai rend uralkodik: egyetlen táncosnő sem kap új cipőt, mielőtt a régit vissza nem adja. Parókákra a francia szinpadok tiz esztendő alatt 160.000 kiló haját dolgozták fel, mely felerészben Franciaországból kerül, a többi részben Olaszországból, Norvégiából és nagyrészen — Magyarországból. Egy kiló ára 20 és 2000 frank között váltakozik, az áru értéke szerint. Legbecesebb a magyar haj, utána jön a keletről származó, legdrágább valamennyi között azonban az, mely természet-től hófehér.

+ Kínos dalok. Hogy egy egyszerű dal aranybányája lehet a szerzőnek, arról érdekes adatokat közöl egy előkelő londoni zenekiadó. Tucat-számra tudna — ugymond — olyan dalokat megnevezni, amelyek szerencsés szerzőjüknél 200.000 koronán felül jövedelmeztek. Ilyen például Mascheroni hírneves balladája *For all eternity*. Ezt a balladát annak idején kétszáz koronáért kínálták s visszautasította egy kiadó. Egy másik pedig, aki megvette, kincseket nyert rajta. Ilyen aranybánya volt Sullivan *Lost chord* című dala. Ezt a dalt egy óra alatt komponálta a szerzője s ezért kétszáz ezer koronát kapott Sullivan. Egy órai munkáért aligha kapott valaki még ennyi pénzt. Az *In Old Madrid* című dalért 400.000 koronát kapott a szerzője. A modern dalok közül *The river of life*, *Beauty's eyes*, *The fight of ages* hoztak kompozistáiknak a babérokon felül sok aranyat is.

+ Nőgyűlölő milliomos. New-Yorkból egy különö milliomos halálát jelentik. *Rogers* Jason halt meg ott hetvenhat éves korában. Az öreg mozdonyokat gyártott s ezeken szerezte óriási vagyonát. Különködése leginkább abban nyilvánult, hogy gyűlölte a nőket. Ennek az volt a magyarázata, hogy ifjú korában megcsalta egy nő s azóta annyira elkeveredett ellensége lett a női nemnek, hogy még női cselésdélget sem tűrt a házában. Vagyonát — körülbelül harminc milliót — a Metropolitan Museumra hagyta.

+ Milyen gyorsan dolgoznak az angol írók? A *Summer* című angol folyóirat érdekes adatokat közöl arról, hogy milyen gyorsan dolgoznak az angol szerzők. *Jonson* három-négy hónapig dolgozott egy

dramán. *Dryden* rendetlenül dolgozott, de naponta legalább száz verssort megírt; néha irt azonban megérszázát is. *Byron* négy esztendőig foglalkozott a *Childe Harold* első énekeinek előkészületeivel. *Carlyle* is nagyon sok időt töltött az anyaggyűjtéssel. *Dickens* azt állítja *Copperfield* *Dávidjának* bevezetésében, hogy két évig dolgozott ezen a regényén. A többi átlag egy esztendő alatt írta. *Tennyson* nagyobb alkotásait két-három esztendő alatt fejezte be.

+ Operáció előtt.

Orvos: Ne féljen annyira! Gondoljon valami vidám dologra... semmiesetre sem a bázébrnegyedre...

Páciens: Már pedig én arra gondolok. Háziorvagyok!

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Az iparfelügyelők jelentése. Az iparfelügyelőről szóló 1893. évi XXVIII. törvények kötelezi a kereskedelemügyi minisztert, hogy az iparfelügyelők működéséről évenként jelentést tegyen a törvényhozásnak. Ennek a törvényes rendelkezésnek az eddigi kereskedelemügyi miniszterek úgy tettek eleget, hogy a saját miniszteri évi jelentéseik keretében számoltak be röviden az eredményeket összefoglaló számadatokkal az iparfelügyelet tevékenységéről. A külföldön azonban minden állam kormányza erről a szolgálattól ágról évről-évre a legrészletesebb adatokat szokta közzétenni, mert csak ezekből lehet tudomást szerezni a munkávédelem terén mutatkozó jelenségekről. *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszter szakított az eddigi gyakorlattal és éppen úgy, mint a külföldi államok kormányai, egész külön, önálló kötetben adta most ki az iparfelügyelők tevékenységéről szóló jelentést a m. kir. iparfelügyelők tevékenysége 1899. és 1900. években címmel és ezzel a nyilvánosság ellenőrzése alá is helyezte egyúttal ezt a fontos közszolgálati ágat. A magyar iparfelügyelet szervezése óta ez az első ily önálló részletes jelentés, mely betekintést enged az iparfelügyelet működésének összes részleteibe. A két évi tevékenységet felölelő, közel 30 ivnyi kötetet *Szterényi* József miniszteri tanácsosnak, az iparfelügyeleti és munkávédelmi szakosztály főnökének előszava vezeti be, amelyből megtudjuk *Hegedűs* Sándor miniszternek azt a helyes intézkedését, hogy ezután az iparfelügyelők tevékenységéről szóló jelentés évről-évre meg fog jelenni. Az előszót követi *Magyarországi* ágost ipari főfelügyelő összefoglaló jelentése, mely szerint 1899-ben az iparfelügyelők összesen 2719 gyárat és 185 építkezést vizsgáltak meg, 1900-ban pedig 3317 gyárat és 127 építkezést. Ámbar iparfelügyeletünk már 1887. óta van, jóllehet csak

1898-ban szervezték törvényesen — mégis még mindig igen nagy számú intézkedést kellett az iparfelügyelőknek az említett két évben elrendelniük és pedig mindkét évben külön-külön 16.136 esetben, ami véletlenül találkozik mindkét esztendőben. A főfelügyelő összefoglaló jelentéséit követik évek szerint elkülönítve az egyes kerületi iparfelügyelők részletes külön jelentései, melyeknek legbecesebb részei azok, amelyekben az előfordult baleseteket részletesen ismeretlik. A jelentés bővebb méltatására még lesz alkalmunk visszatérni.

Az Amerikai Egyesült Államok idel terméskilátását a m. kir. földmívelésügyi miniszterhez érkezett tudósítások szerint jelenleg a következőre becsülik: Buza 238, rozs 8, árpa 25, zab 241, kukorica 644 millió hektoliter. A tavalyi termés végleges becslési adatai szerint termelt ugyanott: Buza 176—180, rozs 7.4, árpa 24.2, zab 287.5, kukorica 749 millió hektoliter. A vetések mai állása szerint a buza jobb, a zab és tengeri gyengebb termésű ígér a tavalyinál; a rozs és árpa alig változott.

Gyümölcskiállítás Kassán. Az abauj-tornamegyei gazdasági egyesület október havában Kassán. vásárral egybekötött gyümölcs- és konyhakészítési kiállítást rendez. A kiállítás részt fognak venni Abauj-Torna, Borsod-, Gömör-, Sáros- és Zemplénvármegyék kertészei és gyümölcstermelői. Legközelebb értekezletet fognak tartani a kiállítás ügyében. Akik kiállítani és az értekezleten részt venni óhajtanak, közöljék címüket az Abauj-Tornamegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalához (Kassa).

Fizetésektelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésektelenségeket jelenti: *Stern* Gyula kereskedő, *Nagyvárad*, *Klein* Hugó kereskedő *Déva*-bányán.

Szesszarak. A kontingens nyersszesz ára *Budapestben* pénzben 42.— korona, áruban 42.50 korona. *Bécsben* 40.60 korona pénzben, illetve 41.— korona áruban.

Borjvásár. 1901. évi július hó 12-ikén. (A budapesti marhavásártéri vásár-pénztár részvényszerűságtől.) Felhajtás: Belöldi élő borjú 1100 drb, leölt borjú — db, bécsi borjú — db, — db., nővendékmárha 7 darab, bárány élő — darab, leölt bárány — darab. *Árjegyzések.* — Belöldi élő borjú I. rendű 70—80 f.-ig, kivétel 84 f., II. rendű 50—68 f.-ig, 1 kilonként, leölt borjú I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilonként levonás nélkül. Bécsi leölt borjú — f.-ig. Növendék marha 36 f.-től 46 f.-ig, I. r. — f.-ig, középmínőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig, 1 kilonként. Bárány élő — k., leölt bárány — k., kivétel — k.-ig páronként. — A vásár lángha irányzat mellett vontatott volt.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székely-lővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése 1901. évi július 12. Készlet 383 darab. Erkezett 632 darab. Összesen 1051 darab. Eladott 900 darab. Maradt 115 darab. Napi árak: 120—180 kilogramm súlyban 70—84 koronáig, 220—

denütt szemben találkozott. Mennie kellett mégis, Rafila már a végsőket járta, egyetlen óhaja volt, hogy temessék lánya koporsója mellé.

Lévy Eliásnak keveset beszélt Parintye Ilié, de abból a kevesből megértett mindent Eliás. Megértette, meglátta a felcsillanó fényűsügrát és beleegyezett a rábizott halottak hazaszállítatásába. Maga ment a koporsók után. Mire visszajött velük, a harmadik koporsó ott állott a ravatalon. *Djerbulesku* Rafila a zaklatott élet után kiszenvedett.

Mi volt még hátra Parintye Ilienek? Megnyugvással várta a halált. Elkoborolt a vidéken éjeken át gyalog. A hűvös ősi szél, az ólmos eső, amint reá szakadt, nem törődött vele. Nem sokat bírta így. Nagybeteg lett. Apóljója nem volt, csak akit a faluból nap-nap után ágyához vezetett vagy a hasonlóság, vagy a könyörület. Mikor aztán lehunyta szemét, jött a nagyuri rokonság által kiküldött szolgahad, dárídót csaptak a halott felett. Fényes koporsóban, köcsöges lovakkal, nagy halotti díszben vitték az ősök sírboltjába, amint rendelve volt. Így temették egyetlen könny, egyetlen sóhaj nélkül, mert nagyot tévedett és nagyot vétkezett.

Elsperete, elsodorta az áradat, az idő...

Berger Ignácot nem sodorta el. A husz év alatt mindig felszinen lebegett és az ide-tova hánykódó áramlatokban, mint a szemből rakott madárfészék, mindig felül maradt.

Voltak már ambitusok, sőt oszlopcsnokok, ahol nem meheztek rá a komor falak a leörkölt büszkeséggel. Voltak ambitusok, sőt oszlopcsnokok, hova felemelt fejfel mehetett be, hol már nem lenéz, nem hideg és nem büszke, de zavarodott tekintettel fogadták. E zavarodott tekintetek félve lapultak meg, tapogatózva, kérdezve, vajjon mit akarhat még? vagy mit akar megint? Berger pedig akart, mindig akart és mindig többet akart.

A nagyközönség nagyon hamar felejt és nagyon könnyen tanul. Bergernek ezer meg ezer eszköze volt elfelejtetni, amit mint Berger és

mint Muntyán beszélt és tett, ismét ezer meg ezer eszköze volt felszinen tartani, amit Hegyes a magyarság érdekében beszélt, tett és áldozott. Most már Hegyes volt a neve. A lelki rabszolgák és lelki rabszolgánok, kik szálai voltak pókszövetének, bizonyították mindenfelé, hogy amilyen csillogó arany a pók szövete, ha a nap ráragyog, olyan fényes a pók szive is, csak banni kell vele. Így lett Hegyes jó ember, derék ember, szeretetre méltó ember.

A mig Hegyes jó ember, derék ember és szeretetre méltó ember lett, azalatt Hegyesné nem változott semmit. Ő most is veszedelmesen szép asszony volt, és ez a szépség, valamint a veszedelmesség most is értékesíthető volt minden nagyobb vállalkozásnál. Csakhogy most már Hegyesné is többet engedett meg magának, fogatot tartott, estélyeket adott, rendes társasága volt. E társaság legkiválóbb részét a mindig váltakozó helyőrség tisztikara, ezek nejei és leányai tették. Volt aztán mindig egy-két egész fiatal tiszt, vagy kadét, ki a háziasszony különleges rokonszenvének bírta könnyen felismerhető jeleit.

Végre eljöttnek érezte az időt, mikor már elég barátja és barátja van. Elhatározta, hogy most már igazán élni fog. Előkelő házat vásárolt az ország fővárosában, az Andrássy-uton, ezt állítólag saját terve szerint újra alakította át. Ezzel is igazolta azt, hogy Olmützben annak idején az „épitész“-oklevelet nem hiába kapta meg. Voltak ugyan, akik még emlékeztek, hogy az oklevél tulajdonképpen nagyon kétértékű közmivesigazolvány, de ilyenek már egyre kevesebben voltak. Nem is hitte el nekik senki, sőt utóljára tán maguk sem hitték el önmaguknak. Tévedés lesz vagy a személyben vagy a dologban.

Még egy merész ugrás volt hátra felvetni magát, erőszakkal is, ha kell, a nemzeti társadalom csucsára. A pók megszorította minden szálát hálójának. E szorítástól megropogtak olyan épületek, melyeknek homlokán a közvélemény a legféhébb karrarai márványt tisztelni, sőt bámulni tanulta. Ki járta volna át a pinéket, hogy fel-

kerese a sok apró vakondturást. Eljött a nyár. Az országban ki volt írva a képviselőválasztás és Hegyes Ignác, mint az ellenzék központi végrehajtó-bizottságának jelöltje ment le a maroslaki kerületbe.

Megkezdette a kortesutát. Először azokat a lelkes magyar papokat nyerte meg, akik benne hitsorsosokat, a függetlenségnek zászlóvivőjét és a liberalizmusnak áldozatkész bajnokát látták. Mindenikhez vitt ajánlólevelet, híres hazafiaktól, kiknek homlokuk fehér karrarai márvány. Minden házhöz már hónapokkal előbb megküldötte hírlapját, mely most már, mint fővárosi újság kellő tekintélyvel informálta a közvéleményt. A közvélemény pedig egyre hangosabban visszhangzott attól a burkoltan beadott dicsérettől, mely Hegyes nevét egyre többször felszínre dobta.

Mikor a vidék magyar eleme már megnyerve volt, a szászokra és románokra vetette szemét. Ezeknél csak arra dolgozott, hogy egymással és a magyarsággal ellentétbe lovalja be. A románokat fizetett agitátorokkal izgatta, hogy a választásban részt ne vegyenek. Sejtette velük, hogy a sovínista magyar jelölt Hegyesse szemben, akkor meg lesz választva egy szelid kormánypárti gróf, vagy éppen egy szász követ.

Volt aztán egy pár román daszkál, ki még többet tudott. Mutattak fel romániai pénzeket, melyek itt osztrák-magyar pénzre átfordítva kiosztatnak azoknak, akik a passzivitásban falujokban otthon maradtak. Ők maguk egynehányan el fognak menni, hadd csufolják meg a magyar parlamentet ezzel a kikeresztelkedett zsidóval. Ilyen egynehány aztán mind több-több akadt, úgy hogy a lelkes magyar tábor és a gunyolódó daszkal csoport az általános többséget biztosította. A szelid öreg gróf, ki a kerületet addig képviselte, ki a forradalomból három sebet hozott háza, habozni kezdett, hogy felveheti-e egyáltalán a harcot. Mert hát elvek beszéltek és a függetlenségi zászló Hegyes kezében volt.

(Folytatása következik.)

290 kilogramm sulyban 88—88 koronáig. 820—880 klg. sulyban 84—89 K.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilós 84—87 koronáig. — Malac — korona. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 12.

Javult kereslet és tartott árak mellett 15.000 méterháza buza került forgalomba. Egyéb gabonaműveken nem történt változás.

Eladottak:
Buza. Tiszavidéki: 400 mm. 78-5 k. 8 K. 20 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 20 f. új minta szerint, 300 mm. 78 k. 8 K. 15 f. új minta szerint, 160 mm. 80 k. 8 K. 10 f. sárga új minta szerint, 200 mm. 78 k. 8 K. 10 f. új minta szerint, 100 mm. 77 k. 7 K. 7 1/2 f.
Mezőhegyesi: 470 mm. 79 k., 2600 mm. 78-5 k. 8 K. 27 1/2 K.
Pestvidéki: 100 mm. 77 k. 7 K. 55 f. hibás.
Palánkat: 3800 mm. 75-6 k. 7 K. 55 f.
Raktári: 8200 mm. 75-6 k. 7 K. 65 f., 1050 mm. 76 k. 7 K. 61 1/2 f.

Mind három hónapra.
Rozs: Új, 100 mm. 7 K. — f. par., 500 mm. 7 K. 07 1/2 f. par., 400 mm. 7 K. 05 f. par. jul. száll.
Arpa: Új, 100 mm. 6 K. 20 f. malomba.
Zab: 100 mm. 7 K. 25 f. par., 100 mm. 7 K. 37 1/2 f. par.
Tengeri: 100 mm. 5 K. 20 f. kocsiba.
Készpénzes mellett.

A közszárv hivatalos jegyzése a budapesti árú-és értéktözsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

B u z a	Kiló	50 kilogramm Ára		Kiló	50 kilogramm Ára	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavidéki	0	76	7.90	80	8.16	8.22
"		77	7.80	81	8.16	8.22
"		78	7.16	82	8.16	8.22
"		79	8.05	83	8.16	8.22
Fehérmegyey		76	7.70	80	8.05	8.15
"		77	7.16	81	8.05	8.15
"		78	7.85	82	8.05	8.15
"		79	7.16	83	8.05	8.15
Pestvidéki		76	7.70	80	8.06	8.15
"		77	7.16	81	8.06	8.15
"		78	7.85	82	8.06	8.15
"		79	7.16	83	8.06	8.15
Bánási		76	7.50	80	8.06	8.15
"		77	7.16	81	8.06	8.15
"		78	7.66	82	8.06	8.15
"		79	7.16	83	8.06	8.15
Bácskai		76	7.75	80	8.06	8.15
"		77	7.16	81	8.06	8.15
"		78	7.16	82	8.06	8.15
"		79	7.16	83	8.06	8.15

Egyéb gabonaművek	Kiló	50 kilogramm Ára	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	70-72	7.00	7.16
" másodrendű		6.50	7.00
Arpa tatarozás	60-62	6.40	6.75
" ágazat valós	60-64	5.10	6.30
" sörözőre valós	54-56	0.00	0.00
Zab	30-41	7.00	7.20
Tengeri		0.00	0.00
Répe		5.16	5.20
Köles		4.80	5.00

A határidőszület folyamán a következő kötések történtek:

Buza októberre	8.01—8.00	7.99—7.98	8.02
Áprilisi buza 1902.	8.36—8.35	8.34—8.33	8.32
Rozs októberre	6.80—6.79	6.78—6.81	6.82
Zab októberre	6.26—6.27		
Tengeri júliusra	5.22—5.23		
Májusi tengeri 1902.	4.95—4.96	4.97—4.98	4.99
Augusztusi répe	12.85		

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza októberre	8.01	8.02
Áprilisi buza 1902.	8.36	8.37
Rozs októberre	6.81	6.82
Zab októberre	6.27	6.28
Tengeri júliusra	5.23	5.24
Májusi tengeri 1902.	4.99	5.00
Répe augusztusra	12.85	12.95

Délután fél 5 óraker zárul:

Buza 1901. októberre	8.03—8.04
Rozs októberre	6.83—6.84
Zab októberre	6.27—6.28
Tengeri júliusra	5.05—5.10
Májusi tengeri 1902.	5.85—5.86
Répe augusztusra	12.65—12.75

A budapesti értéktözsde.

A mai előtözsde irányzata gyenge külföldi záratokra s helybeli exekutív eladásokra igen lanya volt. A tegnapi áresés ma is folytatódott s az összes vezető értékek lényegesen visszafejődtek.

Minden, ami forgalomba került, csakis tetemes árengedmények mellett volt elhelyezhető s csak miután Bécsből némi fedezési vételeket jelentettek, állapodott meg a piac, mely csaknem legalacsonyabb napi árakban zárult.

A helyi piac szintén gyenge volt s az összes forgalomba került értékek lényegesen visszafejődtek, csupán a két Villamos-vasut tartotta magát aránylag legjobban.

A déli tőzsde gyenge maradt, kötött fedezésekre

és bécsi vételekre tetemesen javult s sokkal szilárdabban zárult.

A helypiacon Közutiak voltak sokkal gyengébbek, végül emelkedtek s igen szilárdan zárultak. Járadékok és valuták változatlanok.

Az előtözsde lanya.

Kötötték: Magyar hitelrészvény 619.—623.—, Osztrák hitelrészvény 615.50—622.—, Államvasutak 621.50—626.—, Jelzőalobank részvény 450.—, Rimamurányi 423.—480.—, Déli vasut 85.—86.— korona.

A déli tőzsde eleinte gyenge, később javult.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 617.—622.50, Osztrák hitelrészvény 615.—621.—, Államvasuti részvény 621.—624.—, Jelzőalobank 449.—451.—, Rimamurányi 418.—425.50, Közuti vasut 555.—567.— korona.

Forgalomba került továbbá: Kereskedelmi Bank 2425.—2435.—, Salgótarjáni 540.—542.—, Adria 391.—393.— korona.

Utőtözsde. A 4 órai záratok maradt:

Osztrák hitelrészvény 624.—, Magyar hitelrészvény 627.50, Leszámitoló 425.—, Rimamurányi vasuti részvény 433.—, Osztrák-Magyar Államvasut 623.—, Közuti vasut 575.—, Villamos vasut 278.— korona.

A budapesti terménytözsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti érdegyőző-bizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar — korona, vörös aprószemű — korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánási — korona, középszemű — korona, nagysemű — korona, Disznózsir: budapesti: 49.50—50.— korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 40.—40.50, korona, 3 darabos 42.—42.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 12.—12.25 korona 120 darabos — korona, 100 darabos 18.25—18.75 korona, 85 darabos 15.—15.50 korona, azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 10.50—11.— korona, 100 darabos 11.75—12.25 korona, 85 darabos 13.25—13.50 korona. Szilvaiz: szlavóniai 19.25—20.— korona, szerbiai 17.75—18.25 korona, azonnal való szállításra.

A bécsi gabonatözsde.

Bécs, július 12. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Az Észak-Amerikában uralkodó nagy hőség a tengeri áraban erős haussest okozott s erre az oitani piacokon a buza is valamivel javult az utolsó két napon. A newyorki magasabb árfolyamok azonban az itteni piacon nem voltak képesek javulást előidézni, mert vállalkozási kedv nem jelentkezett és az üzlet nagyon csöndes volt. A forgalom megnyitakor az irányzat buzában valamivel gyöngébb volt és a hangulat általában változatlanul nyugodt maradt, csak később, amikor kereslet állott be, mert Magyarországon a cséplési eredmények állítólag rosszabbak, semmint előbbi jelentések mondták, javult némileg a hangulat.

Kötötték: Buza őszre 8.23—8.22—8.27, rozs őszre 7.18—7.17—7.19, zab őszre 6.61, tengeri július—augusztusra 5.52, tengeri szeptember—októberre 5.71—5.72, tengeri május—júniusra 5.23—5.24, répe augusztus—szeptemberre 13.30—13.40 K.

Záratok maradtak: Buza őszre 8.31, rozs őszre 7.23, tengeri május—júniusra 5.79, zab őszre 6.63—6.64, tengeri július—augusztusra 5.57—5.58 K.

A bécsi értéktözsde.

Az előtözsden a gyenge new yorki jegyzések miatt itt is gyöngé az irányzat. Az ellátás könnyen jölyt és pedig bankoknál 3/4%, a couliszeban 4 1/2%. Déli tőzsde valamennyire javult.

Zárlat teljesen javult, szilárdabb.

Bécs, július 12. (Magyar értéktözsde hírlapja.) 4 1/2%-os papírjárdék 99.10, 4 1/2%-os osztr. aranyjárdék 118.50, 1860-os sorsjegy 139.75, Osztrák hitelsorsjegy 388.—, Angol-osztrák bank 264.—, Bécsi bankjegyek 436.—, Osztrák-magyar bank 1640.—, Déli vasut 85.50, Dunagőzhajózási részvény 762.—, Dohányrészvény 291.50 Császári és királyi arany 11.30, Német bankváltók 117.50, 4 1/2%-os ezüst járdék 99.05, Osztrák koronajárdék 95.60, 1864-iki sorsjegy 266.50, Osztrák hitelintézeti részvény 624.—, Unionbank 536.50, Osztrák Landerbank 400.50, Osztrák-magyar Államvasut 626.—, Elbavölgyi vasut 472.—, Alpesi bányarészvény 404.—, 20 frank, arany 19.04, Londoni váltó 239.80, Bécsi Tramway Lít B. 220.50, Bécsi Tramway Lít A. 226.—, Lipót kőb 396.—, Az irányzat nyugodt.

Bécs, július 12. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 624.—, Magyar hitelrészvény 626.—, Angol-Osztrák bank 268.—, Bécsi bank-

egyesület 438.—, Union bank 536.50, Landerbank 453.—, Osztrák-magyar Államvasut részvény 627.50, Lombard 85.50, Elbavölgyi vasut 473.—, Északnyugati vasut részvény 465.—, Dohányrészvény 372.—, Rimamurányi vasut 424.—, Alpesi bányarészvény 406.—, Májusi járdék 99.10, Magyar korona járdék 92.90, Török sorsjegyek 97.—, Német birodalmi márka 117.53—50, Napoleon d'or 19.05.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, július 12. (Tőzsdei tudósítás.) Megnyitáskor a bányarészek 2 százalékkal és azon felül, sőt Consolidation-részvények 8 százalékkal hanyatlottak. Ez és a newyorki tőzsdé tegnapi lázas izgatottsága, valamint a mai gyenge bécsi kurzusok elkedvetlenítették a tőzsde egész irányzatát. A bányarészek bagyadtóságát azzal magyarázták, hogy a lapok jelentése szerint a dortmundi Unionnál az idén nem várható osztalék. Járadékok jól tartották magukat. Vasutakban nincs vevőkedv. Kanada-Pacifíc-részvények javultak, transzvaalikai bagyadtak. Később a bankrészek javulására általában javult az irányzat. Magánkamattól 3 1/2%.

Berlin, július 12. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék —, 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 100.90, Elbavölgyi vasut —, Magyar koronajárdék 93.80, Osztrák-magyar Államvasut 133.25, Kassa-oderbergi vasut —, Bécsi váltóár 85.16, Magyar vasut beruházási kölcsön 103.—, Alpesi bányarészvény —, Disconto-Commandit 171.60, Általános villamosági Edison 175.—, Gelsenkircheni 159.25, Laura-kőb 178.20, 4 1/2%-os ezüstjárdék 99.10, 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 99.90, Osztrák hitelrészvény 195.25, Déli vasut 20.90, Károly Lajos vasut —, Orosz bankjegyek 216.—, 4 1/2%-os új orosz kölcsön 96.—, Török dohányrészvény —, Olasz járdék 96.80, Magyar hitelbank —, Dynamit Trust 148.—, Harpeni 146.30, Az irányzat tartott.

Berlin, július 12. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 99.90, Magyar koronajárdék 93.80, Osztrák hitelrészvény 195.76, Osztrák-magyar Államvasut 133.50, Déli vasut 20.90, Eszaknyugati vasut —, Elbavölgyi vasut —, Orosz bankjegy készpénz 216.—, Buschtiehradi —, Orosz bankjegy —, (Ultimo), Lombard —.

Hamburg, július 12. (Zárlat.) 4 1/2%-os ezüstjárdék 98.90, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 21.10, 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 100.65, Osztrák hitelrészvény 196.—, Osztrák-magyar Államvasut 133.—, Olasz járdék 96.90, 4 1/2%-os Magyar aranyjárdék 99.50, Az irányzat szilárdabb.

Frankfurt, július 12. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék 99.10, 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 100.15, Magyar koronajárdék 93.90, Osztrák-magyar bank 117.10, Déli vasut 21.10, Elbavölgyi vasut —, Londoni váltóár 20.37, Bécsi bankjegyek 109.80, Villamos részvény —, 3 1/2%-os magyar aranykölcsön 80.50, 4 1/2%-os ezüstjárdék 99.05, 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 99.70, Osztrák hitelrészvény 194.90, Osztrák-magyar Államvasut 133.40, Eszaknyugati vasut 118.50, Bécsi váltóár 85.—, Párisi váltóár 809.60, Unio bank —, Alpesi bányarészvény 206.—, Az irányzat javult.

Frankfurt, július 12. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Árfolyamok január. Esti forgalom Osztrák hitelrészvény 196.00, Német bank 187.75, Discont 171.90, Berlini kereskedelmi bank 130.—, Gelsenkircheni 159.80, Harpeni 148.00, Laura-kőb 179.00, Olasz járdék —, Gyenge.

Páris, július 12. (Zárlat.) Osztrák-magyar Államvasut 675.—, 4 1/2%-os osztrák aranyjárdék 101.75, Osztrák Landerbank —, 3 1/2%-os francia járdék 100.57, Ottomanbank 626.—, 3 1/2%-os francia járdék 101.62, Alpesi bányarészvény —, Déli vasut 205.—, 4 1/2%-os magyar aranyjárdék 99.90, Párisi bankrészvény 1025.—, Olasz járdék 96.50.—, Francia törleszt. járdék —, Osztrák földhitelintézeti részvény —, Török dohányrészvény 306.—, Az irányzat tartott.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi oszarnok jelentése.

Július 12. A sertésüzlet irányzata kellemes.
 A) Hízott sertések ára: L A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli sulyban) 76-78 fillérig, Öreg közép (páronkint 300-340 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig, Fiala nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) 84-86 — fillérig, Fiala közép (páronkint 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 85-86 — fillérig, Fiala könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) 84-85 — fillérig, — II. Magyar szedett: Nehéz (közép 280 kilogramm felüli sulyban) — fillérig, Közép (páronkint 240-280 kilogramm sulyban) — fillérig, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig, — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) — fillérig, Közép (páronkint 250-320 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig, Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig, — IV. Romániai eredeti (Stachl), Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig, — V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 85-86 fillérig, Közép (páronkint 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 83-84 fillérig, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 83-84 fillérig.

Sertéslelészám 1901. július 10. napján volt készlet 51.741 darab, — 1901. július 11. napján felhajtott 322 darab, 1901. július 11. napján elszállított 787 darab, 1901. július 12. napjára maradt készletben 51.276 darab.

Napirend.

Napló. Szombat, július 13. — Római katolikus: Jenő pk. — Protestáns: Jenő. — Görög-orosz: (június 30.) 12 apostol. — Zsidó: Tham. 26. Sabbath Mathoth. — Nap két: 4 óra 1 percek. — Nyugszik 7 óra 37 percek. — Hold két: reggel 1 óra 30 percek. — Nyugszik: délután 5 óra 17 percek.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Képtár nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett tekinthető meg. A Nemzeti Szalon kiállítás d. e. 9 óratól este 7-ig. Belépődij 50 fillér. Országos Képtár az Akadémiában zárva. Iparművészeti múzeum az Üllői-uton nyitva 9—1-ig. Technológiai iparmúzeum (Kerepesi) nyitva délelőtt 9—1 óráig. A földtani intézet múzeuma d. e. 10—1-ig. Belépődij 1 korona.

Közelkedési múzeum zárva.
Az Akadémia Goethe-szobrája zárva.
Múzeumi könyvtár zárva.
Akadémiai könyvtár zárva.
Egyetemi könyvtár zárva.

Az új országház kupolacsarnoka és lépcsőháza megtekinthető d. e. 10 óratól 1-ig 40 fillér, azonban este 6 óráig 1 korona belépődíj mellett.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár. V. kertlet Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig.

Kivonat a hivatalos lapból.

Julius 12.

Kinevezések. A földmíveléstügyi miniszter Brezovay István Állattenyésztési m. kir. felügyelőt a IX. fizetési osztályból a VIII. fizetési osztályba, dr. Török István pusztatörési lakost a vezetésre alkalmi miniszteriumhoz ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazógyakornokká, a vezetésre alkalmi miniszteriumhoz, valamint az alárendelt hatóságok és intézetek segédhivatalai tiszti személyzetének egyesített létszámába Schaupner András irodaségitészt irodasúttá, továbbá Kleer Ferenc mérésügyi őrmester igazolványos aliszttá, Gocsál Kálmán m. kir. pénzügyi irodakezelési gyakornok igazolványos aliszttá, Mészáros Tamás volt csendőrszervező igazolványos aliszttá, valamint Bariss Gyulát ideiglenes minőségű irodaségitészté, továbbá Gerő Antalt ideiglenes minőségű irodaségitészté, végül Lukács Józsefet és Millokt Ferencet ideiglenes minőségű irodakezelési gyakornokká; a vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Mihály okleveles tanítót a budolli állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Szécs Dániel okleveles tanítót az istvánházi állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Schlosz Lajos okleveles tanítót a rimaszombati állami elemi népiskolához rendes tanítónak,

Nemes Irma okleveles tanítónőt a vargyasi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Telesi Sámuel okleveles tanítót a dályai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Jankovich Viktória okleveles tanítónőt a verespataki állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Bagoly Dávid okleveles tanítót a dobollipataki állami elemi népiskolához rendes tanítónak, Hodor Kornélia okleveles tanítónőt a holibáni állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Gáspár Frigyes okleveles tanítót a dobsina-gölnöcvi állami elemi népiskolához rendes tanítónak; — a földmíveléstügyi miniszter a vezetésre alkalmi miniszteriumhoz Sas Pál háziszolgát aliszttá minőségében házmeesteré; — a marosvásárhelyi kir. itélőtábla elnöke Ferencz Károly végzett joghallgatót a marosvásárhelyi kir. itélőtábla területébe díjtalan joggyakornokká, Bardóc Árpád végzett joghallgatót a marosvásárhelyi kir. itélőtábla területébe díjtalan joggyakornokká; — a debreczeni kir. itélőtábla elnöke Majoross Mikály m.-szegedi lakos, végzett joghallgatót a debreczeni kir. itélőtábla területébe díjtalan joggyakornokká; — a temesvári m. kir. pénzügyigazgatóság Dresul József verzecké m. kir. adóhivatali díjtalan gyakornokot a buzási kir. adóhivatalhoz segélydijsz-gyakornokká nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Marosán Péter dobollipataki állami elemi iskolai tanítót a taraczközi állami elemi iskolához, jelen minőségében, Molnárné Takács Mária percesei állami elemi iskolai tanítónőt az aranyídkai állami elemi iskolához, jelen minőségében, Poduzsányi Gizella kunosvági és Baria Vilma perliki állami elemi iskolai tanítónőket kölcsönösen, Sebők Vilmos taraczközi állami elemi iskolai tanítót a tót-raszlaviczi állami elemi iskolához, jelen minőségében, Szabó János és Szabóné Kusztika Laura mező-laborczi, Csizsmesia János és Csizsmesiáné Berkly Erzsébet perliki állami elemi iskolai tanítókat, illetve tanítónőket kölcsönösen, Barna Margit verespataki állami elemi iskolai tanítónőt az abrudbányai állami elemi iskolához, jelen minőségében, Glódeck Gizella adrubányai állami elemi iskolai tanítónőt a budafoki állami elemi népiskolához, jelen minőségében áthelyezte.

Pályázatok. Jegyzői állásra a kolozsvári törvényszéknél 2 hét alatt; — több pénzügyi vizgatói állásra a varasdi pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt; — aljegyzői állásra a szatmári törvényszéknél; — aljegyzői állásra az aradi törvényszéknél 2 hét alatt; — albírói állásra a budapesti büntetőtörvényszéknél 2 hét alatt; — albírói állásra a lippei járásbírósnál 2 hét alatt.

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

Budapest, július 1.

A délkeleti depresszió lassan visszahúzódik Ázsia felé, helyet engedve a nyomában terjeszkedő nyugati maximumnak, aminek következtében az idő egész Európában szárazabbra, derültebbre és ezzel kapcsolatosan melegebbre fordult. A csapadékok nálunk is gyengültek. Számtottvó zivataros esők csak az északi Felföldön és a nagy Alföld déli részeiben voltak. A hőmérsékletváltozások jelentéktelenek. Küldés: A csapadékok szűnése és melegebb idő várható.

Vizállás.

Table with columns for location (e.g., Jan, Dun, Körva) and water level measurements (e.g., Schkrding, Pasaia, Lina) for July 12 and 11.

Takarékos és tápláló

Maggi fűszerezéshez... Maggi consommé és bouillon-capsulája... MAGGI LEVESEI... Egy tablettát 2 adaghoz 15 fillér!...

Titkos betegségek ellen... D. KAJDACS, v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos... Electrotherapiai rendelő-intézete... IV. Kigyó-utca 5. I. em. Klotild-palota...

BUTOR... részletfizetésre. Náthán Ignác... Erzsébet-körút 23. Arjegyzéket vidékre ingyen és bérmentve... Eppen most jelent meg Vidor Marci FORRO... ÉJSZAKAK című versköte...

Gummi... Hálhólyag és gummi, elismert legjobb francia gyártmány... KELETI J. orvos-sebészti mű- és kötszer-gyár Budapest, IV. Koronaherceg-utca 17/b.

Gazdasági irnoki állás... Kataphorese... IDEG ÉS NEMI BETEGSÉGEK... radikális gyógyítására legjobban ajánljuk Dr. MITZGER... Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em

Rajzminták... Magánúton való szabványos rajzianulásra legalkalmasabb a VÁRDAI SZILÁRD-féle... Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dobány-utca sarok, I. emelet).

Titkos betegségek... Dr. FABINYI J. v. kórházi orvos, specialista... Lakás: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz., (Dobány-utca sarok, I. emelet).

GUMMI... és hálhólyag-külfülegességeket... Magyar Orvosi Múzeumában Budapest, Kerepesi-utca 32.

Színházak, szórakozó helyek.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1901. július hó 13-án.
Csillag Teréz vendégfelléptével.

Ocskay brigadéros.

Színmű 4 felvonásban. Irta Herceg Ferenc. Zenéjét összeállította Kun László.
Kezdetre 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombat, 1901. július hó 13-án.
Sziklai Kornél és Láng Etel mint vendég.

Ócska brigadéros.

Látványos bohóság énekkel és táncal egy próloggal és 4 felvonásban. Irta Feld Mátyas. Zenéjét összeállította Barna Izsó.
Kezdetre 7 1/2 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Szombat, 1901. július hó 13-án.

Zárva.

ÓS-BUDAVARA

Ma szombaton, július 13-án, fényes kivilágítás mellett kitünő új Varieté-műsor

A nagy színpadon Les Alexandros, La és Do, The Ottinos, Les Gignacs, The 5 sisters Lorinson és a többi óriási sikert világhírtű variety-kompanyók és táncosok.

A m. kir. budapesti honvéderköltségi zenekar hangversenye. A „Folies Caprice” vendéglátéka.

HEN-ALI-BEY varázsszínháza. Amerikai seating rink. — Olasz bersaglieri zenekar.

Baloldali 60 fillér. Gyermekeknek 12 óra után 30 fillér. Kedvezményes árú az összes ülésükön kaphatók. — A földszinti villamos éjjeli 1/2 óráig közlekedik. — Tarsanakocsik egész éjjel.

WULFF EDE CIRKUSZA.

Ma szombaton, este 7/8 órakor:

nagy disz estély.

Fellépte Wulff Ede igazgatónak, az ő remekül idomított lovaival.

MISS CHRISTINE

csodálatosan idomított kutyáival és majmaival, The Hartley Wonders

nagyszerű hordóúgrók. Még csak rövid ideig!

Utazás a Kárpátokban.

Disztes kiállítású manége-színjáték. Holnap vasárnap 2 nagy előadás és 7 1/2 órakor.

Kirándulók figyelmébe!

Papp József a „Mátyas királyhoz” címzett nagyvendégülében Vitegrádon minden vasár- és ünnepnapon nagy katonai hangverseny az érvényes kerthelyiségben. Legjobb szórakoztató hely kirándulók részére. Table d'hôte-jejegyek (All 4 táll ételből) 1 frt-ért kaphatók a Magyar Folyam és Fengerhajózási-Társulat ügynökkénél (budapesti hajóállománál). Kényelmes közlekedés hajóval és vasúton. Kiváló étkeztetés.
PAPP JOZSEF, vendéglős.

Legszebb Legjobb Legoliosobb PAP, PAP, PAP

1 szevezhető vaságy 3 db kivethető matraccal	10.-	1 acél sodrony ágybetét	6.-
1 rouge paplan	1.80	1 tengeri útmatra	4.50
1 ... prima	2.50	1 africque	5.-
1 cashmir paplan	3.40	1 lószőr	12.-
1 satin	3.80	1 abak kőper függöny	8.-
1 atlasz cashmir	4.90	1 ... tunis	1.50
1 atlasz atlasz paplan	8.50	1 ... gyapjú	4.50
1 selyem selyem ál. papl.	13.50	2 ágy, 1 asztalterítő bourel	5.50
1 fodros paplan lepedő	2.-	2 ... gyapjú	12.-
1 ... ágy	1.90	1 nagy szobaszőnyeg	2.50
1 fűzőlő ágylakóró pokróc	2.50	1 ... I.	5.30
1 gyapjú	6.50	1 ágyelke I.	0.85
1 ... pokróc	1.00	1 tapaszty ágyelke	1.50
1 ... pokróc	4.00	1 mir. 10 futószőnyeg	40.-
1 szép fali szőnyeg	7.80	1 ... mintázott	7.75

GICHNER JANOS

paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnyeg, függöny, vasbutor stb. nagy raktára.

Budapest, VII. Erzsébet-körút 20.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközölletnek, nem letéti árú kicseréltetnek, vagy a pénz visszatér.

TYUKSZEM

szemölcs stb. három nap alatt a

NÁDOR-TAPASZ

használatával által biztosan és gyökeresen eltávolítható. 1 adag ára 1 korona, vidékre a pénz előzetes beküldése után bérmentve 1 korona 20 fillér.

Főraktár: Nádor-gyógyszertár

Budapest, VI. Váci-körút 17.

SPORT-JÁTEKOK

legoliosabb megbízható beszerzési forrás. KÉPES ÁRJELEZÉKET KIVÁNATRA BÉRMENTVE KÜLDÜNK.

SEFFER ANTAL BUDAPEST. V. KÁROLY-ÚTJA 1. Házszám 12. (Központi városból) KÖTÉLÁRÚK, ZSINEGEK, ZSÁKOK, PONTVÁR.

PÜGGAGYAK, TORNAESZKÖZÖK és mindenféle HALÓK IPARTELEPE.

TENNIS-TEREK ELKÉSZÍTÉSE, TORNAATERMEK FELSZERELÉSE. GVÁR: VII. BOSTYÁK-ÚTJA 20. SAJ/T HÁZ.

A kőbányai Malatagyár részv. t.

sz. u. n. királyserfőző-gyártelepet

gyárépület, igazgatósági épület, istállókat, pincéket stb. (kivéve a malta gyárt) egészben vagy részleg

bérbe adni

szándékozik. Ajánlatok a Kőbányai malta-gyár részvénnyel-ség iradája (Budapest, V. nádor-utca 14. Dr. Halász Iróda) intézendők. Az egész telepre vonatkozó bérleti ajánlatok ényben részesülnek.

BAYER-féle

Magyar turista-tapasz

Tyukszem, borkéreg és borkeményedés

ellen biztosan és gyorsan ható

1 eredeti tekercs 80 fill. 1 korona beküldése mellett bérmentve.

Kapható a legtöbb gyógyszer-tárban, drogeriákban és a tapasz gyártójánál

Vöröskereszt gyógyszer Budapest, VI. Andrásy-út 81.

REMEKIRÓK KÉPES KÖNYVTÁRA

A magyar és világirodalom kincsesháza. Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

Nemzetünk műveltsége immár bála isticnek annyira megerősödött, hogy alig van e hazában család, a mely bitorozta mellőzhető részének ne tartaná a könyveszekrényt vagy legalább a szerény könyvespolcot. De azzal sok helyütt nincsenek meg tisztában, milyen könyvek azok e helyre? Nos hát, e kérdésre csak egy válasz lehet: a családi könyvtárba első sorban azok a könyvek válnak, melyek az emberi szellem termékeinek színteljesen teszik, a melyeket észrevesznek, észrevesznek, vagy legalább nem-észrevesznek magasztalásuk hirdetői szövegét, melyeket így a múlt már ugyancsak szenteltek, melyeknek ismerete nélkül iskolázott embert képzélni sem lehet. Azokat az írásokat, kik ilyen könyveket tudtak teremteni, klasszikusoknak, magyar szóval remekíróknak hívják. Ezek az írások azok, kiknek munkái nem hiányozhatnak egyetlen művelt házból sem. E remekírók leg-

fordításban, a hol van ilyen jó, új fordításban, a hol a meglevők elavultak vagy más okokból nem megfelelőek. S itt sem fog hiányozni minden író elől az arckép, a magvas bevezetés eleletéről és munkásságáról, valamint nem fognak hiányozni a bőséges jegyzetek, melyek azt a művet könnyen megérthetővé teszik mindenki számára. Mindkét részét vállalatunknak, a magyar remekírókat épüti, mint az idegeneket, képekkel díszítjük. Ez illusztrációk nemcsak az olvasó képzelő-képességének segítségére, előre varázsolva a költői munkák legszebb részét: hanem mint elsőrangú magyar művészek rajzai, önmagukban is értékesek lesznek. A könyvek, természetesen, mind egyforma alakban, egyforma szép és tiszta nyomással és egyforma díszes bekötési táblában jelennek meg, rajta az illető ir arany-domborműv medallion-arcképpel. Így a könyveszekrénynek nemcsak tartalmuk-nál, hanem külsejüknél fogva is feltűnő ékeségei lesznek.

Az első két kötet már megjelent. Címük:

I. II. Petőfi Sándor Összes Kötetményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Dr. Ferenczi Zoltán. 52 egész oldalas illusztrációval ellátta Ungváry, Tull, Tolodgy, Akantiz. Ára a két díszkötetnek 10 kor.

A következő kötetek lesznek:

III. IV. Kisfaludy Sándor Összes Kötetményei. Életrajzi bevezetéssel ellátta Zilahy Kiss Béla. (Saját állat.)

V. Tóth Kálmán Kötetményei.

VI. Göthe. Faszt. Ford. b. Déczy Lajos.

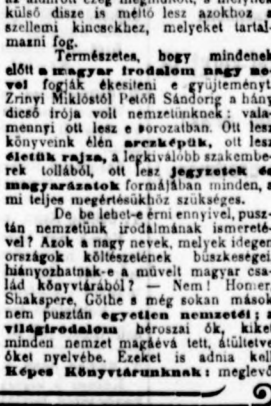
VII. Molière Remelei. I. rész. A fővágy. — Dandin György. — A könyvtárosok. — A botanika doktor. Ford. az első három Novei Sándor, az utolsó Gábor Árpád.

VIII. Miksa Kelemen Törökországi Leveli. Kiadja Bándéri József.

IX. Tóth Ede Összes művei.

X. Musset Alfréd Válogatott Remelei: Kötetmények, Elvezetők, Szindarabok. Ford. Radó Antal.

XI. Zrínyi Miklós Összes Munkái.

Azután terve vannak véve: Kasziny, Berzenyi, Csokonai, Kisfaludy Károly, Kölcsey remekei; az idegen irodalmakból: Homerosz Illiás és Odüsszeja, Kempf József fordításában; Shakespeare remekei, Leopardi válogatott verses és prózai munkái, Byron válogatott költeményei, Ibsen legjobb drámái stb. — egytől egytől a világirodalom legnagyobb nevei, a nemzetek műveltségének legfényesebb szövegei. Abban a tudatban, hogy ez újabb vállalatunk megindításával a nemzeti kultúrának nagy és fontos szolgálatot teszünk, ajánljuk azt a magyar háza pártfogásába!

LAMPEL R. (WODIANER F. ÉS FIAI) CS. ÉS KIR. UDVARI KÖNYVKERESKEDÉSE, BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 21.

Legjobb Szegedi Szakácskönyv.

Megjelent a Szegedi Új Szakácskönyv.

Irta: Szekula Teréz

Ötötök bővített és javított kiadás.

Ára kemény kötésben 4 korona. Az összeg előzetes elküldése után bérmentes szállítás.

Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Hirdetmény. A kézbesíthetetlen és fölösleges szállitmányok a vasúti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teherárutártaiban a következő napokon kerülnek előadásra, melyhez a t. közönség cenzell meg-hívatik.

Magy. Kir. államvasutak igazgatóság.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből 4 fill. Vastagabb betűkből 8 fillér.

HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések
későbbi iratokban és eredeti nyugalom mellett megkövetelt fókókban lehet foglalni.

Breuer nővérek
dohánytöredéje, Teréz-körút 54. szám alatt.

Engelmann Mór
gyorsrajzoló, IV. ker., Kávin-ter 2. szám.

Frank Pál
könyvkereskedő, IV. ker. Csikry-féle palota. (Kossuth-Lajos-utca, Károly-ter, Koronaherceg-utca sarkán).

Jambrikovits
dohánytöredéje, ercepi-utca. (Takarékp. épül).

Eckstein Bernát
hirdetési iroda, V. ker., Fűrdő-utca 4. szám.

Fischer J. D.
hirdetési iroda, IV. ker., Zárbaras-utca 7. szám.

Goldberger A. V.
hirdetési iroda, IV. ker., Váci-utca 9. szám.

Haasenstein és Vogler
hirdetési iroda, V. ker., Dorottya-utca 9. szám.

Leopold Gyula
hirdetési iroda, VII. ker., Erzsébet-körút 54. I. em.

Mosse Rudolf
hirdetési iroda, VII. ker., Károly-körút 9. sz.

Mezei Antal
hirdetési iroda, V. Giszella-ter (Haas-palota).

Schwarz József
hirdetési iroda, V. ker., Marokli-utca 4. sz.

Tenezer Gyula
hirdetési iroda, IV. ker., Szendrői-utca 3. szám.

Sikray Samu
hirdetési iroda, Budapest, Váci-körút 33.

Kernberg Rozália
dohánytöredéje, VIII. ker., Múzeum-körút 18. sz.

Ifj. Nagel Ottó
könyvkereskedő, Múzeum-körút 2. sz. (Nemzeti Színház bérháza).

Nemetes A. J.
újép-áruháza, Fehér-ter 2. szám.

Rohenczi Ilona
dohánytöredéje, Andrássy-ut 48. szám.

Szántó Mór
dohánytöredéje, IV. ker., Kelemen-utca 14. szám.

Sopronyi V.
dohánygyáros, VIII. ker., Kerepesi-ut 1. szám.

Schönwald Ferenc
dohánytöredéje, Fereny-körút 32. szám.

Toldi Lajos
könyvkereskedő, L. ker., Fő-utca 2. szám alatt.

Zipser és Könyv
könyvkereskedő, Andrássy-ut 4. szám alatt.

Benda Józsefné,
Andrássy-ut 59.

Deutch Miksáné,
Andrássy-ut 38.

Weitzenfeld Jakab,
Király-utca 1.

Goldgruber Mór
könyvkereskedő, Buda II., Fő-utca 17. szám.

Minden apró hirdetés, melyet itt este 6 óráig fűlnek, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.

Nősülni
ohajt budapesti keresztyény okleveles gyáros, közepkoru, magas, barna. Ajánlatok szülőföldi, ha lehet fényképpel körkeltetésre küldje. Jelölje kiadóhivatallal. Tisztelettel nemesei becsületével kezeli. 9468

Rottenbiller-utca 1
Azon szép szűrkőrűhöz, melyet itt este 6 óráig fűlnek, már másnap megjelenik a Budapesti Naplóban.

Szép és fős, 12 éves tiszteletre leány, ismeretleg hiányában ezután ohajt férjhez menni. Alkalmi alkalmazás. Ki nem a hozományban a leányt nem küldje ajánlatot „Gábika” jelzővel a kiadóhivatallal. 6726

Három
gráciának kőműves és nyegedik; de mit ér nekem a nyegedik, ha nem mondhatom rólok, hogy közdök szoret valamik. Néma Átutal. 9461

Házasság.
Egy intelligens, csinos, fiatal kereskedő, az uridvát szakmából, önállóan akarja magát, házasságra kívánó önjárt létezésre kíván a leányt. Többnyelvű, kinek 10,000 korona hozománya van. Csakis komoly ajánlatot kéreknek főpota postrestanté „S. K.” jelleg alatt. 6727

Intelligens nő, ki 2 év óta utazik ismeretlenségbe, a vidéken kiterjedt birtoklása van, hajlandó volna bármilyen utazási állást elfogadni. Cim a kiadóhivatallal. 3853

Csinos középkorú
intelligens nő, ki a háziartás minden ágában járatos, főzéshez kitűnően ért, mint háziasszony vagy gazdasszony ajánlatok. Cim a kiadóhív.

Okleveles tanító
privát órák adására vállalkozik a nyári hónapokban, szerény fizérért. Sirev ajánlatokat kér „F. E.” jelleg alatt a kiadóhív.

Okleveles
pádagymos nagy gyakorlati elomai, ügyességgel tanítókhoz. Többnyelvű beszél. Cim a kiadóhivatallal. 9449

Akar olesó lakást
egy jókora házban, egy utcai lakás 145 ft, 2 szoba, utcai lakás 180 ft fűrdőszoba hazánál, Magdolna u. 20. Ba-rass-utcaival szemben, 3 emeleten palotában.

Balaton-Álmádi
fürdőn, nyaraló 2 hold földdel, 2800 forint eladó. Cim a kiadóhív. 9452

Kitűnő szabóné
kifűtőn járatos, olesón elődalmunkát, melyet a saját lakásán készít el. Renovációkat és ledőrgy kitűnő olesó, óv. Lédörgy Lipótné, Wesseliényi-utca 56. II. em. 19.

Zárt
lépőszobából nyíló 2 csellóg 3 elegendőn burtozott utcai szoba fűrdőszoba hazánál, f. hó 15-16. kiadó. Andrássy-ut 61. II. em. 17.

1510 □-telek
X. kerület, Magdolna-utca, villany közelében, három perce a Király- és Polgári-szertől, gyári célra igen alkalmas, igen kedvező feltételek mellett eladó. Levelek „H. J.” jelleg alatt a kiadóhív kértnek.

Butorok!
Háló, ebéd, valódi borsákok, asztalgyűjtemény, irászat, könyvszekrény, aranyozott szalontükrök, gyermek-ágy, valamint különféle bútorokból mindenkor szonant eladó. Andrássy-ut 87. házfelügyelőnél. 9464

Jelesen érettségizett
III. éves műtegyetem hallgató, ki az idegen nyelvekben is nagyon szonant eladó. Bármiely középiskolai tanulói mellé correpetitornak, esetleg helyben nevelőnek ajánlatok. Elő-készítésként a közeli nyelviskolákban is. Ajánlatok „Tök-nikus” címen a kiadóhív kör.

Kiadó
4 utcai, cseléd, fűrdő, előszoba, konyha és mellékhelyiségek, évi 600 ft lakbértől 9444 1-éves. Sip-utca 24.

Csinosan
burtozott, férgmentes, tiszta, világos szoba, lépőszobához nyíló különbejárattal, gyermekszobával kiadó. Kerepesi-ut 84. III. 20.

Kerékpárokat
zálogházából kiváltottak. 85 forinttól feljebb szállított. Láng és Fla kerékpárüzlet, József-körút 41.

Butor
jó minőségű hálószoba, kórodon, asztal, borsák, asztalgyűjtemény, irászat, könyvszekrény, uri ottoman és foteliek, szalagarnitúra, egy egyenként is, nagyon olesón, sürgősen eladó. Gyár-utca 25., Károlypilisomesternél.

Köser zslr.
frisse, tiszta, bélszir nélküli, olesó mintegy öven kiló, kilonként 1 ft 15 krajtárval. Bruckner Lipótné, Orosháza. 6778

Privát kúató.
Irod. Váci-körút 39. Kényes megújított, irászat, könyvszekrényekkel ellátva, ugy magán, mint családi ügyekben: Kossa Magyar Geza. Tálalás 210-24g. 9201

Gőzcséplőkészletek
210-1618 lőreig, keveset hazánál, és gyárilag javítva, jó állás mellett szonant szállítással. T. Tyman Ede, Budapest, VI. Csengery-utca 92/B. 9379

Hölgyek figyelmébe!
Gyakorlati tanácsok a li-toktartás mellett tanácsok, esetleg nyujt. Baross-u. 38. em. 15.

Telket
a villanyos vezet közelében terhegmenet, vagy bankbörrel nagyobb részlettel megvételre keresek. Ajánlatokat kérlek „S. V.” alatt e lapoz.

Singer-varrógépek
kínálók, a legoiesőbb árakkal, olesón olesó feltételekkel szállított. Láng és Fla kerékpárüzlet Budapest, József-körút 41.

A ki hegedűt,
cimbalom, harmonikát, zongorakal hangszerokat, vagy zongorát akar venni, kérjen árjegyzéket Sternberg Armin és Károlytól. Sirev árjegyzékeket keressék Kerepesi-ut 36. mely egy minden cikkről illusztrált árjegyzéket küld teljesen díjmentesen.

Elegánsan
és kényelmesen burtozott tiszta, világos és férgmentes alkalmas különbejárattal f. hó 15-16. olesón kiadó. Sándor-utca 80/B. I. 13.

Zongora,
Kramer-féle, kitűnő hangú, júlyanzen eladó. Megtekintéshez díjmentesen. Nefelejcs-utca 15. I. 11.

Zongora
fekete, szonant, kevesebb mint 10 éves, kitűnő hangú, fűrdő eladó. Fodor Lohany-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekintéshez csak reggel 8-9-ig.

Valódi Echo-Phonograph
teljes felszereléssel együtt 30 ft, gyönyörű megsonaitet hangok, drája ft 1,50, türes hangok drája 30 kr. Sternberg Armin és Károlytól. Sirev árjegyzékeket keressék Kerepesi-utca 36. mely egy minden cikkről illusztrált árjegyzéket küld teljesen díjmentesen.

Zongora,
süvid, kőrehangos, kevesebb mint 10 éves, kitűnő hangú, fűrdő eladó. Fodor Lohany-utca 90. sz. III. em. ajtó 12. Megtekintéshez csak reggel 8-9-ig.

Egy szépírás
hivatalos, mindenféle irásnyelvű irásbeli munkát, másolatokat, horiték címeit megírta vagy hasonló más irásokat olesó díjazás mellett. Cim a kiadóhivatallal. 9461

Csinos
és világos, férgmentes szoba fűrdőszoba hazánál, különbejárattal, igen olesón kiadó. Szentkirályi-utca 22. II. 25.

Ruha-varróné
kifűtőn járatos, olesón elődalmunkát, melyet a saját lakásán készít el. Renovációkat és ledőrgy kitűnő olesó, óv. Lédörgy Lipótné, Wesseliényi-utca 56. II. em. 19.

Vadász-fegyver.
Egy kitűnő és remek szerkezetű 14-es Lancaster vadászfegyver eladó. Csóv és Bernát-dámtól, gyönyörű vésővel és aranybőrrel. A fegyver legjobb karban van és kitűnő hőképességű. Ir. Cim a Földes Gy. Budapest, VIII., Prater-utca 3. sz. földszint.

Cimbalmozni
és hangolni minden anyaga megújított, aranyozott, melyet az öntantására rendezett cimbalom-iskolából, hangjegy-ismertetőnkkel, melyet a korona beállítására minden börténen van kűld Varga Pál cimbalomgyártó, Budapest, VIII., Róck Szilárd-utca 3. szám. Cimbalomoknál képes nagy árjegyzék ingyen.

Angol tapéta raktárak.
Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokban: kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is szonant és júlyanzenoson elvégzi.

Minis Jakab Budapest,
Fő-üzlet: Kerepesi-ut 6. Fiók-üzlet: Irányi-u. 25.

Magyar kir. Államvasszat.

Gyors- és teherárúk házhoz szállítása.
A magyar kir. Államvasszat a vasúti üzemeltetéstől 68. s. a alapján márévelki olesó trend-szereltesítő szonant, hogy a Budapest-józsef-utca, Budapest-nyugati és Budapest-dunaparti telephelyekről érkező gyors- és teherárúk a címzeteknek saját szerződött fuvarozók hához, illetve a feladandó árúkat a lakásokba a vasúthoz szállítja, ha a címzet a Duna balpartján a IV.-X. kerületben vagy a tisztelettel-elepen lakik. Ugyancsak ezen szerződött fuvarozóval vonszolja a Budapestben szonant és azon Budapestben helyben rendezett vámárúkat is, melynek elvállalása a vasútra bizatos; egyúttal a külföldi érkező - hazai fuvarozók által szállított árúkat is olesón megváltja által állítja ki.

Utánvételel terhel Budapest a Duna jobboldalán lakó felek részére szőlő, továbbá terjedelmű, tisztelettel-elepen olesó árúkat, melyeknek beszállása az egy tonna mértékű szállított árúkat a vállalkozó kötelem olesóan olesóan olesóan szállított hához.

Jogában áll azonban minden kinek, hogy a vállalkozó által való házhoz szállítást igénybe ne vegye, mi az illető állomással egyeztetés irásbeli megkereséssel közzététel.

A házhoz való elszállítását díjak a következők:

- 10 kg gyorsárúktól: 10 kg - 25 kg-ig — 40 fillér
- 25 kg - 50 kg-ig — 60
- 50 kg-on felül minden megkereséssel 50 kg. 40
- 50 kg-ig — 40 fillér
- 50 kg-on felül minden megkereséssel 50 kg. 80

A szállított árúkat kiállításért a vállalkozó nyilatkozatunkon 5 krajcárt számíthat.

Az árú hához szállítása esetén, ha az áru fogyasztási vagy vállalkozóknak álvette nics, s ha a címzet a fuvarlevélben kijelölt helyen feltalálható, az áru ott is vanak csak a fuvarlevélben feltalálható olesóan szonant.

Ha az árú vállalkozóknak vagy fuvarozóknak van álvette nics, meg a címzetnek közzététel vannyugta, illetve álvette nics szerint fizetett vállalkozó, fogyasztási olesó és vámközvetítési díjakkal is megváltandó.

A szállítványozó az árú a lakás vagy díjteljesítésen szonant részben tartozik állítani, mely olesóan neki kijelölhető.

Ha címzet az áru befuzarozási idején lakásán nics, a másodszor, esetleg többször is megkereséssel közzététel küldött irásbeli megkereséssel fel.

Ha szonant címzet a fuvarlevélben kijelölt helyen nem találhatók, s tartozkodási helyre csak a hozzájárulási hivatal utján lehet megjutni, a rendezés fuvarozási díjon kívül még 10 krajcárt fizelendő.

A címzet az áru átvételét megvárhatja, vagy azt a városnak, más, nem a fuvarlevélben megkereséssel küldi, a visszavétel, újra való elhozatal, vagy más helyre való szállítást a díjaztatásos irásbeli újból fel-számítható.

Aki mind a nagy szonantot egy-szerre hozja, az 48 helyett 32 képet kap.

Most jelent meg a Bur Szabadságharc
II. kiadása
ára 1 korona

10 példány vételénél darabja 60 fillér. Kapható Bolgár-utca könyvnyomdában Budapest, IV. ker., Váci-utca 81. szám és a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal.

„Pompai” irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgóképen, Budapest, IX. Cséni-ut 26.

Mindenkin segítve zalogcélulak
lehet az összes fölöslegével, vidéki is, Wyachogrodnál, Nagyváros-utca 7. II. 24. Vesszek óreg hamis fogakat és szájpádlásokat, használt ruhadarabokat, egyenruhákat, valamint minden elfogadható. Levelezlap alagond, rögtön jörvök.

Kerékpárokat és alkatrészeket
80% árleszállással szállított privátoknál is.

I. r. kűlő gummi ft 5.50 és 4. — 2.25
3. — 2.25
Acetona lámpa — 2.25 — 2.50
olaj lámpa — 1.85 — .50
angol esengő — .75 — .50
lámpapumpa — 2.30 — 1.90
amerikai pedálók — 3.25 — 2.75
tejes és — 2.25 — 1.90
fogantyú, párja — .40 — .34
Valamint minden itt fel nem sorolt kerékpár-rész is. Árjegyzék ingyen. Saját javító műhely. Használt kerékpárokat 85 ft-től feljebb.

Láng Jakab és Fla
az angol Helical Premier és Champion kerékpárgyárak fő-raktárai.

Budapest, József-körút 41. és fióküzlet Rottenbiller-utca 1

Aki lakást keres
vagy kiadó lakása van.

Aki keres vagy hely nélkül
van.

Aki személyzet
keres vagy hely nélkül

Aki valamit venni
vagy eladni akar

Aki stb.

POLOSKÁK,
svábbogarak, csatolók, motyók, hanggyék, bohák, legyek, stb.-ket biztosan és győkezően kigűrt csak az énminden

rovar irtó por
dobozokban 1 ft-nyel, kisebb 50 és 30 krajcárval. Tökéletesen megkeresés, gyors és biztosan ható

osotány-és svábbogár-irtószor,
dobozokban 4 ft forint és kisebb 56 kr.

FULGURIN
az egyetlen folyadék, mely folyék hátrahagyolása nélküli a polsókát kőrevesztés nélkül olesóan kigűrt. Fulgurin szonant és minden keresés nélkül olesóan kigűrt.

meg a legfinomabb kárpiton (tapétán) vagy a moigólt is szonant alkalmas. Fulgurin valóidán csak 18 kor üvegekben és 1 ft-os literes palocokban. Mindkettő olesótelit el-kalva.

Cs. és k. ir. szat a maga ne-mében egyetlen ható

paikány és egér-irtószor,
nem mérk (csak rá-gó állatok) má há-loni, 1 ba-dozos 50 ft.

Ára 1 ft. 6 doboz 5 ft. Valódi minőségben kapható!

REISS B. vegyészeti termékek, nyek gyárában. Budapest, Király-utca 41. I-50 emelet.

Ami — minden tisztes élel-tel-ese végett — különösen Gyze-lembe veszd!!!

Fiókraktár Budapest:
Kálat Sándor, VII. Eöly-utca és Károly-körút sarkán, Böhm Károly, V. Nagyköröna-utca 12. Krayer E. és Társa, V. Váci-ut 14. sz., Frankel-féle vasudvar-utca és VII. Kelemen-utca 14. sz. a Népszínház áttelében, Lajos-Lajos IV., Kossuth Lajos-utca 19. szám.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Pompai” irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgóképen, Budapest, IX. Cséni-ut 26.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Budapesti Napló”
apróhirdetési útján.

Főhirdetés-felvétel
a „Budapesti Napló” kiadóhivatallal

VIII. József-körút 18.
Legolcsóbb árak!
Legjobb eredmény!

T. Csillag Anna
Kérem nekem kiváló kenőcséből 3 tégelyt küldeni.

Ebensteini Grófai Jakab
Trieszt.

T. Csillag Anna
Kérek egy tégely Csillag-féle hajkenőcsöt, mint már volt címemre postautárvétellel küldeni.

Hohenlohe hercegné,
szül. Salmhgné, Alt-Aussee

T. Csillag Anna
Kérem 2 tégelyt kitűnő kenőcséből postafordultával címemre küldeni.

Reindorf Schweng L.-né,
cs. és kapitány neje, Prága.

T. Csillag Anna
Hírveses kenőcsből kér meg egy tégelyt.

Gróf Courcy Fehér,
Bécs.

„Pompai” irodalmi és nyomdai vállalat részvénytársaság körforgóképen, Budapest, IX. Cséni-ut 26.